

IN MEMORIAM

ALEXANDRU PUIU

**Povestea unei vieți dedicate școlii superioare
românești de economie și afaceri internaționale**

IN MEMORIAM

Alexandru Puiu

**Povestea unei vieți dedicate
școlii superioare românești de economie
și afaceri internaționale**

Dumitru Miron
editor

IN MEMORIAM

Alexandru Puiu

**Povestea unei vieți dedicate
școlii superioare românești de economie
și afaceri internaționale**

**Cuvânt înainte de Nicolae Istudor
Argument de Ovidiu Puiu**

Colecția
Rectori ai ASE

**Editura ASE
București
2024**

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN BUCUREȘTI

Copyright © 2024, Editura ASE

Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate editurii.

Editura ASE

Piața Romană nr. 6, sector 1, București, România

cod 010374

www.ase.ro

www.editura.ase.ro

editura@ase.ro

ISBN 978-606-34-0522-8

Editura ASE

Redactori: Luiza Constantinescu, Livia Radu

Tehnoredactori: Alexandra Barbu, Mihaela Tomescu

Copertă: Livia Radu

Autorii noștri își asumă întreaga responsabilitate pentru ideile exprimate, corectitudinea științifică, originalitatea materialului și sursele bibliografice menționate.

Cuprins

Cuvânt înainte

Alexandru Puiu – un rector care s-a aflat la confluența
dintre sisteme societale / 9

Prof. univ. dr. Nicolae Istudor

Argument

Profesorului Alexandru Puiu Universitatea i-a fost destin! / 17

Prof. univ. dr. Ovidiu Puiu

Curriculum Vitae / 22

Profesorul Alexandru Puiu, un profil profesional
și științific demn de urmat / 36

Prof. univ. dr. Liana Badea

Prof. univ. dr. Laurențiu George Șerban-Opreșcu

Repere semnificative în devenirea profesională, științifică
și organizațională / 51

Prof. univ. dr. Dumitru Miron

Alexandru Puiu – personificare a râvnei academice / 96

Prof. univ. emerit dr. Mihai Korka

Un manager care a influențat caractere, cariere și destine
și a condus sau a creat instituții de învățământ universitar / 103

Prof. univ. dr. Dumitru Miron

Alexandru Puiu – pasiunea construcției / 109

Prof. univ. dr. emerit Ioan Popa

Profesorul Alexandru Puiu – un manager înnăscut / 114

Prof. univ. dr. emerit Silviu Neguț

Contribuții economice ale unei personalități proeminente / 116

Prof. univ. emerit dr. Dumitru Ciucur

Rectorul, profesor universitar doctor Alexandru Puiu, remarcabil manager universitar, un model profesional și moral / 125

Prof. univ. emerit dr. Viorel Lefter

Profesorul Alexandru Puiu, formator de caractere
și ctitor de instituții universitare / 132

Prof. univ. emerit dr. Constantin Mitruț

Alexandru Puiu – un mentor și un colaborator apropiat / 135

Prof. univ. dr. emerit Ion Plumb

Câteva reflecții cu privire la o personalitate complexă / 138

Prof. univ. dr. Cristiana Cristureanu

O viață dedicată științei și școlii economice / 142

Prof. univ. dr. emerit Victor Manole

O personalitate universitară
cu remarcabile calități manageriale / 146

Prof. univ. dr. emerit Nicolae Al. Pop

Ctitor de universitate domnească / 148

Prof. univ. dr. Ion Diaconescu

IN MEMORIAM

Profesorul universitar doctor Alexandru Puiu / 150

Prof. univ. dr. Maria Mureșan

Profesorul universitar doctor Alexandru Puiu,
reper pentru învățământul economic universitar
și cercetarea științifică economică / 153
Prof. univ. emerit dr. Coralia Angelescu

Cu respect despre un universitar care a practicat și a încurajat
cercetarea științifică / 155
Prof. univ. dr. emerit Moisă Altăr

Gânduri de recunoștință / 158
Conf. univ. dr. Mihaela Asandei

Gând de recunoștință pentru Universitatea pe care a creat-o / 160
Prof. univ. dr. Iuliana Ciochină

Un ctitor universitar modern / 162
Prof. univ. dr. Ion Stanciu

Opera OMNIA / 164
Prof. univ. emerit dr. Alexandru Isaic Maniu

Câteva gânduri despre cel pe care noi l-am numit
„decanul studenților” / 166
Dr. Dorin Ivașcu

Decanul Alexandru Puiu din perspectiva unui fost student / 170
Conf. univ. dr. Maria Stoian

Un Om căruia trebuie să îi acordăm recunoștință deplină / 174
Lect. univ. dr. Emilia Iordache

Despre un deschizător de drumuri pentru educația de calitate / 176
Prof. univ. dr. Mihai Aristotel Ungureanu

Galerie foto / 177

Cuvânt înainte

Alexandru Puiu – un rector care s-a aflat la confluența dintre sisteme societale

Prof. univ. dr. Nicolae Istudor

Rector al Academiei de Studii Economice din București

Cu ocazia aniversării, în anul 2023, a 110 ani de la înființarea prin Decret regal a Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale, prima denumire a universității noastre, conducerea Academiei de Studii Economice a luat decizia de a lansa colecția „Rectori ai ASE”, în cadrul căreia au fost deja publicate primele două lucrări dedicate personalităților care au condus, în diverse perioade, destinele comunității noastre universitare. A venit acum momentul să continuăm acest gen de apariții editoriale, publicând lucrarea intitulată *In memoriam Alexandru Puiu. Povestea unei vieți dedicate școlii superioare românești de economie și afaceri internaționale*. Se aduce astfel un prinos de recunoștință pentru unul dintre dascălii valoroși ai universității noastre care, pe lângă activitatea sa didactică îndelungată a îndeplinit și funcțiile de șef de catedră, decan, prorector și rector al Academiei de Studii Economice în perioada 1984-1990. Ca rector actual al universității, consider că cinstirea memoriei înaintașilor noștri, rememorarea celor mai sugestive momente ale vieții și activității celor care s-au dedicat plener valorilor noastre definitorii, aducerea în fața celor mai tineri a unor profiluri de dascăli, dar și de manageri cu rol important în funcționarea lucrurilor, reprezintă o datorie, dar se constituie totodată și într-o expresie a prețuirii memoriei instituționale. Am susținut întotdeauna că instituțiile au istorie, cu care au motive să se mândrească, iar istoria se compune din faptele membrilor comunității academice care rămân

peste timp. Cinstind memoria înaintașilor noștri, a celor care și-au dedicat energia creatoare și eforturile cotidiene pentru a depăși momente de impas, a gestiona provocările și a lăsa în urma lor înfăptuiri trainice, dovedim respect pentru rădăcinile universității și punem la dispoziția celor mai tineri, dar și a celor care vor veni după noi, modele care merită a fi urmate.

Universitatea noastră a fost și este în continuare o entitate vie, dinamică, care și-a asumat provocările, a anticipat amenințările, și-a folosit atuurile competitive și se poate mândri cu o colecție de realizări remarcabile. Toate acestea au fost posibile și pentru că, în îndelungata sa existență, la cârma acesteia s-au aflat oameni valoroși, deținătorii unor capabilități manageriale deosebite, personalități respectate care au dovedit tenacitate, au înțeles cerințele vremurilor pe care le-au parcurs, au lucrat împreună cu toți membrii comunității universitare și au relaționat cu mediul extern astfel încât să facă rost de resurse, să beneficieze de reglementări publice corecte și posibil de aplicat, care să mențină universitatea pe locul câștigat cu trudă. În fiecare zi când vin la birou, pentru a mă dedica unui caleidoscop de probleme, atât strategice, cât și curente, trec pe culoarul pe care străjuiesc portretele predecesorilor mei în funcția de rector al Academiei de Studii Economice și mă raportează la realizările lor, promițându-le să duc mai departe flacăra vie a continuității brandului (mărcii) reprezentat de centenara noastră Alma Mater. Chiar la parterul clădirii monumentale, în drumul meu către biroul ocupat de cei aleși de comunitatea universitară să o conducă, se află și portretul fostului rector Alexandru Puiu, care s-a aflat la conducerea universității noastre în perioada 1984-1990. Și despre Domnia Sa putem spune că a acumulat realizări care ne îndreptătesc să îi scriem cu majuscule numele în cartea devenirii Academiei de Studii Economice, pentru dăruirea de care a dat dovadă, realizările obținute, momentele de cumpănă depășite cu succes și complexitatea profilului său profesional, științific și managerial. Am temeinice motive să subliniez faptul că domnul profesor se așează meritat în galeria personalităților față de care avem datoria să arătăm recunoștință, respect și să-l

menționăm de fiecare dată când aducem în discuție momentele de mare importanță pentru instituția noastră.

Am convingerea că publicarea unei cărți care cuprinde în paginile sale cele mai reprezentative elemente de contur personal și profesional ale profesorului Alexandru Puiu este un gest de normalitate, o dovadă a faptului că nu îi uităm pe cei care au pus umărul la scrierea istoriei universității noastre, o expresie a aducerii aminte, dar și a ținirii către un viitor la ale cărui fundamente a trudit și Domnia Sa.

Cel care în etapa tinereții creative a devenit universitarul Alexandru Puiu, ne oferă o carieră academică exemplară, în cadrul căreia cea mai valoroasă componentă a vizat educația și cercetarea științifică de înaltă calitate. Născut în comuna Făgețel, județul Olt, la 1 octombrie 1933, profesorul Alexandru Puiu a avut un parcurs profesional remarcabil și a contribuit notabil la dimensiunile profesionale, științifice și instituționale ale tabloului academic românesc. După ce a urmat și absolvit cu succes cursurile Facultății de Economie Politică din cadrul Academiei de Studii Economice din București, în anii 1953-1957, s-a dedicat activității profesionale și științifice, inițial în cadrul Institutului de Cercetări Economice al Academiei Române și apoi în cadrul Academiei de Studii Economice din București. Așa cum cititorul va constata citind această lucrare, domnul profesor Alexandru Puiu s-a așezat încă din tinerețe la umbra „arborelui cunoașterii”, a zăbovit o vreme acolo, a căpătat energia necesară și s-a dedicat într-o manieră greu imitabilă învățământului și științei. Cele mai temeinice componente ale profilului său personal, îndeosebi hărnicia, tenacitatea, seriozitatea, exigența și responsabilitatea, au fost sădite încă din vremea tinereții pe care și-a amintit-o cu fiecare ocazie, recunoscând că ceea ce a văzut la membrii familiei sale l-au influențat fundamental. Domnul profesor a fost capabil de deplină dedicare pentru obiective strategice, care poate merge până la sacrificiu, și pentru că s-a considerat aparținătorul uneia dintre numeroasele „generații de sacrificiu” pe care le-a avut România pe parcursul zbuciumatei sale istorii.

Domnul profesor și rector Alexandru Puiu s-a dovedit a fi deschis spre schimbare și consistență curriculară în Academia de Studii Economice din București, pentru că a înțeles, încă din primii ani de școală, că poate aspira să performeze în plan profesional și să ajungă la conducerea unor organizații doar dacă se plasează permanent pe primele locuri ale piramidei profesionale, dacă dovedește inițiativă, are parte de aprecierea colaboratorilor, dovedește că știe să concureze și să câștige concursuri, acumulează o solidă bază documentară și, pe baza acesteia, elaborează și pune în aplicare strategii și măsuri tactice benefice pentru universitate. Și noi am învățat de la domnul profesor că orice conducător are de învățat de la predecesorii săi, trebuie să îi respecte și să arate că a învățat de la aceștia lecții care să îi devină reper în viața sa profesională și științifică. Întreaga viață a domnului profesor Alexandru Puiu s-a derulat astfel încât traseul său profesional și științific s-a înscris în logica exprimată de aserțiunea „*se poate schimba felul vieții omului, dar nu și firea acestuia*”. Mai mulți dintre cei care au scris testimoniale în această lucrare și care au avut posibilitatea să îl cunoască îndeaproape pe domnul profesor relatează fapte și momente sugestive pentru soliditatea acestui crez. Din paginile acestei cărți, se desprinde destul de clar faptul că o trăsătură a caracterului său a fost prețuirea pentru dascălii săi, care a fost una profundă și permanentă, dovedind din plin că a avut ceva de învățat de la fiecare dintre aceștia. El le-a oferit respectul Domniei Sale și i-a luat ca reper pedagogic atunci când, la rândul său, a devenit cadru didactic.

Am avut privilegiul ca, pentru o importantă parte a studenției mele, rectorul să fie domnul profesor Alexandru Puiu, despre care am amintiri dintre cele mai interesante. În acest sens, personal, consider că, atunci și, evident, și după ce, la rândul meu, am devenit cadru didactic și m-am implicat în managementul universitar, am luat notă de faptul că acest om avea, printre calitățile sale, continuitatea la nivelul temeiniciei, rigorii, tenacității, hărniciei, toate pe fondul unui registru emoțional dintre cele mai profunde și mai complexe. Domnul rector Alexandru Puiu nu s-a limitat să asiste ca simplu spectator la momentele pe care le-a parcurs, ci a ales să se implice activ, să trăiască din plin diversele

secvențe temporale și momente societale, pe unele le-a influențat, iar la altele s-a raportat activ, de fiecare dată corect și argumentat. Răspunsurile sale la întrebările care i s-au pus sau pe care și le-a formulat retoric ne îndeamnă la reflecție adâncă și pot constitui îndrumări utile atunci când apare impasul, lipsa de alternativă sau provocarea prea abruptă.

În această lucrare, cititorul va regăsi un tablou narativ complex, compus din secvențe care nu sunt fragmentare, ci se îmbină armonios prezentându-i un complex de situații în care personajul principal, rectorul Alexandru Puiu, a trebuit să gestioneze corect momentele de restrictivitate cărora a fost nevoit să le facă față, oportunitățile pe care a trebuit să le întâmpine cu abilitate și în raport cu care să se poziționeze benefic. Mandatele sale de șef de catedră, de decan, de prorector, dar și de rector, au fost presărate cu numeroase scurtcircuite, cu momente decisive, în unele dintre acestea trebuind să oscileze între totul sau nimic, între renunțarea la anumite obiective strategice sau strădania de a le redefini și a le continua pe noi coordonate. Sunt exemplare, în acest sens, momente precum: decizia politică din anul 1977 vizând desființarea Facultății de Relații Economice Internaționale și păstrarea doar a celei de Comerț Interior; reducerea dramatică a numărului de locuri la admitere la finele anilor '80, ceea ce presupunea reducerea normelor didactice și, implicit, disponibilizarea mai multor cadre didactice; schimbarea sistemului social-politic în decembrie 1989 etc. Din lectura acestei cărți se va putea înțelege cum a trecut decanul, prorectorul sau rectorul Alexandru Puiu cu succes peste acele momente de impas, reușind să le depășească în avantajul școlii românești de economie, al continuității și al temeiniciei. Toate acestea dovedesc solidele sale abilități de lider și manager pentru crearea și consolidarea forței comunității noastre universitare, exemplaritatea comportamentului și eficacitatea demersurilor întreprinse.

Domnul profesor Alexandru Puiu ne-a transmis peste timp mesajul că o universitate modernă trebuie să furnizeze către comunitatea căreia îi aparține servicii societale de o valoare ridicată. În acest sens, de la

Domnia Sa se poate învăța că rectorul unei universități trebuie să fie o prezență publică ce nu poate fi ignorată de cei care se află la conducerea politică și economică a țării noastre. Fiind un profesionist autentic care impunea respect, a trebuit ca decidenții publici să îl asculte, chiar dacă nu îi agreeau ideile, să îl accepte, chiar dacă uneori mai exprima și poziții care nu erau întotdeauna comode, pentru că el s-a străduit să dea tonul unora dintre dezbaterile din societate, să formuleze poziții și să recomande soluții. Se poate afirma răspicat că domnul profesor nu a fost o persoană care s-a mulțumit să aibă o viață tihnită, în care să beneficieze din plin de „liniștea confortabilă a unei cariere trudite și meritate”. Una dintre trăsăturile sale comportamentale a fost permanenta neliniște, agitația continuă pentru a călăuzi organizațiile pe care le-a condus către orizonturile la care ar trebui să se afle. Bogata informație cuprinsă între copertile acestei cărți ne permite să luăm notă de verticalitatea unei personalități care a fost pusă la încercare de nenumărate ori și a trecut cu succes testele la care a fost supusă. Prezentăm mai tinerilor noștri colegi, dar și studenților care vor lectura această carte, profilul unuia dintre valoroșii noștri rectori, care și-a arătat corectitudinea, profesionalismul și tăria de a depăși momentele de inflexibilitate/disensiunile apărute intempestiv.

Rectorul Alexandru Puiu a fost și un valoros cercetător al domeniului economic, care a radiografiat minuțios realitatea economică la care se raporta, a căutat atât elementele de valoare, cât și vulnerabilitățile, atât cele aparente, cât, mai ales, cele de natură structurală, a pus diagnostice argumentate și a recomandat soluții la problemele identificate. În perioada în care Domnia Sa și-a desfășurat cea mai febrilă parte a cercetării științifice, era foarte greu, chiar riscant, să se spună lucrurilor pe nume, să se arate vulnerabilități acolo unde conducerea politică din acea vreme dorea să evidențieze doar reușite epocale. Dar dorind să păstreze logica rigorii analitice și să spună lucrurilor pe nume, nu au fost puține situațiile în care a trebuit să dea socoteală pentru pozițiile sale, uneori mai puțin aliniate la linia politică dominantă. Ca urmare a unei solide pregătiri profesionale, dar și a

spiritului său analitic riguros, a folosit argumentația științifică de necontestat și, astfel, a reușit să depășească și suspiciunea, și diletantismul decidenților politici din vremea tinereții sale.

Domnul profesor Alexandru Puiu a avut de răspuns, în decursul îndelungatei sale cariere universitare și științifice, unor numeroase și foarte complexe provocări și putem afirma că a făcut-o, de fiecare dată, cu profesionalism, rigoare, temeinicie argumentativă, fără duplicitate și oportunism. Chiar atunci când vremurile l-au obligat să facă unele compromisuri, le-a făcut pe cele mai mici și cu efectele negative neglijabile pentru organizațiile la care a lucrat sau pe care le-a condus. Domnia Sa a avut o carieră profesională și științifică care a acoperit peste 70 de ani, 40 dintre aceștia derulați în perioada de predominanță a economiei centralizat-planificate, și peste 30 de ani după ce a început tranziția dificilă a României la economia de piață. Pe întregul parcurs al acestei îndelungate perioade, valorile fundamentale în care a fost educat și a crezut cu convingere au rămas, în cea mai mare parte a lor, neschimbate, pentru că aveau la bază o lectură prodigioasă din cei mai valoroși oameni de știință, o rigoare analitică și metodologică exemplară și o temeinicie a principiilor de viață. În ambele tipuri de regimuri social-politice în care a trăit, Domnia Sa s-a străduit să vadă lucrurile așa cum erau acestea în realitate, nu așa cum se dorea, în mod subiectiv, să fie prezentate, a avut păreri și, atunci când a fost nevoie de acestea, le-a afirmat răspicat, a împletit speranța de mai bine cu dezamăgirea dată de scurtcircuitele societale la care asista.

Domnul profesor Alexandru Puiu, care acumulasese o vastă experiență managerială în diverse poziții de conducere în cadrul Academiei de Studii Economice din București, s-a considerat îndreptățit să se plaseze printre primii inițiatori ai învățământului universitar particular din România, înființând Universitatea „Constantin Brâncoveanu”, cu trei extensii principale: la Brăila, Pitești și Râmnicu Vâlcea. În această interesantă inițiativă, a fost sprijinit și chiar urmat de o parte dintre colegii pe care i-a avut la Academia de Studii Economice și pentru faptul că a luat cu dânsul și a respectat, fără fisură, valorile de bază ale unui învățământ universitar de înaltă

calitate. Viața a făcut să mă întâlnesc cu Domnia Sa în repetate rânduri, atât la reuniunile Consiliului național al Rectorilor, cât și la activitățile derulate sub egida Asociației Facultăților de Economie din România (AFER). Am putut să constat, și cu aceste ocazii, că regăseam la Domnia Sa acele trăsături de caracter, profesionalismul și abilitatea managerială, pe care le observasem și pe vremea când eram student.

Prin această carte, oferim cititorilor profilul valoros al încă unuia dintre rectorii pe care i-a avut Academia de Studii Economice, le dăm acestora posibilitatea să ia notă de deschizătorii noștri de drumuri, să constate continuitatea la cel mai înalt nivel în planul excelenței manageriale, să cunoască secvențe relevante ale istoriei noastre instituționale și să înțeleagă cui se datorează marile realizări cu care ne mândrim și cât de greu se obțin acestea. Îmi exprim, și pe această cale, recunoștința pentru un valoros înaintaș și exprim convingerea că actuala echipă de conducere a universității, dar și cele viitoare, vor duce mai departe idealurile în care a crezut și domnul profesor Alexandru Puiu.

Argument

Profesorului Alexandru Puiu Universitatea i-a fost destin!

Prof. univ. dr. Ovidiu Puiu
Rector al Universității „Constantin Brâncoveanu” din Pitești

„Evident, încerc un sentiment de satisfacție că n-am trecut prin viață ca un ilustru anonim, că voi lăsa ceva în urma mea, dar, totodată, îmi pun și întrebări chinuitoare, de genul: Am făcut tot ceea ce trebuia în domeniul în care am muncit? Mai întotdeauna mi se pare că trebuia să fac mai mult și mai bine. În același timp, consider că trebuie să fiu recunoscător colectivelor în care am crescut și am progresat. Nu voi uita niciodată contribuția părinților care mi-au dat viață și m-au crescut, a familiei care m-a susținut permanent, a școlilor și dascălilor care m-au format ca om, sprijinul oamenilor de bine din administrație, mass-media, al tuturor celor care au crezut și cred în mine.”

Profesor universitar doctor Alexandru Puiu (1933 - 2022)

Profesor universitar, cercetător științific de prestigiu, conducător de doctorat, manager de elită, Alexandru Puiu a fost creator de școală și de caractere.

Născut la 1 octombrie 1933, Alexandru Puiu s-a dedicat acumulărilor profesionale de consistență pe tot parcursul studiilor, ceea ce, după absolvirea Academiei de Studii Economice, a culminat cu o desăvârșită carieră în domeniul cercetării științifice și al învățământului superior. În perioada 1957-1969 a activat în cadrul Institutului de Cercetări Economice al Academiei Române, perioadă în care a efectuat vaste cercetări valorificate în cărți, articole, comunicări, lucrări contractate cu o serie de întreprinderi.

Consecvent și profund dedicat preocupărilor profesionale și științifice, a efectuat numeroase documentări, specializări și schimburi de experiență în țări precum: Austria, Belgia, Germania, Italia, Marea Britanie, Norvegia, Olanda, Polonia, Rusia, Suedia, Ungaria. În anul 1970 și-a obținut doctoratul în economie cu teza „Valorificarea superioară a resurselor naturale”, sub îndrumarea reputatului om de știință Costin Murgescu.

A îndrumat activitatea a peste 70 de doctoranzi români și străini și s-a remarcat în planul publicisticii științifice naționale și internaționale cu peste 500 articole, cărți, comunicări științifice, în special în domeniul economiei mondiale și al economiei naționale, al valorificării superioare a resurselor naturale ale României, al strategiilor bancare și al managementului.

În plan didactic, deține primatul în introducerea, în anii '70, în învățământul superior românesc, a unor discipline, privind: managementul internațional, relațiile publice, negocierea, tehnicile de afaceri economice internaționale: leasing, franchising, transfer de know-how, consulting-engineering etc. În anul 1976 a fost ales șef al Catedrei de Relații Economice Internaționale din Academia de Studii Economice București, iar în anii care au urmat s-a consacrat cu profesionalism inegalabil în planul managementului universitar.

A fost decan al Facultății de Comerț (1976-1981), prorector (1981-1985) și rector al Academiei de Studii București (1985-1990), instituție care i-a acordat, la 16 februarie 2011, Diploma „Meritul Universitar *Virgil Madgearu*” cu Medalie de Aur – „în semn de recunoaștere deplină pentru disponibilitatea dedicată mediului universitar și pentru inițierea de acțiuni ce consolidează prestigiul cadrelor didactice în societatea românească”. Diploma scoate în evidență următoarele realizări: *„a avut o contribuție managerială, profesională și științifică considerabilă; a promovat, în condițiile unui climat societal nu dintre cele mai favorabile, o serie de schimbări în plan managerial și organizațional; a susținut disciplinele cu o pozitivă valoare educativă; a promovat cu consecvență și coerență managementul*

afacerilor internaționale; a fost continuator al tradițiilor românești în materie de economie și afaceri internaționale, dar și fondator de școală superioară de învățământ economic.”

Cercetătorul Alexandru Puiu a fost un observator fin al evoluției economiei naționale și mondiale.

Lucrarea *Evoluții contradictorii în economia mondială* (1983) i-a adus „Premiul P.S. Aurelian” al Academiei Române, în timp ce studiul „Strategii bancare – una din cauzele crizei economiei românești” (2003) l-a adus pe prima pagină a tuturor publicațiilor de profil din țară. De înaltă referință rămân și lucrările care l-au consacrat în spațiul științei managementului modern: *Management. Analize și studii comparative* (Ediția a III-a, 2007), *Management în afacerile economice internaționale. Promovare, negociere, contractare – Tratat, Volumul 1* (Ediția a V-a, 2008) sau *Managementul afacerilor economice. Tehnici de afaceri economice interne și internaționale Tratat, Volumul II* (2007).

„Patriotismul, în general, cel economic, în special, mi-a caracterizat puternic întreaga viață” – spunea el. Așa și-a înțeles și misiunea de a forma zeci de generații de studenți și doctoranzi: *într-o mentalitate de profesioniști, dar și în spiritul demnității, al unui patriotism autentic, sincer, generos, tolerant.*

*

RECTORUL Alexandru Puiu a fost un lider. Un lider care inspiră prin puterea exemplului.

A fost întotdeauna tenace, neobosit, consecvent, dedicat misiunii sale până la sacrificiu. *„Am făcut tot ceea ce trebuia în domeniul în care am muncit? – se întreba constant și tot el răspundea invariabil: „Mai întotdeauna mi se pare că trebuia să fac mai mult și mai bine.”*

Valorificând experiența managerială dobândită, dar și spiritul înnăscut de creator de școală, profesorul Alexandru Puiu a fondat, în anul 1991, Universitatea „Constantin Brâncoveanu” din Pitești, o instituție de tip consorțial, cu facultăți în municipiile Pitești, Brăila și

Râmnicu Vâlcea. L-a ales drept simbol pe Constantin Brâncoveanu, pe care îl considera una dintre cele mai luminoase figuri ale istoriografiei mondiale, omul care și-a dovedit dragostea de țară și de credință suportând supliciul suprem al asasinării în fața sa a celor patru fii, știind că urmează și el să aibă aceeași soartă. Prin contribuția sa decisivă, Universitatea „Constantin Brâncoveanu” a fost printre primele șase instituții de învățământ particular acreditate în România.

A condus universitatea, din poziția de Rector, aproape două decenii, poziționând-o statornic în peisajul calității și al performanței academice. *„Am gândit că prin această universitate vom aduce și noi, fondatorii ei, o contribuție la educarea tinerilor într-o mentalitate de profesioniști, dar și în spiritul demnității, al unui patriotism autentic, sincer, generos, tolerant”* – spunea profesorul Alexandru Puiu privind retrospectiv.

Obținerea de către Universitatea „Constantin Brâncoveanu” a certificatului cu cel mai înalt calificativ – **Grad de încredere ridicat** – acordat de Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS), a fost confirmarea certă a unei misiuni îndeplinite. Concluzia președintelui ARACIS de la acel moment spune totul: *„Domnul Rector, prof. univ. dr. Alexandru Puiu, sprijinit de o echipă tânără și dinamică, a pus în operă un vis și a dat tot ce a avut mai bun în gând, în suflet și în minte pentru a realiza această Universitate.”*

A creat un corp profesoral propriu, o bază materială de excepție și, mai presus de toate, o cultură a calității care va dăinui peste timp. *„Am în jurul meu o echipă tânără, dinamică, așa încât viitorul Universității „Constantin Brâncoveanu” este asigurat. Mie nu-mi rămâne decât să le urez succes tuturor studenților, cadrelor didactice, celorlalți salariați și, de fapt, întregului nostru popor!”* spunea Alexandru Puiu în unul din ultimele sale interviuri, privind parcă peste timp.

*

OMUL Alexandru Puiu a fost un om al principiilor.

Fiu de țăran, a fost mândru de originea lui și a rămas consecvent principiilor sănătoase învățate de acasă. Munca, perseverența, cinstea, responsabilitatea l-au însoțit pe întregul drum al vieții. Alexandru Puiu jubila văzându-se înconjurat de studenți și de colegi. Își măsura atent cuvintele, își controla perfect gesturile, dar nu-și putea stăpâni enorma bucurie a lui *Gaudeamus igitur!* Era momentul lui de triumf pentru o viață în care școala i-a fost familie, iar educația Biblie.

Alexandru Puiu rămâne *cetățean de onoare* al municipiilor Pitești, Brăila, Râmnicu Vâlcea și al comunei natale, Făgetel, Olt. A fost vicepreședinte al *Consiliului Național al Rectorilor din România*, membru în *Colegiul Central de Onoare al Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului*, membru al *Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare*, membru în Consiliul de Administrație al *Asociației Generale a Economistilor din România*, membru în *Consiliul Național al Comerțului Exterior al României*, membru al *International Association for Conservation of Natural Resources and Energy* (New York). A deținut Ordinul Național „Pentru Merit” în grad de Cavaler, conferit prin Decret prezidențial (2002) și alte peste 20 de premii, diplome de excelență și medalii acordate în țară și în străinătate.

*

TATĂL Alexandru Puiu a fost etalonul exigenței. A ridicat mereu ștacheta sus, tot mai sus, până la punctul în care imposibilul devine posibil. „*La bine și la greu, câteodată având opinii diferite, dar întotdeauna uniți, în luptă pentru același crez: o universitate de elită*” – așa definea relația tată-fiu.

BUNICUL Alexandru Puiu a fost un uriaș copleșit de sentimente.

*

Spiritul lui Alexandru Puiu a rămas în noi și va dăinui întru eternitate!

Curriculum Vitae

Nume și prenume: **Puiu Alexandru**

Locul nașterii: Comuna Făgetel, Olt

Data nașterii: 1 octombrie 1933

Studii și specializări:

1967-1970 – Academia de Studii Economice din București, Doctorat în economie

1953-1957 – Academia de Studii Economice din București, Facultatea de Economie Politică

Specializări și documentări în: Austria, Belgia, Germania, Italia, Marea Britanie, Norvegia, Olanda, Polonia, Rusia, Suedia, Ungaria

Titluri științifice: doctor în economie

Funcții profesionale și administrativ-manageriale:

1991- 2022 – **Rector fondator**,
Universitatea „Constantin Brâncoveanu” Pitești

1985-1990 – **Rector**, Academia de Studii Economice din București

1981-1985 – **Prorector**, Academia de Studii Economice București

1976-1981 – **Decan**, Facultatea de Comerț (Academia de Studii Economice București)

1974-1976 – **Șef catedră**, Relații Economice Internaționale (Academia de Studii Economice București)

Apartenență la asociații profesionale:

- vicepreședinte al Consiliului Național al Rectorilor din România
- membru în Colegiul Central de Onoare al Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului
- membru în Consiliul de Administrație al Asociației Generale a Economiștilor din România (AGER)
- aproximativ 20 de ani a fost membru al Consiliului Național al Comerțului Exterior al României
- membru al „International Association For Conservation of Natural Resources and Energy”, New York
- membru al New York Academy of Sciences
- Deputy Director General – Reprezentant al Centrului Biografic Internațional – Cambridge
- membru al Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare

Distincții:

- **Premiul „P.S. Aurelian” al Academiei de Științe a României** (1983) pentru lucrarea *Evoluții contradictorii în economia mondială*, Editura Politică, 1983
- **Ordinul Național „Pentru Merit” în grad de Cavaler** pentru merite deosebite în activitatea științifică și didactică, pentru modernizarea și promovarea reformei în învățământ (2002)
- **Cetățean de Onoare al Municipiului Brăila**, 19 mai 1995
- **Cetățean de Onoare al Municipiului Pitești** pentru contribuția adusă la dezvoltarea învățământului superior privat din municipiul Pitești, 10 noiembrie 2000
- **Cetățean de Onoare al Municipiului Râmnicu Vâlcea**, 24 mai 2002
- **Cetățean de Onoare al comunei natale Făgetel, Olt**, 2007

- **Cetățean de Onoare al județului Vâlcea**, mai 2011
- **Diploma „Meritul universitar Virgil Madgearu” cu Medalie de Aur**, acordată de Senatul Academiei de Studii Economice din București, 2011
- Diploma și medalia **„Man of the Year”**, conferite de **American Biographical Institute of International Research** pentru realizările deosebite și pentru nobilul exemplu pe care-l dă semenilor săi și întregii comunități, iunie 2003
- Diploma și medalia **„2000 outstanding Intellectuals of the 21st Century”** (2000 dintre cei mai de seamă intelectuali ai secolului 21) pentru contribuția deosebită adusă învățământului superior și economic, iunie 2003
- Diploma și medalia **„21st Century Award for Achievement”** – conferite de **Centrul Biografic Internațional – Cambridge** pentru recunoașterea realizărilor deosebite în învățământul superior, octombrie 2003
- **„Universal Award of Accomplishment”**, acordat de **American Biographical Institute**. Premiul este acordat unui grup select de personalități ale căror realizări de-a lungul vieții au contribuit în mare măsură la succesul din diferite domenii, 2003
- **Medalia și Diplomă de Excelență** din partea Episcopiei Râmnicului pentru merite deosebite în pregătirea și promovarea tinerei generații, 2 octombrie 2000
- **Medalia și Diplomă de Excelență** din partea Episcopiei Dunării de Jos, 1 octombrie 2001
- **Diploma de Excelență** conferită de **Asociația Română de Marketing** în semn de prețuire a eforturilor și rezultatelor remarcabile în prefigurarea ofertei educaționale private în România, pentru punerea în operă a unui nou model de logistică educațională în patrimoniul cultural național, 7 noiembrie 2003
- **Diploma de Excelență** conferită de **Asociația Română de Marketing** în semn de recunoaștere și prețuire a remarcabilei sale

contribuții la dezvoltarea cercetării de piață și a științelor economice românești, pentru spiritul antreprenorial și rezultatele fără egal în dezvoltarea marketingului educațional și promovarea valorii în învățământul privat din România, 7 noiembrie 2003

- **Diploma de Excelență** conferită de **Academia de Studii Economice din București** pentru prodigioasa activitate profesional-științifică și pentru contribuția adusă la afirmarea școlii superioare economice, martie 2003
- **Diploma de Excelență** conferită de **Ziarul Argeșul** la categoria „Cel mai apreciat cadru didactic”, 30 ianuarie 2008
- **Diplomă prin care se oferă titlul de „Fiu al Argeșului”** conferită de **Consiliul Județean Argeș** pentru prestigiul moral, profesional și civic, cu prilejul „Sărbătorilor Argeșului și Muscelului”, 7-9 septembrie 2007
- **Diplomă de Excelență** conferită de **Asociația Generală a Economiștilor din România – economist cu rezultate meritorii în cercetare și învățământ**
- **Diplomă de Excelență** conferită de **Academia de Studii Economice** din București, **Facultatea Relații Economice Internaționale** pentru slujirea cu devotament și dedicare a valorilor trainice ale învățământului superior în domeniul relațiilor economice internaționale
- **Diplomă de Onoare** conferită de **Ministerul Educației Naționale** pentru rezultatele remarcabile aduse la dezvoltarea și cercetarea managementului afacerilor economice internaționale, în cinstea meritelor de făuritor de școală
- **Premiul Ion I. C. Brătianu** acordat de **Partidul Național Liberal** la împlinirea a 138 de ani – pentru excelență în carieră.

Domenii de competență:

☛ profesor universitar; cercetător științific de prestigiu național și internațional; conducător de doctorat

- în perioada 1957-1969, în cadrul Institutului de Cercetări Economice al Academiei Române, a efectuat numeroase cercetări, rezultatele acestora fiind valorificate în cărți, articole, comunicări – lucrări contractate cu o serie de întreprinderi;
- deține primatul în introducerea în anii '70 în învățământul superior românesc a unor discipline privind managementul internațional, relațiile publice, negocierea, tehnicile de afaceri economice internaționale: leasing, franchising, transfer know-how, consulting-engineering etc.;
- are contribuții valoroase în cercetarea științifică economică, în special în domeniul economiei mondiale și al economiei naționale, al valorificării superioare a resurselor naturale ale țării noastre, al strategiilor bancare și al managementului.

Activitate științifică și publicistică:

a) Cărți / Cursuri publicate (40 de cursuri și manuale), dintre care:

- *Politica socială a întreprinderii – note de curs* (coordonator), Editura Independența Economică, Pitești, 2011
- *Economia națională a României. Curs aplicativ* (coordonator), Editura Independența Economică, Pitești, 2010
- *Management – curs aplicativ* (coordonator), Editura Independența Economică, Pitești, 2010
- *Management și tehnici de afaceri economice. Curs aplicativ* (coordonator), Editura Independența Economică, Pitești, 2010
- *Negociere-contractare în afaceri economice. Curs aplicativ* (coordonator), Editura Independența Economică, Pitești, 2010

- *Managementul vânzării* (coordonator), Editura Independența Economică, Pitești, 2009
- *Management în afacerile economice. Promovare, negociere, contractare, tratat*, vol. I, ediția a V-a, Editura Independența Economică, Pitești, 2008
- *Management – analize și studii comparative*, ediția a III-a, Editura Independența Economică, Pitești, 2007
- *Managementul afacerilor economice. Tehnici de afaceri economice interne și internaționale*, Editura Independența Economică, Pitești, 2007
- *Relații internaționale – note de curs*, Editura Independența Economică, Pitești, 2007
- *Management. Analize și studii comparative*, ediția a II-a, Editura Independența Economică, Pitești, 2004
- *Management. Analize și studii comparative*, Editura Independența Economică, Pitești, 2003
- *Management internațional*, vol. I, Editura Independența Economică, Pitești, 2003
- *Management internațional. Tehnici de afaceri economice interne și internaționale*, vol. II, Editura Independența Economică, Pitești, 2003
- *Strategiile bancare – una din cauzele crizei actuale a economiei românești*, ediția a doua, Editura Independența Economică, Pitești, 2003
- *Teorii și tehnici de comunicare*(coordonator), Editura Independența Economică, Pitești, 2001
- *Strategiile bancare – una din cauzele crizei actuale a economiei românești*, Editura Independența Economică, Pitești, 2001
- *Management*, Editura Independența Economică, Pitești, 2001
- *Derularea afacerilor economice internaționale* (coordonator și coautor), Editura Independența Economică, Pitești, 2000

- *Management în afacerile economice internaționale – tratat*, Editura Independența Economică, Pitești, 1997
- *Tehnici de negociere, contractare și derulare în afacerile economice internaționale*, Editura Tribuna Economică, București, 1997
- *Dicționar de relații economice internaționale* (coordonator și coautor), Editura Enciclopedică, București, 1993
- *Management în afacerile economice internaționale*, Editura Independența Economică, Pitești, 1992
- *Conducerea, tehnica și eficiența comerțului exterior* (coordonator și coautor), Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1989
- *Profesorul Virgil Madgearu. Evocări. Studii* (coautor), Editura Academiei R.S. România, București, 1987
- *Relații economice internaționale* (coordonator și coautor), Editura Didactică și Pedagogică, București, 1983
- *Evoluții contradictorii în economia mondială*, Editura Politică, București, 1983
- *Management în comerțul internațional* (coordonator și coautor), Editura Didactică și Pedagogică, București, 1981
- *Conducerea și tehnica comerțului exterior*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1976
- *Relațiile economice dintre țările socialiste și cele capitaliste dezvoltate*, Editura Politică, București, 1973
- *Tehnica operațiunilor de comerț exterior* (coautor), Editura Științifică, București, 1973
- *Valorificarea superioară a resurselor naturale*, Editura Academiei Române, București, 1969

b) Articole/studii publicate (500 articole și comunicări), din care:

♦ **în străinătate:**

- *Monografie I Opracowania*, Organizacja handlu zagranicznego (coautor)
- „La course aux armement deforme la recherche et le developpement scientifique”, în *Nouvelles perspectives*, nr. 1/1980, Revue du Conseil Mondial de la Paix
- „Colaborarea R. S. România cu țările socialiste”, în revista italiană *Est-Ovest*, Istituto di studi e documentazione sull'Est Europeo nr. 3/1973
- „Factori de creștere a competitivității produselor românești pe piețele externe”, *Probleme economice*, nr. 2/1971. Studiul a fost tradus și în revista americană *Soviet and Eastern European Foreign Trade*, vol. III 3-4/1972-1973
- „R.F.G. – partener comercial al țării noastre”, în *Viața economică*, nr. 20/1971. Studiul a fost tradus în revista americană *Soviet and Eastern European Foreign Trade*, vol. III, 3-4 1972/1973
- „La promotion des echanges reciproques par la prospection d'une marche Roumaine et par le developement de la publicite comerciale”, studiu publicat în revista *Panorama* din Gesellschaft Fur Ost – Uno sudostcunde, Austria, 1972
- *Economics of Trade and Development*, Edited by James & The Berger John Wiley and Pans Inc., New York, 1966

♦ **în țară:**

- Puiu Alexandru, Dindire Laura, „Analiza dimensiunii percepției protecției intereselor și drepturilor studenților în calitate de consumatori în contexte naționale diferite”, publicat în revista *Amfiteatru Economic* nr. 28/2010, revistă cotate ISI
- „Delimitări teoretico-metodologice pentru elaborarea strategiei municipiului Pitești. O schiță de analiză S.W.O.T.”,

Simpozion internațional *Strategii ale comunităților locale. Studiu de caz Municipiul Pitești*, 2008

- „Trăsături principale ale economiei și politicii economice din România înainte de intrarea în Uniunea Europeană”, comunicare susținută în cadrul Simpozionului internațional *Perfecționarea managementului micro și macroeconomic în condițiile unei economii funcționale de piață*, 2006
- „Aspecte privind situația economică a României”, comunicare susținută și publicată în cadrul Simpozionului internațional *Potențialul competitiv al economiilor naționale ale României și Republicii Moldova. Posibilități de valorificare pe piața internă, europeană și mondială*, Pitești, 2003
- „Licitațiile internaționale”, *Tribuna Economică*, nr. 29/1996
- „Leasing – tehnică modernă în afacerile economice”, *Tribuna Economică*, nr. 38/1996
- „Contractarea în tranzacțiile de leasing”, *Tribuna Economică*, nr. 39/1996
- „Determinarea taxei de leasing”, *Tribuna Economică*, nr. 40/1996
- „Inițierea și derularea tranzacțiilor de leasing”, *Tribuna Economică*, nr. 42/1996
- „Valențe ale leasing-ului în România”, *Tribuna Economică*, nr. 42, 44/1996
- „Investigații teoretice și practice în sfera simulării exporturilor”, *Revista Economică*, nr. 16/1989
- „Lichidarea datoriei externe – strălucit rezultat al strategiei științifice de dezvoltare a economiei românești”, *Revista Economică*, nr. 21/1989
- „Corelația dialectică: efort propriu – colaborare internațională” *Era Socialistă* nr. 18/1989
- „Aportul crescând al progresului științific-tehnic al dezvoltării relațiilor economice externe ale țării noastre”, *Revista Economică*, nr. 1/1988

- „Perfecționarea învățământului economic superior la nivelul exigențelor etapelor actuale”, *Revista Economică*, nr. 8/1988
- „Tradiții și perspective în învățământul superior economic”, *Revista Economică*, nr. 40/1988
- „Strălucită concepție cu privire la unitatea și independența națională”, *Revista Economică*, nr. 47/1988
- „Instruirea de comerț exterior asistată pe calculator”, *Academia de Studii Economice*, București, 1988
- „Participarea activă și eficientă a României la circuitul economic mondial”, *Revista Economică*, nr. 19/1986
- „Criza economică mondială: evoluții, interpretări, semnificații”, *Revista Economică*, nr. 10/1986
- „Priorități și perspective în dezvoltarea comerțului exterior”, *Revista Economică*, nr. 52/1984
- „Desăvârșirea unității de stat – factor esențial al dezvoltării economiei românești (I)”, *Revista Economică*, nr. 45/1983
- „Incertitudini și Reconsiderații în economia mondială”, *Revista Economică*, nr. 52/1981, nr. 1/1982
- „Politici și mecanisme financiar-bancare cu efecte dezastruoase asupra unei mari părți a omenirii”, *România Liberă* nr. 11820/ noiembrie 1982
- „O concepție de largă perspectivă privind edificarea unei noi ordini economice internaționale”, *Revista Economică*, nr. 2/1981
- „Priorități în dezvoltarea și în structurarea exporturilor”, *Revista Economică*, nr. 13, 14, 15/1981
- „Caracterizarea economiei mondiale”, *Editura Politică*, 1978
- „Conducerea dinamică a relațiilor economice externe”, *Revista Economică*, nr. 27/1975
- „Perspective ale dezvoltării relațiilor economice internaționale”, *Revista Economică*, nr. 24/1975

- „Intensificarea participării României la circuitul economic mondial”, *România Liberă*, 1974
- „Comerțul exterior – factor de creștere economică”, *Probleme economice*, nr. 2/1974
- „Leasing-ul – factor de competitivitate în comerțul cu mașini și utilaje”, *Studii și Cercetări Economice* nr. 4/1973
- „Riscurile în comerțul exterior și transferul lor de la exportator la importator”, *Viața economică*, nr. 7/1973
- „Conducerea și tehnica activității de comerț exterior”, *Viața economică - supliment*, București, 1973
- „Tendințe în comerțul internațional contemporan”, *Probleme economice*, nr. 3/1973
- „Structuri în prefacere ale comerțului mondial”, *Probleme economice*, nr. 4/1973
- „Negocierea în schimburile internaționale”, *Viața economică*, nr. 14/7 aprilie 1972
- „Cantitatea și calitatea mărfii în contractul de export-import”, *Viața economică*, nr. 24/16 iunie 1972
- „Tehnica licitațiilor în comerțul internațional”, *Viața economică*, nr. 35/1 septembrie 1972
- „Factori de creștere a competitivității produselor românești pe piețele externe”, *Probleme economice*, nr. 1/1972
- „Comerțul României și Italiei”, *Viața economică*, nr. 11/1971
- „Comerțul exterior și sporirea venitului național”, *Viața economică*, nr. 22/1971
- „Rolul crescând al cooperării economice în relațiile Est-Vest”, *Probleme economice*, nr. 3/1970
- „Comerțul internațional și creșterea economică”, *Probleme economice*, nr. 7/1970
- „Industrializarea – baza creșterii și diversificării comerțului exterior”, *Viața economică*, nr. 38/1970
- „Tendințe pe piața mondială”, *Viața economică*, nr. 28/1970

- „Bătălia computerelor”, *Lumea*, 10 septembrie 1970
- „Comerțul exterior și creșterea economică”, *Studii și Cercetări Economice*, vol. III, 1969
- „Controverse și inconsistențe în teoria burgheză a comerțului internațional”, *Probleme economice*, nr. 12/1969
- „Comerțul cu inteligență”, *Viața economică*, nr. 2/1968
- „Aspecte ale dezvoltării schimburilor comerciale dintre țările socialiste și cele capitaliste dezvoltate”, *Probleme economice*, nr. 5/1968
- „Concepția lui Mitiță Constantinescu despre valorificarea intensivă a resurselor naturale prin industrializare”, *Probleme economice*, nr. 10/1968
- „Progresul tehnic și structura cheltuielilor materiale de producție”, *Finanțe și credit*, nr. 5/1968
- „Valorificarea superioară a resurselor naturale - obiectiv important al creșterii eficienței economice”, *Probleme economice*, nr. 3/1967
- „Aportul științei la determinarea strategiei dezvoltării economice”, *Probleme economice*, nr. 10/1967
- „Dezvoltarea comerțului între țările socialiste și nesocialiste”, *Probleme economice*, nr. 1/1966
- „Cu privire la obiectul și delimitarea științelor economice”, *Probleme economice*, nr. 10/1965
- „Contribuția lui Virgil Madgearu la cunoașterea dezvoltării economiei românești între cele două războaie mondiale”, *Probleme economice*, nr. 11/1965
- „Aspecte ale comerțului internațional postbelic”, *Probleme economice*, nr. 3/1964
- „Dezvoltarea schimburilor de mărfuri dintre oraș și sat”, *Probleme economice*, nr. 4/1964

- „Valorificarea superioară a resurselor naturale în scopul ridicării potențialului economic al țării”, *Probleme economice*, nr. 5/1964
- „Economia politică – manual. Socialismul”, *Probleme economice*, nr. 12/1963
- „Dezvoltarea economică a Indoneziei”, *Probleme economice*, nr. 10/1962
- „Îmbunătățirea folosirii materialelor la întreprinderea „Industria Sîrmei” – Câmpia Turzii”, *Probleme economice*, nr. 11/1960

c) Participări la contracte de cercetare științifică:

- **manager proiect** – *Strategia postaderare a Municipiului Pitești pentru perioada 2007-2013, 2007-2008, Contract prestări servicii, beneficiar Primăria municipiului Pitești.*
- **manager proiect** – *Strategia de dezvoltare a județului Brăila pe perioada 2004-2008, 2003-2004, Contract prestări servicii, beneficiar Consiliul Județean Brăila.*
- **manager proiect** – *Modernizarea managementului tehnicilor de afaceri economice, 2008-2009. Proiectul face parte din cadrul Programului Phare 2005, Coeziune Economică și Socială, Dezvoltarea resurselor umane, Promovarea învățării continue pe parcursul întregii vieți pentru calificarea și recalificarea forței de muncă.*
- **manager proiect** – *Program de instruire în vederea dezvoltării abilităților manageriale în afaceri, 2004-2005. Proiectul face parte din cadrul Programului Phare 2003, Coeziune Economică și Socială, Dezvoltarea resurselor umane, Promovarea învățării continue pe parcursul întregii vieți pentru calificarea și recalificarea forței de muncă.*
- **manager proiect** – *Studiul privind strategiile bancare și influența acestora asupra economiei românești, 2001-2003*
- **manager proiect** – *Sondaje de opinie pe teme electorale realizate în colaborare cu Radio Televiziunea Vâlcea 1, 2001-2002.*

- **manager proiect** – *Studiu privind situația S.C. Promex S.A. Brăila, 2001-2002.*
- **manager proiect** – *Metode și tehnici de comerț exterior – consultanță economică oferită S.C. Oltchim S.A., 2000-2001.*
- **membru** – *Program de perfecționare în managementul resurselor umane, 22.01.2007 – 21.11.2007. Proiectul face parte din cadrul Programului Phare 2004, Coeziune Economică și Socială, Dezvoltarea resurselor umane, Promovarea învățării continue pe parcursul întregii vieți pentru calificarea și recalificarea forței de muncă.*
- **membru** – *Rețea virtuală de resurse pentru managerii din agricultură – AGRINET SUD-EST (01.04.2003 – 31.04.2004)*
- **consultant științific** – *Studierea comportamentului de gestionare a deșeurilor în rândul cetățenilor din județul Argeș, ca o componentă a Proiectului ISPA Managementul integrat al deșeurilor solide în județul Argeș, 2010*

Profesorul Alexandru Puiu, un profil profesional și științific demn de urmat

*Prof. univ. dr. Liana Badea
Prof. univ. dr. Laurențiu George Șerban-Opreșcu
Academia de Studii Economice din București*

Alexandru Puiu, eminent economist român, s-a remarcat printr-o carieră de excepție în învățământul superior și cercetarea economică. Născut în comuna Făgetel, județul Olt, la 1 octombrie 1933, profesorul Alexandru Puiu a avut un parcurs profesional remarcabil și a contribuit notabil la dimensiunile profesionale, științifice și instituționale ale tabloului academic românesc și european.

După ce a urmat și absolvit cu succes cursurile Facultății de Economie Politică din cadrul Academiei de Studii Economice din București, în perioada 1953-1957, viitorul profesor Alexandru Puiu s-a dedicat activității profesionale și științifice, inițial în cadrul Institutului de Cercetări Economice al Academiei Române și apoi în cadrul Academiei de Studii Economice din București. Preocupat de continuarea

preocupărilor de cercetare avansată, în perioada 1967-1970 a urmat și finalizat cu succes un program de doctorat în economie la aceeași instituție.

Pe întregul parcurs al unei cariere personale impresionante, profesorul Alexandru Puiu a ocupat numeroase poziții de conducere și a obținut distincții importante, punându-și cu adevărat amprenta asupra tuturor organizațiilor la care a lucrat și pe care le-a și condus. Una dintre pozițiile cheie ocupate de Alexandru Puiu între anii 1985 și 1990 a fost cea de rector al Academiei de Studii Economice din București. În această perioadă, Alexandru Puiu a adus schimbări semnificative în Academia de Studii Economice din București,

promovând inovația, deschiderea internațională și dezvoltarea relațiilor academice cu universități de prestigiu din străinătate. Contribuțiile sale marcante atât din poziția de rector, dar și din cea de prorector (între anii 1981-1985), au avut un impact de durată asupra dezvoltării academice și a prestigiului ASE. Trebuie să remarcăm faptul că Alexandru Puiu reprezintă un exemplu demn de urmat

pentru cei care își propun să urmeze o carieră universitară și se consideră îndreptățiți să candideze pentru poziții de conducere la nivelul mediului academic. Astfel, înainte de a avea funcțiile de prorector și rector al Academiei de Studii Economice din București, între anii 1974 și 1976, Alexandru Puiu a fost șef al catedrei de Relații Economice Internaționale din cadrul Academiei de Studii Economice, postură din care și-a adus contribuția la dezvoltarea și îmbunătățirea modului de funcționare a colectivului din care făcea parte și pe care l-a condus. Ulterior, în perioada 1976-1981, Alexandru Puiu a îndeplinit funcția de decan al Facultății de Comerț, având un rol important în: gestionarea impasului cauzat de decizia politică de desființare a specializării de Relații economice internaționale; administrarea și dezvoltarea facultății care prelua elemente de natură curriculară și extracurriculară de la facultățile existente anterior; creșterea calității educației economice oferite studenților.

După încheierea mandatului său ca rector al Academiei de Studii Economice, Alexandru Puiu a fondat și a devenit rector al Universității „Constantin Brâncoveanu” din Pitești, începând cu anul 1991. Aici, și-a continuat misiunea de a promova excelența academică și de a forma tineri profesioniști pregătiți să facă față provocărilor economice și sociale.

Pe lângă activitatea sa universitară, Alexandru Puiu a fost implicat activ în numeroase organizații și asociații relevante din domeniul economic și academic. Astfel, a deținut funcția de vicepreședinte al Consiliului Național al Rectorilor din România și a fost membru în Colegiul Central de Onoare al Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului. De asemenea, a fost membru în Consiliul de Administrație al Asociației Generale a Economiștilor din România (AGER). Totodată, trebuie subliniat cum se cuvine faptul că a fost, pentru un timp de aproximativ 20 de ani, membru al Consiliului Național al Comerțului Exterior al României, folosindu-și experiența și cunoștințele din sfera relațiilor economice internaționale și contribuind la dezvoltarea comerțului exterior al țării noastre.

Contribuțiile lui Alexandru Puiu în cercetarea economică au fost recunoscute atât la nivel național, cât și internațional. A fost membru al International Association For Conservation of Natural Resources and Energy din New York și al New York Academy of Sciences. A fost, de asemenea, Deputy Director General – reprezentant al Centrului Biografic Internațional – Cambridge.

În plus, ca membru al Consiliului Național de Atestare a Titlurilor Diplomelor și Certificatelor Universitare, Alexandru Puiu a fost implicat în procesul de acreditare și evaluare a calității învățământului superior din România, contribuind la menținerea standardelor academice ridicate.

Toate aceste poziții, specializări și afilieri arată angajamentul lui Alexandru Puiu față de educație, cercetare și dezvoltare economică, precum și confirmarea realizărilor sale de către comunitatea academică și profesională.

Pentru contribuțiile sale remarcabile în domeniul academic și științific, Alexandru Puiu a fost recunoscut și premiat, primind numeroase distincții și premii care atestă recunoașterea și aprecierea meritorie a muncii sale. Iată doar câteva dintre acestea:

- Premiul „P.S. Aurelian” (1983) al Academiei de Științe din România – i-a fost acordat pentru lucrarea *Evoluții contradictorii în economia mondială*, publicată de Editura Politică în 1983. Acest premiu reprezintă o recunoaștere a contribuției sale la cercetarea economică și înțelegerea proceselor economice complexe.
- Ordinul Național „Pentru Merit” în Grad de Cavaler – i-a fost acordat în noiembrie 2002, pentru meritele sale deosebite în activitatea științifică și didactică, precum și pentru contribuția sa la modernizarea și promovarea reformei în învățământul superior.
- Diploma „Virgil Madgearu” cu Medalie de Aur – i-a fost acordată de Senatul Academiei de Studii Economice din București în anul

2011, în semn de apreciere a meritelor sale universitare și a contribuției aduse dezvoltării academice la ASE.

- Diploma și medalia „Man of the Year” – i-a fost conferită în iunie 2003 de către American Biographical Institute of International Research, drept recunoaștere a realizărilor deosebite și a exemplului nobil pe care îl reprezintă pentru comunitatea sa și pentru întreaga societate.
- Diploma și medalia „2000 Outstanding Intellectuals of the 21st Century” – i-a fost acordată în iunie 2003, recunoscând contribuția sa deosebită în domeniul învățământului superior. Această distincție l-a inclus pe Alexandru Puiu în rândul celor 2000 dintre cei mai de seamă intelectuali ai secolului XXI.
- Diploma și medalia „21st Century Award for Achievement” – i-au fost conferite de Centrul Biografic Internațional – Cambridge, în octombrie 2003. Această distincție a fost acordată în semn de recunoaștere a realizărilor sale deosebite în domeniul învățământului superior.
- „Universal Award of Accomplishment” – i-a fost acordat de American Biographical Institute. Acest premiu distinge personalități ale căror realizări, de-a lungul vieții, au contribuit în mod semnificativ la succesul în diferite domenii. Alexandru Puiu a primit această distincție în 2003.

Acestea sunt doar câteva dintre multiplele distincții notabile primite de Alexandru Puiu în decursul exemplarei sale vieți academice, și reprezintă o confirmare a recunoașterii și aprecierii deosebite a contribuțiilor sale în domeniul de activitate.

Alexandru Puiu a fost preocupat, în permanență, de dezvoltarea sa ca cercetător, profesor și lider. Astfel, a urmat specializări și a efectuat stagii de documentare în mai multe țări, precum: Austria, Belgia, Germania, Italia, Marea Britanie, Norvegia, Olanda, Polonia, Federația Rusă, Suedia și Ungaria. Aceste experiențe internaționale i-au oferit o perspectivă amplă și o înțelegere aprofundată a diverselor

aspecte economice și academice, îndemnându-l să fie deschizător de drumuri. Trebuie menționat faptul că Alexandru Puiu a fost un pionier în introducerea unor discipline inovatoare în învățământul superior românesc, în anii '70. Aceste discipline au acoperit domenii-cheie precum: managementul internațional, relațiile publice, negocierea și tehnicile de afaceri economice internaționale. Prin aducerea acestor subiecte noi și relevante în curricula universităților din România, Alexandru Puiu a contribuit la modernizarea învățământului economic și la pregătirea studenților pentru provocările economice globale.

Mai mult, pe lângă rolul său de pionierat în introducerea acestor discipline, a dezvoltat cercetări și analize profunde în domeniul economiei mondiale și al economiei naționale. A manifestat un interes deosebit pentru valorificarea superioară a resurselor naturale ale țării, identificând strategii și soluții pentru o utilizare eficientă și durabilă a acestora. De asemenea, a studiat și a dezvoltat strategii bancare și de management, contribuind astfel la dezvoltarea și aplicarea unor abordări inovatoare în domeniul financiar și al afacerilor.

Prin munca sa de cercetare, Alexandru Puiu a adus contribuții semnificative la înțelegerea fenomenelor economice, la dezvoltarea teoriei și la găsirea de soluții practice în domeniul economiei. Cunoștințele și experiența sa au fost apreciate nu doar în mediul academic, ci și în sectorul economic.

Prin participarea sa activă la numeroase proiecte de cercetare și prin publicarea a peste 40 de cursuri și manuale, precum și a aproximativ 500 de articole și comunicări științifice, a adus contribuții semnificative în dezvoltarea și promovarea cunoștințelor economice.

Cu un palmares impresionant și o carieră dedicată cercetării și învățământului, Alexandru Puiu rămâne un nume respectat și o sursă de inspirație pentru economiștii și academicienii din România. Prin realizările sale deosebite, a contribuit la dezvoltarea economică a țării și la promovarea excelenței în educație. Moștenirea sa academică

rămâne importantă pentru dezvoltarea economiei și învățământului superior din România.

Prima lucrare de amploare a profesorului Alexandu Puiu se intitulează *Valorificarea superioară a resurselor naturale* și vede lumina tiparului la Editura Academiei Române din București în anul 1969. Lucrarea explorează aspectele economice ale descoperirii, cuantificării și exploatării resurselor naturale utile, analizând modul în care resursele naturale sunt integrate în circuitul economic, cu accent pe valorificarea lor superioară în ramurile industriei prelucrătoare.

Profesorul Puiu insistă asupra faptului că valorificarea superioară a resurselor naturale reprezintă un element esențial al creșterii economice și, implicit, o problemă fundamentală a științei economice. Abordarea autorului este de natură doctrinară, acesta aprofundând diversele perspective, din cadrul curenților de gândire economică, cu privire la problemele legate de resursele naturale ca element al dezvoltării economice, care au generat intense dezbateri încă din secolul al XIX-lea.

În lucrare sunt analizate principalele aspecte legate de valorificarea superioară a resurselor naturale, caracteristicile sale, precum și rolul său ca factor al creșterii economice și al eficienței producției. Este remarcabilă, mai ales pentru perioada respectivă, abordarea echilibrată a autorului, care combină cu măiestrie analiza teoretică cu particularitățile concrete specifice diverselor ramuri economice din România, pe care demonstrează că le cunoaște și le înțelege în profunzime. De altfel, dând încă o dată dovadă de obiectivitate științifică, evidențiază în lucrare atât realizările, cât și rezervele existente în economia națională, analizate în contextul unor tendințe

avansate la nivel mondial, ceea ce permite un termen de comparație pentru a evalua progresul economiei României.

Profesorul Alexandru Puiu reușește, prin lucrarea sa, să contribuie în mod elocvent la o mai bună înțelegere a rolului valorificării superioare a resurselor naturale în contextul creșterii economice și, în același timp, să ofere o bază solidă pentru elaborarea de politici economice eficiente în acest domeniu.

Demersul de diseminare a cercetărilor științifice întreprinse de profesorul Alexandru Puiu continuă cu publicarea lucrării *Relațiile economice dintre țările socialiste și cele capitaliste dezvoltate* la Editura Politică din București, în anul 1973. Autorul demonstrează cu elocvență faptul că, în opoziție cu previziunile pesimiste de după cel de-al Doilea Război Mondial, rolul relațiilor economice internaționale se dovedește a fi semnificativ pentru creșterea economică globală. Profesorul Alexandru Puiu evidențiază, la momentul respectiv, o diversificare a structurilor comerțului internațional, cu o tendință de migrare de la produse simple către produse mai complexe, precum mașini și utilaje. Această tendință reflecta o creștere a complexității relațiilor economice dintre țări, pe fondul intensificării procesului de instituționalizare a relațiilor economice internaționale și multilaterale, prin crearea de noi organisme și forme de cooperare, precum și prin perfecționarea celor deja existente.

Lucrarea reliefează faptul că o consecință importantă a evoluției diviziunii mondiale a muncii o reprezintă apariția și dezvoltarea unor noi fluxuri comerciale, inclusiv comerțul dintre țările socialiste și cele capitaliste dezvoltate. Deși s-au înregistrat progrese semnificative în relațiile dintre aceste țări, autorul subliniază că încă mai existau, în

acel moment, oportunități neexplorate, contradicții și dificultăți care frâneau dezvoltarea acestor relații.

Autorul a demonstrat, și cu această ocazie, curajul de a aborda o temă sensibilă pentru perioada respectivă, iar prin conținutul său bine fundamentat teoretic și metodologia sa de avangardă, lucrarea a constituit un unicat în literatura de specialitate din acea vreme, în toate țările socialiste. Pe fondul dezvoltării relațiilor economice internaționale oarecum contrare cu situația geopolitică a perioadei, profesorul constată o diversificare și o creștere a complexității comerțului internațional, o intensificare a cooperării economice multilaterale chiar și între țările socialiste și cele capitaliste. În acest context, lucrarea a avut un impact semnificativ în domeniul politicilor economice ale vremurilor, orientând eforturile decidenților către o colaborare economică mai deschisă și în afara spațiului CAER.

O lucrare care a fost foarte bine primită de către mediul profesional și științific românesc, și pentru care profesorul Alexandru Puiu a primit „Premiul P.S. Aurelian” al Academiei Române, a fost cea intitulată *Evoluții contradictorii în economia mondială*, publicată la Editura Politică, București, în anul 1983. În această carte, autorul explorează cu succes complexitatea economiei mondiale în deceniul opt al secolului trecut, caracterizată prin evoluții contradictorii și suprapunerea unui număr semnificativ de momente instabile și crize. Autorul este preocupat de a ține cont de realitățile unei lumi caracterizate de interdependențe profunde și multiple, în care forțele care stimulau sau puneau piedici creșterii economice se propagau rapid. În acest context, lucrarea se concentrează asupra identificării și analizei unei serii complexe de evenimente cu impact profund în configurarea și influențarea economiei mondiale în secolul XX.

Profesorul Alexandru Puiu se concentrează și examinează în profunzime elementele fundamentale care contribuiau la complexitatea economiei mondiale, scoțând în evidență mai ales dezechilibrele persistente la nivel global. Dovedind o sensibilitate profundă la contextul geopolitic cu totul special al acelor vremuri, autorul analizează obiectiv problematicile financiar-monetare ale comerțului internațional, politicile comerciale și aspectele economiei înarmărilor, demonstrând astfel că înțelegea în mod realist importanța semnificativă a evenimentelor din aceste domenii și impactul lor extins asupra economiei mondiale și a diferitelor economii naționale.

Profesorul Alexandru Puiu a înțeles și apreciat cum se cuvine valoarea înaintașilor care au contribuit semnificativ la progresul școlii de economie românești. În acest context, sub îndrumarea rectorului de atunci al Academiei de Studii Economice din București, în anul 1987 a fost publicată, la Editura Academiei Române, lucrarea *Profesorul Virgil Madgearu. Evocări. Studii*.

Lucrarea a fost inițiată în cadrul unei acțiuni de reconsiderare a personalităților progresiste românești, fiind prilejuită de aniversarea a 100 de ani de la nașterea profesorului Virgil Madgearu, distins savant, om politic, întemeietor de școală de gândire economică, asasinat din cauza poziției sale consecvent antifasciste.

Profesorul Alexandru Puiu, pe lângă coordonarea întregii lucrări, a redactat și Cuvântul înainte, furnizând totodată un studiu exhaustiv referitor la contribuția lui Virgil Madgearu la cunoașterea și analiza dezvoltării economiei românești între cele două războaie mondiale. Lucrarea aduce în prim-plan activitatea științifică și didactică a lui Virgil Madgearu, oferind cititorului o perspectivă detaliată asupra activității sale diversificate și a personalității sale remarcabile. Prin studiul său, profesorul Alexandru Puiu evidențiază faptul că Virgil Madgearu a fost o personalitate complexă în viața universitară, științifică și politică, contribuind semnificativ la prestigiul național și

internațional al școlii economice superioare și științei românești din epoca sa.

În calitatea sa de rector al Academiei de Studii Economice din București, profesorul Alexandru Puiu a înțeles cât de importante sunt, pentru comunitatea universitară, păstrarea tradițiilor și evocarea evenimentelor importante din devenirea universității. Astfel, în anul 1989, cu ocazia celebrării a 75 de ani de existență a Academiei de Studii

Economice București, la Editura Academiei Române este publicată lucrarea *Învățământul economic superior din România. Academia de Studii Economice, 1913-1988*, coordonată în întregime de profesorul Alexandru Puiu. Lucrarea reprezintă o retrospectivă fundamentată și bine documentată a aspectelor esențiale legate de formarea, dezvoltarea și perfecționarea în timp a acestei instituții de învățământ superior și cercetare de

prestigiu din România, aducând în discuție evoluția acesteia prin fructificarea experiențelor acumulate de instituții similare europene. Pe lângă coordonarea lucrării, profesorul Puiu a contribuit cu un studiu semnificativ și util, intitulat „Tradiții și perspective în învățământul economic superior”, care pune în lumină contextul apariției și dezvoltării învățământului economic superior românesc și care a generat un puternic interes în rândul actorilor sociali.

Raportându-se la perioada de incertitudine și de turbulențe economice care a caracterizat anii '90 ai secolului trecut, profesorul Alexandru Puiu își focalizează atenția asupra cercetării factorilor care împiedică progresul vieții socioeconomice în România. Rezultatele cercetărilor sale sunt diseminate în ediția a doua a lucrării *Strategii bancare – una din cauzele crizei economiei românești*, publicată la Editura

Independența Economică în anul 2003. Așa cum sugerează și titlul cărții, analiza se concentrează, cu precădere, asupra rolului pe care banca centrală și întregul sistem bancar l-au deținut în cadrul evoluției nefaste a economiei naționale, în ultimul deceniu al secolului al XX-lea. În viziunea autorului, soluționarea crizei presupune renunțarea la „măsuri de cosmetizare” și adoptarea unor măsuri de macro și microstabilizare, ferm orientate către revitalizarea dinamică a economiei românești, care să determine

o creștere pozitivă, robustă și durabilă în interesul prosperității întregii populații sau, cel puțin, a majorității ei.

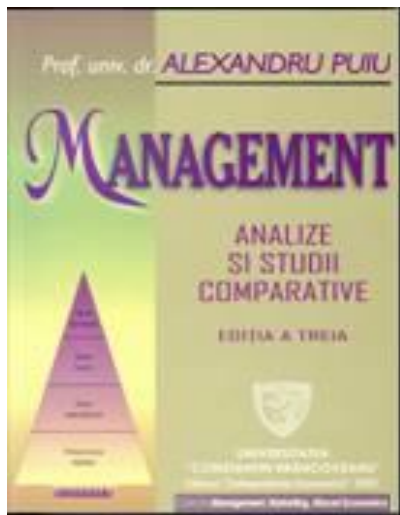
În cadrul lucrării, se examinează în mod inovator problema reglării economiei prin intermediul ratei dobânzii și a cursului monetar. Profesorul Puiu sugerează că ratele ridicate ale dobânzilor au un impact direct mult mai complex decât inflația, deoarece afectează distructiv creditul, ceea ce, în cazul unei țări precum România, care este decapitalizată, se traduce prin falimentul unei părți semnificative a economiei reale. De asemenea, în privința cursului monetar, lucrarea argumentează că deprecierea catastrofală a acestuia nu conduce automat la creșterea exporturilor, așa cum susține teoria, deoarece acestea din urmă depind de ponderea componentelor importate din produsele prelucrate. Mai mult, fluctuațiile bruște și semnificative ale cursului monetar devin un factor de dereglare a economiei naționale.

În cele din urmă, ca o concluzie generală originală și, în același timp, de mare valoare științifică și practică, profesorul Puiu remarcă faptul că, în special după atingerea unei rate a dobânzii din două cifre, aceasta devine predominant o cauză a inflației, nu o consecință, reprezentând astfel un puternic factor de dezechilibru pentru întreaga economie.

Activitatea intensă de cercetare a aspectelor legate de problematica complexă a managementului, extinsă pe o perioadă de peste trei decenii petrecute la catedra universitară, se concretizează și prin publicarea, în anul 2007, la Editura Independența Economică, a celei de-a treia ediții a lucrării *Management. Analize și studii comparative*. Într-o structură originală, captivantă și modernă, lucrarea profesorului Alexandru Puiu abordează o paletă largă de probleme teoretice și practice specifice domeniului: concepte despre management, tipologii de lideri și manageri, școli și metode de conducere, managementul întreprinderii și al resurselor umane, cultura organizațională și etica managerială, precum și decizia ca funcție esențială a managementului, subliniind importanța managementului schimbării ca o necesitate contemporană prioritară. Prin conținutul său, concentrat pe problemele general-valabile ale managementului ca știință și practică, lucrarea se adresează atât studenților, cât și unui public mai larg, inclusiv managerilor care doresc să își îmbogățească pregătirea practică cu cea teoretică, adoptând metode inovative de conducere. În plus, lucrarea se constituie într-un veritabil ambasador al ideii conform căreia știința managementului este, în esență, relevantă pentru orice domeniu de activitate.

Îmbinând în mod magistral două zone de cercetare interconectate, managementul și afacerile internaționale, profesorul Alexandru Puiu își propune să ofere o viziune globală, abordând cerințele dezvoltării și perfecționării managementului în teoria și practica afacerilor economice, atât la nivel intern, cât și internațional.

Rezultatele acestui demers științific se concretizează prin publicarea, în anii 2007 și 2008, la Editura Independența Economică, a celei de-a V-a ediții a unui vast tratat, în două volume, destinat managementului

în afacerile economice internaționale. Lucrarea posedă caracteristicile unui veritabil tratat în domeniul său, având în vedere complexitatea și profunzimea analizei, precum și sinteza problemelor într-o viziune mai mult decât cuprinzătoare. Prin intermediul acestui tratat, profesorul Alexandru Puiu contribuie activ la promovarea și analiza conceptelor, la dezvoltarea unei gândiri corecte referitoare la conducerea eficientă a activităților economice și, în special, a afacerilor economice internaționale.

Ideile foarte solid argumentate și combinația fericită între dimensiunile epistemologică și praxiologică au fost tratate și într-o nouă ediție a acestui tratat, iar prin introducerea în cadrul lucrării a unei tente subtile, dar necesare, de independență economică, profesorul Alexandru Puiu sugerează o idee, ca o linie călăuzitoare: prosperitatea durabilă a unei națiuni poate fi realizată doar prin implicarea agenților economici autohtoni în circuitul mondial de valori, ca parteneri competenți și competitivi. Autorul subliniază necesitatea depășirii pregătirii superficiale și evidențiază importanța dovedirii, în mod efectiv și nu doar declarativ, a verticalității în negocieri, atât cu agenții economici, cât și cu organizații internaționale precum FMI, Banca Mondială și altele, printr-un profesionalism și o educație de înaltă calitate.

Revenind în zona practică a vastului domeniu al afacerilor internaționale și reflectând realitățile afacerilor economice în practică, al doilea volum se concentrează pe analiza tehnicilor utilizate în afacerile economice, atât la nivel intern, cât și internațional, ce au o aplicabilitate extinsă în economia de piață contemporană. În cadrul lucrării, sunt examinate toate sau aproape toate tehnicile (tranzacțiile) de afaceri introduse în țara noastră în anii '70, de către profesorul

Alexandru Puiu, conform cărților publicate în acea perioadă. Tehnicile de afaceri abordate includ lohnul, leasingul, franchisingul, afacerile cu invenții brevetate (licențe), know-how, consulting-engineering, reexporturi și burse. Perspectiva generală a lucrării și, implicit,

Simpozion dedicat Managementului afacerilor internaționale

structura acesteia, constă în definirea fiecărei tehnici de afaceri, prezentarea atât a viziunii autorului, cât și a altor autori români și străini cu privire la această problemă, un istoric concis al acestei tehnici, clasificări și diversificare structurală, precum și aspectele distinctive legate de promovarea, negocierea, contractarea și finalizarea diferitelor tehnici de afaceri economice.

Repere semnificative în devenirea profesională, științifică și organizațională

Prof. univ. dr. Dumitru Miron
Președintele Senatului universitar al ASE (2020-2024)

Profesorul Alexandru Puiu s-a așezat într-un mod greu imitabil la umbra „arborelui cunoașterii”, potrivindu-i-se unele dintre versurile marelui poet Grigore Vieru:

*„Ați văzut pom
Să nu aibă rădăcini?
Pom care să nu înflorească
Pentru că, vezi bine,
Are alte griji, mai de seamă? [...]
Ați văzut pom
Să zgârie cu gheara
Icoana soarelui de sus?
Pom să nu-i sângereze frunza,
Când vine toamna și-nghețul?!”*

(„Pomul, a doua variantă”, vol. *Liniștea lacrimii*,
Fundatia Scrisul Românesc, Craiova, 2006, pp. 185-186)

Rădăcini, tulpină și coroana înfrunzită a unei vieți aparte

Maniera în care se conturează și se consolidează profilul personal, profesional și științific al unui om, precum și rolurile pe care regizorul viață i le va oferi spre interpretare depind esențial de contextul societal în care s-a născut, a crescut și și-a desăvârșit educația și formarea profesională. Și domnul Profesor Alexandru Puiu se înscrie organic în acest format al unei vieți care s-a dovedit din plin a fi una de succes. Cele mai relevante repere ale devenirii sale în plan profesional, științific și organizațional au fost conturate chiar de către Domnia Sa într-un *interviu consemnat de conf. univ. dr. Gabriela Rusu-Păsărin la momentul la care domnul profesor a aniversat împlinirea vârstei de 80 de ani*. Acest material documentar se bazează pe ideile extrase din acest interviu, dar și pe alte secvențe reprezentative ale carierei sale îndelungate și de mare reprezentativitate. Așa cum sublinia chiar Domnia Sa, la fel ca și cele mai multe dintre personalitățile culturii, științei, educației și spectrului organizațional românesc, și Domnia Sa și-a început și trăit viața în mai multe localități și, câteodată, a trebuit să gestioneze stări personale contradictorii, simțindu-se atât atașat de locurile și obiceiurile unora dintre acestea, dar și „dezrădăcinat” ca urmare a mutărilor repetate ale familiei. Ceea ce străbate viața sa ca un fir roșu este colecția de sentimente puternice legate de începuturi.

Omul care s-a consacrat în timp ca Profesorul universitar doctor Alexandru Puiu, s-a născut în comuna Făgețel, județul Olt, o localitate tipic românească din zona deluroasă a sudului țării, aflată la granița cu județul Argeș, o comună care i s-a prezentat și pe care a ținut-o minte ca una pe cât de frumoasă, pe atât de săracă. Acolo și-a petrecut copilăria și o mare parte a adolescenței, pentru că atât ca elev la liceu, cât și ca student a fost în toate vacanțele în satul natal. În această parte a tinereții, s-au consolidat și alte caracteristici ale profilului său personal, cum ar fi hărnicia, tenacitatea și responsabilitatea, șlefuite prin faptul că a muncit foarte intens alături de bunici și părinți în agricultură. Domnul Profesor a declarat în mai multe ocazii că, în ciuda privațiunilor de tot felul, aceste implicări în viața reală a satului românesc i-au lăsat ca amintire unele dintre cele mai frumoase

momente de trăire intensă a vieții, mai ales pentru că aveau puritatea aceea a începuturilor, când *„te puteai bucura de lucrurile mărunte ale vieții, dar esențiale pentru devenirea ta”*. Această parte a vieții sale a fost una catalogată chiar de Domnia Sa ca una în care se împletește *„o colecție de amintiri frumoase, dar și triste”*!

Un melanj de viață unic, în care s-au împletit candoarea copilăriei, tristețea, dar și optimismul

Domnul profesor s-a considerat aparținătorul uneia dintre numeroasele *„generații de sacrificiu”* pe care le-a avut România pe parcursul zbuciumatei sale istorii. Venirea sa pe lume, la 1 octombrie 1933, se făcea la finele uneia dintre perioadele de cea mai mare turbulență economică și socială, cunoscută ca Marea criză economică din perioada 1929-1933. Cei *„7 ani de acasă”* s-au scurs pe fondul a numeroase privațiuni economice pe care a trebuit să le gestioneze familia sa, dar, crescând într-o familie de oameni harnici și cu simțul datoriei, a căpătat primele trăsături de forță ale unui caracter care s-a manifestat plenar mai târziu, în perioada adolescenței și celui de-al Doilea Război Mondial, moment care marchează o primă traumă în amintirile celui care, ulterior, va deveni una dintre cele mai prestigioase personalități ale domeniului economiei și afacerilor internaționale: plecarea la război a tatălui său. Amintirea cea mai traumatizantă a acestui moment, care se producea în sutele de mii de familii românești ai căror membri tineri (tați, frați, logodnici sau rude apropiate) își luau rămas bun de la familii pentru a pleca pe drumuri care, în mii de cazuri, s-au dovedit fără întoarcere, a fost relatată de domnul profesor ca fiind una în care *„nu mai puteam să-mi opresc plânsul, fapt pe care (membrii familiei) îl considerau de rău augur”*. În relatările sale viitoare transpare percepția că plânsul său greu de stăvilit era expresiei neputinței de a stopa disperarea unui copil al cărui părinte pleca și riscul foarte mare ca acesta să nu se mai întoarcă acasă. Cu ocazia interviului din care ne-am inspirat, domnul profesor sublinia faptul că *„nici astăzi nu pot să înțeleg de ce omenirea care a*

atins culmi nebănuite în știință, în cultură, nu renunță la război ca mijloc de conviețuire. Războiul la care mă refeream a durat mult, parcă nu se mai termina și a fost foarte greu, cu deosebire pentru cei de pe front, de fapt de pe două fronturi, dar și pentru cei rămași acasă, pentru poporul român în ansamblul său, pentru noi, oamenii cei săraci dintr-un sat sărac”.

Interviewatorul l-a provocat pe domnul profesor cu lecturarea unui panseu din opera lui Rousseau, care spunea că *„Ceea ce ne lipsește când venim pe lume, și de care avem nevoie mai târziu, ne este oferit prin educație”* (în *„Émil sau despre educație”*), invitându-l să reflecteze dedicat la câteva dintre axele binomiale ale existenței umane, punând accentul pe cele care juxtapun băgăția cu pauperitatea și materialitatea cu spriritualitatea. Prin raportare la aceste axe, în același timp sinergice, dar și antinomice, domnul profesor Alexandru Puiu a subliniat următoarele: *„Școala primară se afla la o distanță de peste doi km de domiciliu, iar bunicul meu, un om robust „cât muntele”, cum îi ziceau vecinii, a mers cu mine zi de zi la școală, în primele clase. Mă conducea cu dragoste, dar îl simțeam că purta în suflet obida la gândul că, poate, fiul său, respectiv tatăl meu, nu se va mai întoarce. Îmi amintesc că, din când în când, bunica se retrăgea în grădină și plângea de dorul fiului ei, plânsul ei transformându-se adeseori într-un bocet specific locurilor respective, ceea ce pentru noi era sinistru, zguduitoare. Până la urmă totul s-a terminat cu bine, pentru că tatăl meu a venit din război după ce a mers în prima parte până la Stalingrad, iar în partea a doua a războiului până la Praga”.*

Cel care, peste ani, va deveni unul dintre cei mai apreciați dascăli ai școlii românești de relații economice internaționale, decanul foarte apreciat de studenții facultății pe care a condus-o într-o perioadă de mare complexitate societală, prorectorul și apoi rectorul deschis spre schimbare și consistență curriculară al Academiei de Studii Economice din București a fost, pe întreaga perioadă a școlarității, premiantul formațiilor de studii cărora le-a aparținut, tânărul cu inițiativă, colegul prețuit și sprijinitor al celorlalți, câștigătorul competițiilor la care

participa și intelectualul cu o foarte solidă bază documentară. Tot timpul, domnul profesor și-a adus aminte cu respect deplin de dascăli pe care i-a avut, pe care i-a prețuit nespus și de la care a învățat cea mai mare parte din lucrurile care i-au fost apoi reper în viața sa profesională și științifică. Una dintre personalitățile școlare la care a făcut referire în repetate rânduri, când a fost solicitat să dea exemple de dascăli cărora le poartă o amintire dragă, a fost domnul învățător Nicolae Odroagă, care le-a insuflat elevilor săi dragostea de carte, aplecarea către o intensă viață culturală, i-a făcut să prețuiască sărbătorile tradiționale și să participe la serbările unde se cânta și se recitau poeziile cele mai reprezentative pentru *etosul* românesc. Domnul profesor și-a catalogat perioada copilăriei ca o primă parte a unui „*timp al devenirii*”, ca un fundament al consistenței carierei fiecărui om și al reușitei viitoare. Primii ani ai copilăriei, cei care s-au suprapus peste perioada celui de-al Doilea Război Mondial, au fost ani ai suferinței și ai privațiunilor, descriși de Domnia Sa ca unii în care „*nu am avut o bucată de pâine, hrănindu-mă cu mămăligă și o „turtă” de mălai de porumb. Puținul grâu pe care îl recoltau buncii, îl predau, sub amenințarea puștii, statului pentru front. Dar cea mai grea de suportat a fost suferința morală, teama continuă că îmi voi pierde tatăl în război. Totuși, războiul a trecut, au început alte suferințe datorate ocupației sovietice și schimbării regimului social-politic*”. Performanțele sale școlare de excepție, reputația de tânăr foarte dotat intelectual și silitor la școală, i-au determinat pe membrii familiei sale, la sfaturile oamenilor din sat, să îl sprijine să își continue studiile, inițial către palierul liceal. Și în cazul Domniei Sale, la fel ca în cel al majorității tinerilor crescuți în mediul sătesc românesc, diverși membri ai familiei, dar și ai comunității cărora le aparțineau, au început recomandările referitoare la viitorul profil al carierei personale. Această realitate specifică oricărui tânăr dotat de la natură și șlefuit de școală este redată de domnul profesor prin următoarele cuvinte: „*Bunica ținea morțiș să mă vadă preot, mai ales că tatăl dânzei fusese preot; tata dorea neapărat să fac o școală comercială; eu doream să merg la Liceul Teoretic și visul meu era să*

ajung profesor de istorie". Personalitatea sa puternică s-a manifestat încă din frageda tinerețe, iar o primă formă de manifestare a tăriei de caracter și a capacității de a convinge au făcut ca membrii familiei să îi respecte opțiunea și să accepte să se înmatriculeze la Liceul Teoretic „Radu Greceanu” din orașul Slatina. S-a dovedit în decursul timpului că soliditatea personalității unui om se testează și cu ocazia gestionării provocărilor societale cărora trebuie să le facă față la diverse momente ale devenirii sale, dar și a asumării oportunităților ivite. Unul din factorii devenirii pentru oricare dintre oamenii valoroși este și poziționarea proactivă față de jocul hazardului. La momentul la care, în viața domnului profesor, se făcea tranziția de la ciclul gimnazial către cel liceal, a avut loc o reformă a învățământului, creându-se așa-zisele „gimnazii unice” care precedau liceele. Învățământul la Liceul Teoretic „Radu Greceanu” a început cu două săptămâni mai târziu, deoarece pe timpul verii se efectuaseră lucrări de reparații ale clădirii. Când elevul Alexandru Puiu s-a prezentat la liceul pentru care optase cu mari speranțe, i s-a spus că a fost transferat să urmeze „Gimnaziul Unic” la „Liceul Comercial”. Mai târziu, Domnia Sa relatează faptul că, aflând această veste, primul sentiment încercat a fost cel de mâhnire. O trăsătură a caracterului său inimitabil, care s-a manifestat plener la vârsta maturității și pe care au simțit-o din plin toți cei cu care a colaborat, a fost cea a împlinirii momentelor de nemulțumire cu cele de speranță. La acel moment, speranța sa a fost că, după primii trei ani, exista posibilitatea de a reveni la Liceul Teoretic „Radu Greceanu”. Și Domnia Sa a înțeles încă din tinerețe că există o circularitate la nivelul vieții fiecărui om, că anumite așteptări se împlinesc mai devreme sau mai târziu, că unele așteptări ale persoanei respective, dar și ale celor care o îndrăgesc, au șansele lor și pot apărea sau pot să se producă altfel decât se așteaptă fiecare sau cei mai mulți dintre cei din preajmă. Peste timp, referindu-se la acel moment de cotitură la nivelul traseului său profesional, domnul profesor declara că *„pentru moment, chiar l-am suspectat pe tatăl meu că ar fi intervenit ca eu să fiu mutat la Liceul Comercial. Adevărul a fost că întâmplarea și poate „pila” au jucat rolul lor. Atunci, ca și acum, ca*

întotdeauna în țara noastră, a acționat „pila”. Așa că au rămas să facă Gimnaziul Unic la Liceul Teoretic cei care au avut susținători, iar restul au fost distribuiți între liceul comercial, industrial sau agricol”. Și în cazul domnului profesor Alexandru Puiu, s-a dovedit pe deplin că perioada studiilor liceale a fost una „hotărâtoare pentru viață și este marcată de amintiri cu o altă valoare, nu doar afectivă, ci și a confruntării cu viața”.

Viitorul valoros cercetător științific și mare profesor al Academiei de Studii Economice din București și-a început studiile liceale la Liceul Comercial, căruia i s-a schimbat denumirea în „Școala Medie Tehnică Financiară”, ceea ce a reprezentat un prim și solid reper al unei cariere profesionale și științifice dedicate economiei și afacerilor internaționale. Stau mărturie pentru aceasta numeroasele tratate, cărți, manuale universitare, articole și proiecte de cercetare de mare consistență și relevanță în peisajul profesional și științific românesc și european. Fiecăruia dintre noi îi revin în minte amintirile primei zile de școală, fie aceasta primară, gimnazială, liceală și, mai târziu, universitară, izvorăsc fiorii plăcuți sau mai puțin plăcuți ai întâlnirii cu primii dascăli și ai mixajului dintre speranță și dezamăgire. Un astfel de prim moment al raportării Domniei Sale la primele ore al prezenței în clădirea liceului este relatat astfel: *„Îmi amintesc că am început totuși învățământul la liceu cu stângul. Cursurile începuseră, cum spuneam, de două săptămâni, eu am apărut în a treia săptămână ca un copil de la țară, timid, timorat, iar, ca să fie gama necazurilor completă, prima oră a fost de limba franceză. Când a văzut un nou venit, profesoara, care avea o figură destul de aspră, m-a privit prin ochelari și mi s-a adresat cu vorbele „Lèves toi!”. Eu, care nu știam o iotă din limba lui Molière, am tăcut și am rămas în bancă, fapt pentru care profesoara a găsit de cuviință să mă gratuleze cu o linie peste cap, de am văzut stele verzi (se mai practica educația cu „ciomagul”). Acesta fiind începutul, ajuns la domiciliu, la gazdă, am rugat insistent să mă conducă a doua zi la mașina care făcea curse între Slatina și comuna Făgetel, să mă întorc acasă. Cred că, dacă gazda ceda, nu aș mai făcut niciodată nici liceul, nici facultatea și aș fi*

rămas, vorba poetului, la plug și la coasă”. Destinul, dublat de soliditatea personalității sale și ajutat de intervenția unor oameni cu har, fără de care multe dintre reușitele fiecăruia dintre noi nu ar fi posibile, au făcut ca domnul profesor să își continue drumul către cariera de mare succes care l-a plasat în galeria celor mai valoroși profesori de economie și afaceri internaționale și către cea a conducătorilor cu har ai celei mai valoroase școli românești de economie și administrare a afacerilor. În cazul Domniei Sale, tabloul astral s-a dovedit a fi unul favorabil, zodiile așezându-se fericit pentru a lumina un profil profesional, științific și organizatoric exemplar. La momentul la care aniversa 80 de ani de viață, în interviul care reprezintă baza acestui material documentar, Domnia Sa sublinia următoarele: „Eu sunt zodia Balanței, așa că a doua zi s-a schimbat totul la 180 de grade. Prima oră a zilei a fost de data aceasta istoria, iar colegul de bancă, un băiat foarte vioi și foarte simpatic (cu care am rămas prieten pe viață și care, din păcate, a decedat acum vreo 20 de ani, Dumnezeu să-l ierte!), Barbu Radu, mi-a spus: „Fii atent că «Pristocel» (era porecla profesorului Popescu Nicolae) este spaima liceului. Acesta nu a dat până acum nicio notă mai mare de opt în liceul nostru”. Nici nu a terminat bine colegul să mă avertizeze că deja mi-am auzit numele și am fost scos la tablă împreună cu alți opt elevi. Ulterior am aflat că scotea nouă la tablă, deoarece nota cea mai mare la care aveau acces elevii era acesta, dar încă nu fusese obținută în liceu. Ca să fiu sincer, nu m-am speriat prea tare, deoarece istoria a fost și a rămas una dintre pasiunile mele intelectuale. O vecină din satul meu era studentă la istorie și îmi oferise tot felul de cărți pe care le citeam pe nerăsuflăte. Așa că m-am simțit chiar în largul meu. Întâmplarea fericită a făcut să fiu al nouălea din șirul creat în fața tablei și tot întâmplarea a făcut ca aproape toate întrebările profesorului să-și găsească răspunsul abia la mine. „Bravo, flăcăule! Ai nota 9”! mi-a zis profesorul Nicolae Popescu, unul dintre profesorii iluștri pe care i-am cunoscut. Ulterior, profesorul m-a invitat și la elevii din clasa a VI-a sau a VII-a, unde s-a repetat povestea cu șirul de nouă elevi, în care opt erau dintre cei

mari, iar al nouălea era țâncul din anul I, adică eu. Bineînțeles că „i-am făcut praf” și am plecat de acolo foarte mândru de mine. Vă închipuiți că devenisem o mică vedetă în tot liceul”.

În viața fiecăruia dintre oameni există momente referențiale care pot determina schimbări în traseul pe care aceștia îl vor parcurge în viață. Astfel de momente îi supun pe indivizi, dar și pe familiile din care provin aceștia la mari încercări, îi confruntă cu spectrul unor decizii vitale și le pot influența evoluțiile personale viitoare. Un astfel de moment, la care s-a testat trăinicia valorilor definitorii pentru familia căreia îi aparținea viitorul profesor Alexandru Puiu, este cel la care acest profesor de istorie i-a propus să îl înfieze, deoarece singurul lui copil decedase. S-a probat și cu acea ocazie capacitatea celui care a devenit ulterior reputatul profesor Alexandru Puiu, de a reflecta atent la oportunități, de a cumpăni avantajele și minusurile unei decizii, de a lua decizia cea mai bună, după ce se consultă cu cei apropiați, la a a căror părere ține și pe care o ia în considerare. Pe fondul unor trăiri personale dintre cele mai intense, alimentate de impresia pe care i-o făcuse biblioteca pe care o avea profesorul și, în general, condițiile de viață care i se ofereau, și în urma discuțiilor cu părinții naturali, a apreciat că îi este foarte greu să se desprindă de familie și de satul natal, chiar dacă profesorul îi promisese că va fi lăsat să mergă frecvent în vacanțe în sat și va fi ajutat să păstreze o legătură firească cu părinții naturali. Domnul profesor Alexandru Puiu și-a amintit permanent vorbele pline de duioșie, dar și de fermitate ale tatălui său, care i-a spus: *„profesorul să-și facă alți copii, tu rămâi aici!”* Pe fondul a numeroase încercări la care l-a supus viața și probând un pragmatism ridicat, trăsătură care i-a fost specifică întreaga sa viață, domnul profesor Alexandru Puiu a renunțat să revină la visul său inițial, acela de a se întoarce la Liceul „Radu Greceanu”. O astfel de decizie, care s-a dovedit ulterior una benefică pentru cariera sa profesională viitoare, s-a datorat atât situației materiale precare a familiei, cât și convingerea că, dacă termina liceul comercial, obținea o meserie, putea ocupa un loc de muncă remunerat, dobânda autonomia financiară și-și putea continua ulterior studiile universitare.

Principalele elemente de contur personal ale unui caracter foarte puternic

Întreaga viață a domnului profesor Alexandru Puiu pare a se fi derulat cu luarea în considerare a ideii conform căreia traseul profesional și științific al oamenilor ține seama de aserțiunea „*se poate schimba felul vieții omului, dar nu și firea acestuia*”. În decursul unei prodigioase cariere personale, profesionale, științifice și manageriale, Domnia Sa a fost așa cum s-a născut și apoi a fost educat să fie. Profilul său personal poate fi înscris pe coordonatele celor spuse de Democrit „*Natura și educația sunt ceva asemănător. Educația îl transformă pe om, dându-i a doua natură*”. Provocat de mai multe ori să se descrie pe scurt ca intelectual, ca dascăl sau ca om al cetății, profesorul Alexandru Puiu a replicat că, așa cum menționează tot Democrit, „*lucrurile frumoase le realizează educația prin trudă*”. Viața, cu tumultuoasele sale meandre, l-a apropiat și de cele spuse de Aristotel: „*Educația este o podoabă în fericire și un refugiu în nenorocire*”. Deși a fost în întreaga sa tinerețe un premiant, apreciat de familie, colegi, dar și de profesorii săi, domnul profesor nu a fost un colaborator sau interlocutor dintre cei mai comozi. Caracterul său temeinic consolidat, manifestările frecvente ale unui tânăr cu o puternică personalitate, profunzimea analitică și proactivitatea acțională l-au definit pe parcursul întregii sale vieți. Aceste elemente de contur personal pot fi ilustrate cu cuvintele sale: „*În timpul liceului, la disciplina Contabilitate, unde profesorul era mai puțin pregătit, nu era sigur pe el, mai făcea și unele mici erori, așa încât eu îl corectam în mod frecvent, până când profesorul s-a supărat, a avut loc un schimb de cuvinte destul de neelegant și m-am văzut chemat în Consiliul de Conducere al Liceului cu propunerea de a fi exmatriculat. Aici a intervenit iar o întâmplare norocoasă, norocul purtând numele dirigintelui meu, profesorul Paul Diaconescu, care m-a apărat cu o îndârjire extraordinară, așa că mi-am continuat studiile până la absolvirea liceului respectiv. Târziu, peste ani, când am ajuns Rectorul Academiei de Studii Economice din București, profesorul Paul Diaconescu a venit special la București, m-a*

îmbrățișat și mi-a zis printre altele: „Măi, băiatule (pentru el rămâneam tot băiat), dacă nu te salvam eu atunci, mai dădea liceul nostru un Rector al Academiei de Studii Economice?” Prețuirea pentru dascălii săi a fost una profundă și permanentă, a avut ceva de învățat de la fiecare dintre aceștia, i-a vizitat de fiecare dată când a fost posibil, le-a oferit respectul Domniei Sale și i-a luat ca reper pedagogic atunci când, la rândul său, a devenit cadru didactic. A rămas adânc întipărită în inima sa personalitatea profesorului Paul Diaconescu, despre care, într-una dintre destăinuirile sale, spunea: *„Cu prilejul sărbătorilor de Crăciun din anul 2008, i-am făcut o vizită, deoarece profesorul mi-a trimis o scrisoare emoționantă și am simțit că dorește să mă vadă. A fost o întâlnire greu de uitat. Falnicul meu diriginte, cu freza á la Kennedy, era într-un scaun cu roțile! Printre lacrimi, și de-o parte, și de alta, ne-am străduit să părem viteji și să ne depănăm amintiri din viața trăită de demult. La scurt timp după vizita respectivă a plecat din rândul celor vii și voi purta tot restul vieții un regret în suflet că familia profesorului nu m-a anunțat, lipsindu-mă de posibilitatea să-l conduc pe ultimul lui drum.”* Una dintre ideile pe care le putem atașa profilului său caracterial este cea conform căreia *„recunoștința naște recunoștință”*. Regăsim pe parcursul întregii vieți a domnului profesor continuitatea la nivelul temeiniciei, rigorii, tenacității, hărniciei, toate pe fondul unui registru emoțional dintre cele mai profunde și mai complexe.

Un alt moment de cotitură în planul destinului personal și profesional al domnului profesor Alexandru Puiu poate fi plasat temporal la finele studiilor liceale. Între timp se produsese o schimbare societală profundă, societatea românească experimenta un alt sistem social-politic cu toate transformările sistemice presupuse de această schimbare de logică societală. La acel moment doar o mică parte dintre absolvenții de liceu dobândeau dreptul de a-și continua studiile la nivel universitar. Ca atare, doar acei absolvenți de liceu care dovediseră calități profesionale speciale, dar care nu aveau probleme „de dosar” al lor, dar, mai ales, al membrilor familiilor lor, primeau acceptul organelor decizionale ale statului. În toată perioada anilor '50, și

Domnia Sa, la fel ca toți tinerii de aceeași vârstă, a trebuit să îndeplinească cumulativ două criterii: note bune la învățătură și criteriul social. Cu toate că, îndeplinirea criteriilor menționate îl califica pentru a merge la facultate, în calea destinului său profesional a apărut o nouă provocare, legată de faptul că situația materială a familiei sale se deteriorase foarte mult. Tatăl său, care era șofer profesionist, nu își schimbase permisul de conducere pentru că nu se alinia la cerințele celor care au adus în România o nouă orânduire socială, sperând la menținerea rânduielilor anterioare, „*cu ajutorul americanilor*”. Mai târziu, domnul profesor își amintea că tatăl său i-a spus: „*Băiete, te duci și te înscrii la școala de ofițeri, că acolo primești de toate, îmbrăcăminte, masă, casă și, dacă ești deștept și serios, o să ajungi chiar general*”. Deși nu îl atrăgea armata, pentru că nu avea de ales, a urmat această rută profesională, punând însă condiția de a urma școala și de a susține examen și la Academia de Studii Economice. Domnul profesor relatează faptul că aceasta era „o dorință sportivă”, adică o testare a capacităților sale în condiții competiționale, în raport cu colegii săi care mergeau să devină studenți. Ca atare, și-a prezentat actele în original la Academia de Studii Economice și s-a prezentat la concursul de admitere, iar la Comisariatul Militar din Sectorul 1 București și-a prezentat copiile actelor de studii și de stare civilă. Cu nostalgia specifică momentelor de tinerețe, domnul profesor Alexandru Puiu relatează următoarele: „*Am așteptat acasă până când am primit chemarea la Comisariatul Militar, chemare care a venit cam la 10-15 zile după începerea studiilor la facultate. O coincidență cu întârzierea mea și la liceu, tot de vreo două săptămâni. La Comisariat, un ofițer mi-a spus pe un ton flegmatic: „Du-te de-ți ia actele de pe unde ai dat examen și nu ai reușit și vino aici, că te facem noi om!”*”

Pe parcursul întregii povești despre viața domnului profesor Alexandru Puiu regăsim aripa binefăcătoare a destinului. Toată viața sa a respectat cu sfințenie înțelegerile pe care le-a antamat și a respectat promisiunile făcute. Și la acel moment a fost determinat să respecte înțelegerea făcută cu tatăl său de a urma o școală militară,

unde condițiile îi permiteau să rezolve povara materială pe care o exercita asupra unei familii cu venituri modeste statutul de student la o universitate. Ca atare, Domnia Sa s-a prezentat la decanul facultății din cadrul Academiei de Studii Economice la care fusese declarat admis în urma concursului de admitere, cu cererea prin care solicita retragerea dosarului de student. În legătură cu acest moment referențial pentru cariera sa ulterioară, domnul profesor spunea: *„Decanul era un ucrainean – în primii ani după război, în învățământul economic din România, rectorul și unii decani au fost aduși din URSS. Profesorul Miță, decanul Facultății de Economie Politică, era ucrainean, dar era un om cumsecade, vorbea foarte bine românește și m-a întrebat: „Nu prea îți place cartea, așa e?” „Da!”, am răspuns eu cu năduf în suflet. „Atunci, du-te și fă-te ofițer!”, mi-a zis decanul. Am venit, cu cererea aprobată, la secretariatul tehnic, unde secretara m-a căutat pe lista de concurs, m-a privit lung și mi-a spus: „Așteaptă!”, după care a intrat la decan. Fusesem primul admis cu media 9,66, cel de pe locul doi având 8,60 sau 8,70. Decanul m-a chemat înapoi și mi-a spus „Nu ai fost sincer, copile, nu-i așa că ai greutăți materiale?” „Da, am spus eu, nu am condiții materiale să fiu student”. În fine, mi-a explicat că o să am bursă și, dacă o să învăț în continuare, o să am și o bursă de merit și m-a convins, până la urmă, să rămân student”. Și cu acea ocazie, domnul profesor a început să aprecieze cum se cuvine rolul, în anumite circumstanțe mesianic, al unor persoane. În acest sens, Domnia Sa spunea: „Vorbind despre acest episod, de multe ori m-am gândit că, dacă secretara tehnică, Nana Nicolescu, nu ar fi mers la decan și nu mi-ar fi pledat cauza, viața mea ar fi luat cu totul o altă turnură. Peste ani aveam să ajung decan, prorector, rector la ASE, apoi rector fondator la Universitatea „Constantin Brâncoveanu” și, nu de puține ori, am încercat un sentiment neplăcut când am remarcat cu câtă ușurință unele secretare tehnice expediază studenții care au nevoie de o vorbă bună, de o îndrumare, de un sfat. În fine, când am ajuns decan la Facultatea de Comerț, am ținut neapărat să o aduc acolo pe Nana Nicolescu, care încă era secretară tehnică la Academia de Studii Economice. Am*

să-i port toată viața o amintire plină de respect. De caractere ca al dânzei au mare nevoie Secretariatele tehnice ale facultăților și nu numai acestea”.

Despre diversele secvențe ale vieții academice

Traseul profesional, științific și organizațional al domnului profesor s-a aflat permanent sub înrâurirea marilor idei și se poate alinia la reflecțiile marilor cărturari ai lumii. Poate fi adusă aici în prim plan cugetarea lui Sofocle, conform căreia *„Un cuvânt este suficient să înalțe, dar și să năruie soarta unui om”*. Orice tânăr care a urmat cursurile universitare spune cu nostalgie că viața de student este cea mai frumoasă perioadă a vieții sale. În legătură cu perioada studenției, domnul profesor Alexandru Puiu spunea că are amintiri contradictorii. Sunt ilustrative în acest sens destăinuirile sale: *„Pe de o parte, ele reprezintă tinerețea mea și ascensiunea mea profesională. Pe de altă parte, viața mea de student nu a fost lipsită de peripeții. Învățământul economic era foarte politizat, iar numărul cadrelor didactice valoroase pe plan profesional era foarte redus. În ceea ce mă privește, am început bine, pe plan profesional m-am menținut în top, am câștigat pe la sfârșitul anului I de studii și o bursă republicană, care m-a scutit de multe privațiuni materiale pe care le-am îndurat în primul semestru, dar pe plan politic nu am avut parte de o evoluție liniștită. Datorită mediei mari cu care am intrat în facultate, am fost ales responsabil cu munca profesională în comitetul UTM de an (încă nu se crease Asociația Studenților). Majoritatea activiștilor din organizația de tineret au plecat însă să învețe la Moscova. Evident că și eu am fost solicitat, dar aici tatăl meu iar a avut un mare rol, pentru că el trebuia să-și dea acordul. Bineînțeles că nici nu a vrut să audă. Cert este că nu m-am dus să mă școlesc în URSS. Rămânând printre puținii membri ai comitetului UTM, m-am văzut peste noapte secretar UTM pe Facultate. Secretar al UTM la nivelul Academiei de Studii Economice era un asistent F.I. Într-o zi, dânsul m-a consultat cu privire la ocuparea postului de secretară UTM a anului de studii din care făceam parte, de către o colegă, însă fata era cam accesibilă, lucru pe care l-am menționat și*

eu, exprimându-mi rezerva față de alegerea ei ca șefă a anului. A fost o greșală, pentru că F.I. nu m-a iertat. Dumnezeu știe cum a ajuns să-l convingă pe un coleg al meu, care fusese premiant al doilea la liceu în Slatina, să facă o informare în care amesteca adevărurile cu minciunile, printre altele subliniind că m-am exprimat că Basarabia este pământ românesc, că idolul vieții mele este Napoleon Bonaparte, că tatăl meu a fost arendaș la un moșier din comună, pe nume Dumitru Căpățâneanu, care, de fapt, nici nu fusese moșier, ci un învățător înstărit care făcuse politică. Deocamdată, „în cadru festiv”, am fost destituit din funcția de secretar UTM pe facultate cu aprecierea că sunt un element dușmănos față de partid și popor și că o analiză mai complexă se va face ulterior. Evident, acum pot să pară mărunțișuri aceste lucruri, dar atunci erau grave, puteam să ajung și la închisoare”.

Deși auspiciile sub care debutase cariera universitară a domnului profesor s-au anunțat inițial ca unele dintre cele mai favorabile, evoluția sa academică a fost pe punctul de a lua o întorsătură dintre cele mai nefavorabile. Cu cuvintele Domniei Sale, este exprimată starea de fapt pe care a încercat-o atunci când a fost pe punctul de-și vedea periclitată o poziție la care aspirase foarte mult, pentru care muncise asiduu și care i se cuvenea pe deplin, dacă se luau în considerare performanțele sale profesionale. În acest sens, trebuie citite cu atenție gândurile următoare: „Nu am ajuns la închisoare, în schimb, în așteptarea judecății din ședința anunțată și care, în mod premeditat, întârzia pentru a mă chinui, m-am îmbolnăvit de ulcer și brusc mi s-a deteriorat părul, o podoabă la care țineam foarte mult, așa că emoțional m-a afectat puternic. Nimeni nu-mi dădea nicio explicație. Am rezistat datorită colegilor care nu m-au izolat, așa cum ar fi vrut F.I, și m-au înconjurat cu căldură, este adevărat, discretă, dar pe care am simțit-o. Mai mult decât atât, bunul meu coleg și prieten, Florea Stanciu, printre altele un poet talentat, mi-a spus că a fost chemat la serviciul de cadre al Academiei de Studii Economice, unde i s-a citit o informare cu toate acuzele menționate anterior și altele asemănătoare și a fost invitat să dea și el o declarație asemănătoare. Dânsul s-a

comportat la înălțime, a refuzat să accepte, spunând că nu cunoaște nimic din ceea ce este arătat acolo. Deși fusese amenințat că va fi exmatriculat, dacă îmi va spune ceva, totuși și-a asumat răspunderea și mi-a spus tot, chiar și numele celui care făcuse reclamația, nume pe care îl văzuse pe informarea respectivă. În fine, a venit și ziua judecării. Conform regulilor, trebuia să fiu judecat în organizația UTM a anului de studiu din care făceam parte. Secretarul organizației de an de studiu era un oltean, Vasile Barac, care și el era scârbit de ceea ce voia să-mi facă, și mă cam ținea la curent cu ceea ce urma să se întâmple. Intenția lui F. I. era să fiu exclus din UTM și exmatriculat din facultate, dar, cu privire la ultima decizie, se opusese decanul, care, pentru a doua oară, a avut un rol important în destinul meu, dar care, de voie, de nevoie, acceptase trecerea la Facultatea de Contabilitate, care era mai tehnică. Ședința a fost furtunoasă și îmi amintesc cu amărăciune, dar și cu mândrie că, practic, am câștigat un război în care forțele erau disproporționate în defavoarea mea. La ședință au fost invitați de către secretarul UTM pe Academia de Studii Economice toți secretarii UTM pe facultăți și pe anii de studii. Devenisem un caz negativ, din condamnarea căruia trebuiau să învețe toți studenții din Academie. Pentru că deja eram informat asupra autorului care scrisese reclamația respectivă, m-am așezat chiar lângă el. După ce s-a citit referatul cu acuzele respective, mi s-a dat cuvântul”. Ideea pe care a păstrat-o domnul profesor în legătură cu cele relatate mai sus este cea a solidarității din partea colegilor de facultate, care i-au demonstrat ce înseamnă forța colectivului. În plus, cu acea ocazie limită a învățat cât de importantă este fermitatea pozițiilor proprii și tenacitatea la nivelul procesului de apărare a acestora, mai ales când au la bază adevărul și argumentele sustenabile.

Relatările domnului profesor Alexandru Puiu despre diversele repere aflate pe traseul devenirii sale profesionale, științifice și instituționale sunt extrem de relevante pentru a înțelege, nu doar ceea ce i s-a întâmplat Domniei Sale, ci mai ales cum au evoluat lucrurile în perioadele cu care a fost contemporan și la ale căror înlăptuiri a participat activ. Domnia Sa nu a fost doar spectator la momentele care

au compus istoria ultimilor peste 70 de ani, ci s-a implicat activ, a trăit plener diversele secvențe temporale și momente societale, pe unele le-a influențat și la altele s-a raportat activ, de fiecare dată corect și argumentat. Răspunsurile sale la întrebările care i s-au pus sau pe care și le-a pus compun o interesantă frescă a vremurilor pe care le-a trăit. Poate fi considerat ilustrativ, în acest sens, următorul pasaj în care relatează câteva file de istorie personală, împletite cu cele de frescă societală expresivă pentru ceea ce s-a întâmplat în România în vremuri foarte tulburi ale istoriei sale recente: *„Era o situație caracterizată prin dogmatism, duritate diferită de cea de astăzi și chiar de cea din anii '70-'80. Pe scurt, lucrurile au stat astfel. Peste problema referitoare la admirația mea față de Napoleon am trecut repede, spunând că în general mi-a plăcut istoria și mai ales istoria marilor generali, cum au fost Mihai Viteazul, Ștefan cel Mare, și nu am omis să-l amintesc și pe generalul rus Kutuzov. Am adăugat evident, și Napoleon, apoi am menționat că, treptat, mi-am dat seama de greșelile acestuia în încercarea de a cotorpi Europa, așa că nu l-am mai iubit. Să nu uităm, am spus eu, că și marele Beethoven l-a admirat pe Napoleon în tinerețea lui și i-a dedicat chiar o simfonie, dedicație la care, ulterior, a renunțat. Despre faptul că am zis că Basarabia este pământ românesc, am „jucat” foarte tare, și anume am recunoscut că am spus acest lucru, dar am făcut-o cu mult timp înainte, când eram elev la liceu și când „nu cunoșteam istoria adevărată a Basarabiei, nu știam despre „marea răscoală de la Tătari Bunari”. Fusesse o mișcare în satul respectiv în perioada interbelică, pe care cursurile de marxism în anii respectivi o prezentau ca pe o mare revoluție împotriva României. Am auzit că și astăzi există un monument al pretensei revoluții în satul respectiv. În fine, am mai spus că în anii aceia de liceu confuzia cu privire la Basarabia era mai generală, fapt care poate fi confirmat și de colegul de lângă mine, care – reamintesc – era autorul reclamației. Desigur că aceasta a fost o lovitură pe care nu avea cum să o pareze conducerea ședinței. Prin aceasta am câștigat de fapt sala, deoarece toți sau aproape toți gândeam și atunci că Basarabia este pământ*

românesc și speram că poate cândva va reveni la patria mamă. Păcat că s-a pierdut momentul prilejuit de destrămarea URSS ca Basarabia să revină la patria mamă, fie și așa ciuntită cum a hotărât Stalin. În ceea ce privește problema cu moșierul din comună, am propus să mergă cineva în comuna mea natală și, dacă se va demonstra că tatăl meu a fost arendaș, logofăt sau dacă a fost angajat într-un fel sau altul al numelui Dumitru Căpățâneanu, să fiu exmatriculat din facultate. Sigur că, datorită curajului cu care m-am apărat, abilitatea cu care am pus problema Basarabiei, au întors ședința pe dos. S-a supus la vot propunerea de excludere din UTM de trei ori și nu s-a obținut majoritatea votului, cu toate presiunile de la prezidiu. Într-adevăr, este foarte bine când există o solidaritate umană cum a fost cea a colegilor mei. Cred că bunul cel mai de preț care lipsește astăzi României este solidaritatea constructivă în credința către un țel”.

Viața domnului profesor, așa cum a fost aceasta, dar și cum o povestește chiar dânsul atunci când a fost incitat să o facă, are secvențe relevante atât pentru un profil personal reprezentativ, cât și pentru modul în care au mers lucrurile în societatea noastră, pe diversele sale segmente și chiar pentru ansamblul său. Demonstrând din plin că „întâmplările cruciale din viața oricărui dintre noi generează în timp reflecții grave, profunde”, întrebat fiind dacă au fost urmări la nivelul carierei sale viitoare de pe urma acelui episod din perioada studenției, domnul profesor a răspuns: „Mă gândesc astăzi, când există acest climat de neînțelegere, de certuri, care pornesc chiar de la cele mai înalte niveluri politico-administrative, de ce nu or fi înțelegând oamenii acest adevăr simplu, că numai prin înțelegere și colaborare, prin unitate în diversitate se poate păstra ființa acestui popor atât de mult încercat de istorie și se poate asigura prosperitatea lui? În fine, revenind la problema mea, menționez că „tovarășul F.I.” a schimbat placa și a spus că el m-a iubit și mă iubește, că mi-a plătit bilete la meciuri de fotbal (într-adevăr, mă invitase la un meci de fotbal), că este convins că voi reveni pe drumul cel bun și astfel, cu chiu cu vai, în condițiile în care, în mod ilegal au

votat și invitații săi, după alte două-trei încercări am obținut sancțiune cu vot de blam în loc de aceea de exmatriculare. Deci, au votat și secretarii de la alte facultăți, care, de fapt, nu aveau dreptul la acest vot. Am pierdut parțial o bătălie, că totuși am fost sancționat pe linie de UTM, dar am câștigat războiul, deoarece am rămas student la facultatea pe care o urmam și nici n-am fost exclus din Organizația de Tineret. Ca să închei cu acest episod nefericit, menționez că în următorul an de învățământ am fost ales responsabil cultural la Organizația Sindicală pe facultăți. Am refuzat și am spus că, după cele întâmplate în anul universitar anterior, în viața mea nu voi mai face niciun fel de muncă politică. Și atunci conducătoarea sedinței, profesoara Emilia Galiceanu, a povestit ce s-a întâmplat cu F.I., și anume că s-a descoperit că era un escroc, fiind în același timp asistent universitar, elev în clasa a XII-a la Liceul „Gheorghe Lazăr”, student la fără frecvență cu aprobare specială la facultatea la care era asistent și doctorand la aceeași facultate și, ca atare, a fost exclus din toate activitățile. Peste ani, când am ajuns rector la ASE, m-am întâlnit pe stradă cu cetățeanul F.I. și mi-a zis, cam așa: „Ai văzut că nu am avut nimic cu tine, că uite, ai ajuns rector? Am vrut să te ajut să nu greșești”. Nu-mi mai aduc aminte ce i-am răspuns, dar oricum eu îl iertasem de mult.

Fiind un student care a împlinit plenar așteptările proprii, ale familiei. dar și pe cele ale dascălilor din școlile primară, gimnazială și liceală, a terminat facultatea ca șef de promoție și a fost repartizat în cercetare la Institutul de Cercetări Științifice al Academiei Române. Consultarea cu atenție a biografiei profesorului Alexandru Puiu îi permite analistului să ia notă de traseul personal, profesional și științific neliniar, acesta fiind unul al peripețiilor de varii naturi, pe care le-a întâmpinat cu calm, le-a tratat cu înțelepciune și le-a transformat, din fapte de viață, în vectori ai succesului. Domnia Sa declara că „*la peripețiile și necazurile studenției, s-au adăugat ulterior altele*”. Sunt ilustrative, în acest sens, relatările Domniei Sale referitoare la perioada în care a fost tânăr cercetător științific, acumulările căreia stau la baza unui profil aparte de cadru didactic universitar, unul cu o temeinică

preocupare pentru scrutarea realităților economice, pentru înțelegerea rațiunii de a fi a fenomenelor și proceselor economice, un dascăl care a citit foarte mult, a scris de asemenea foarte mult și a îmbinat teoria cu practica de specialitate. *„La terminarea facultății, se afișase lista posturilor unde eram repartizați și, pe aceste liste, apăruse un loc în învățământul superior, pe care, ca șef de promoție, aveam toată îndreptățirea să îl solicit. Mi s-a spus că a fost o eroare, că nu există niciun post în învățământ. Ca atare, a trebuit să accept postul în cercetare, dar am făcut mențiunea: „Dacă nu este loc în învățământ, atunci accept cercetarea științifică!”* Peste un timp, când m-am dus să-mi ridic repartiția la locul de muncă, mi s-a spus că nu am loc în cercetare, că eu am refuzat dorind o himeră, un post în învățământ, care nu există. De fapt, intrase pe fir un coleg, mai ales soția lui, care era activistă de sindicat și se încerca să mi se anuleze locul. V-am spus, în zodia mea, toate le-am obținut pe principiul „una caldă, una rece!” De data aceasta am obținut sprijinul de la un mare profesor care mă cunoștea de la un cerc științific, Balaș Eugen, care a discutat cu profesorul Constantin Murgescu, directorul adjunct al Institutului de Cercetări Economice, care, de fapt, conducea atunci acest institut, directorul general fiind Roman Moldovan, președintele Comitetului de Stat al Planificării, și s-a rezolvat problema în termenii normali. Cu privire la această problemă, și anume că ceea ce contează este omul, aș dori să mai dau un exemplu, și anume: trecuseră vreo doi-trei ani de când lucram la institutul menționat și, totuși, nu îndrăznisem să public ceva. Dr. Vasile Rausser, care era director la revista „Probleme economice” și care m-a auzit de vreo câteva ori vorbind în ședințele de analiză a unor lucrări în cadrul institutului, m-a invitat și mi-a spus cam așa: „Dragă, tu ești un tânăr deștept, ce aștepți, să te ia cineva de mână ca să publici ceva? Să-mi aduci un articol pentru revistă!” Încurajarea mi-a prins bine, am debutat în publicistică și așa a început lungul șir al publicațiilor care au urmat până astăzi. Viața a făcut să mă revanșez față de Vasile Rausser peste ani, când, nu știu din ce motiv, a fost dat afară de la Academia „Ștefan Gheorghiu” și nu îl ajuta nimeni, mi-am luat

răspunderea și l-am adus profesor la ASE. Cred că una dintre cele mai mari satisfacții le-am avut în viață atunci când am avut posibilitatea să răsplătesc binele care mi s-a făcut și să iert, chiar să fac bine unora care mi-au vrut răul”.

Așa cum rezulta din legislația în vigoare la acel moment, domnul profesor și-a început cariera științifică în calitatea de cercetător stagiar sau, conform terminologiei epocii respective, cercetător ajutor. Povestea vieții sale a continuat în aceeași logică a continuității pe fond de discontinuitate. Și la acel moment s-a produs o schimbare de legislație care a introdus verigi intermediare în tabloul funcțiilor specifice pentru domeniul cercetare științifică. Spre deosebire de promoțiile anterioare, care beneficiaseră de posibilitatea ca, după absolvirea facultății și obținerea repartizării guvernamentale, să treacă direct pe funcțiile de cercetători și în maximum doi, trei ani să ajungă cercetători principali sau chiar șefi de sectoare, pentru promoția căreia îi aparținea Domnia Sa s-a instituit funcția intermediară de „cercetător ajutor”. Tot prin „furcile caudine” ale tranziției a trebuit să treacă și cu ocazia programului doctoral. Până la momentul absolvirii cu succes a programului său doctoral, dobânditorii diplomei de doctor în știință primeau o indemnizație specială pentru acest statut. Ca urmare a schimbărilor de legislație care erau tot mai frecvente și mai restrictive, Domnia Sa nu a putut beneficia de această indemnizație.

Domnul profesor a avut șansa să fie repartizat într-o secție nou creată în *Institutul de Cercetări Economice*, cea de *Cercetări monografice*. Această primă serie de secvențe ale noii cariere de cercetător științific sunt descrise de domnul profesor Alexandru Puiu în felul următor: *„Dezghețul” produs de Nikita Hrușciiov în URSS începea cu pași mărunți și în România, iar Miron Constantinescu, care era secretar al Comitetului Central al PCR, un intelectual veritabil, și care făcuse parte din echipele de cercetare științifică ale marelui sociolog român Dimitrie Gusti, prin care se cercetase cu echipe complexe: sociologi, economiști, medici umani și veterinari, ingineri etc. între cele două războaie, un număr de sate din România, caz unic în lume la vremea respectivă, a obținut de la Gheorghe Gheorghiu-Dej aprobarea să*

reia aceste „cercetări socio-economice” (cum le-a zis el la vremea respectivă – n.r.). Pentru mine a fost o experiență extraordinară, deoarece am lucrat alături de oameni de valoare, precum Gheorghe Retegan, șeful secției de Cercetări monografice, Henri Stahl, Octavian Neamțu, toți trei discipoli ai lui Dimitrie Gusti și mari valori ale sociologiei românești, care au fost aduși de prin închisori și angrenați în această „aventură” cu noile cercetări socio-economice. Totodată, a fost important și faptul că am început activitatea de cercetător studiind prin observarea directă realitățile și m-am îndepărtat, cel puțin la începutul carierei de cercetător științific, de cercetările care repetau la infinit „prețioasele indicații” ale conducătorilor de partid. Experiența românească din acei ani a fost atât de interesantă, încât un mare academician sovietic, Nemcinov, a venit personal în România și timp de câteva săptămâni a studiat experiența noastră și a plecat la Moscova cu hotărârea de a reveni peste doi-trei ani, când urma să finalizăm cercetările. Dorea să prezinte conducerii URSS experiența noastră, în vederea promovării acestui gen de activități de cercetare și în imperiul sovietic. Din păcate, peste doi ani, secția de Cercetări monografice a fost desființată, deoarece suspiciunea care l-a caracterizat cam toată viața pe Gheorghe Gheorghiu-Dej s-a manifestat și cu acel prilej, prin frica pe care o avea ca Miron Constantinescu să nu-i ia locul. Nu știu exact care au fost dedesubturile luptei dintre cei doi conducători comuniști, dar cercetările noastre socio-economice de tip monografic au primit o cruntă lovitură și din ele au rămas mai mult niște manuscrise prin arhiva institutului. S-au publicat numai două monografii de întreprinderi, la una dintre ele – cea referitoare la „Industria Sârmei” din Câmpia Turzii – fiind și eu coautor. Am fost trecut apoi la secția de Comerț Interior și, ulterior, în cea de Relații Economice Internaționale. Trecerea prin mai multe secții de cercetare mi-a fost de folos, deoarece mi-a lărgit orizontul științific și mi-a creat o anume mobilitate în cercetarea științifică. La urma urmelor, am vorbit mai mult despre dificultățile din viața mea,

despre conul de umbră, dar au fost și oaze de soare în toate etapele vieții mele, inclusiv cât am fost cercetător științific”.

Calitățile de tânăr cercetător științific, entuziast, profund, dedicat rigorii analitice și vizionar s-au manifestat din plin și în perioada în care a urmat programul său de cercetare doctorală. Pe parcursul acestui program academic, domnul profesor a îmbrățișat tematica legată de valorificarea superioară a resurselor naturale ale României. Cu referire la frământările analitice și metodologice specifice acestui palier al carierei sale științifice, sunt ilustrative următoarele reflecții: „patriotismul, în general, cel economic, în special, mi-a caracterizat puternic întreaga viață și, ca atare, era firesc să mă orientez la doctorat către o problemă de importanță cardinală a economiei românești. Am studiat cinci-șase ani pentru elaborarea tezei axată pe tema: valorificarea superioară a resurselor naturale și, în aproximativ 10 ani de la absolvirea facultății, am devenit doctor în științe economice, un succes pe care l-am obținut relativ greu. Am susținut examenele de doctorat și am prezentat și teza la ASE București sub conducerea științifică a distinsului prof. univ. dr. docent N.N. Constantinescu, sub îndrumarea căruia descifrasem A.B.C.-ul cercetării științifice ca student. Teza mea de doctorat ridică o serie de probleme vizând pericolul epuizării resurselor naturale în lume și cu deosebire în țara noastră și încercam soluții de valorificare intensivă și rațională a acestora. Catedra de Economie Politică de la ASE, o spun cu vădit regret, a fost și a rămas un timp cam dogmatică. Era o situație paradoxală cu această catedră în vremea respectivă, și anume faptul că N.N. Constantinescu era o autoritate științifică certă, dar avea în biografia lui de tinerețe unele aspecte politice ce-l făceau vulnerabil. În fine, în catedră erau câteva cadre didactice valoroase, realiste, cu deschidere spre adevărata știință, dar în acele vremuri tonul îl dădeau mai ales alți câțiva membri ai catedrei care „străluceau prin dogmatism” și care vorbeau în permanență în numele apărării ideologiei marxiste, leniniste, ceaușiste. Acest lucru l-am descifrat și mai bine mult mai târziu, când am ajuns rector al ASE și când, oricum, lucrurile se mai schimbaseră în bine, dar unii

dogmatici încă erau mai vocali decât cei raționali. În fine, cei dogmatici s-au repezit în teza mea ca ulii, invocând faptul că nu respect linia PCR etc. și făcându-mi-se o serie de sugestii care, de fapt, nu erau deloc conforme cu modul meu de a aborda problemele, ținând cont de realitățile țării și de modul în care vedeam eu evoluțiile viitoare. În aceste condiții, într-o înțelegere discretă cu profesorul N.N. Constantinescu, mi-am transferat doctoratul la Academia Română, la Institutul de Cercetări Economice sub conducerea științifică a reputatului om de știință Costin Murgescu. Profesorul N.N. Constantinescu a acceptat să facă parte din comisia de susținere a tezei de doctorat, dovadă grăitoare că împărtășea ideile mele”.

Teza de doctorat a fost apreciată de economiști de valoare ai vremii și a luat forma uneia dintre primele sale cărți publicate în prestigioasa Editură a Academiei Române. Lectura, chiar și la momentul acestei lucrări, permite relevarea faptului că cvasitotalitatea ideilor cuprinse în aceasta își păstrează valabilitatea. Pledoaria cercetătorului doctorand Alexandru Puiu era în favoarea evitării riscului de secătuire a unora din resursele noastre naturale, dar și a reformării tabloului industrial astfel încât să crească ponderea produselor cu valoare adăugată ridicată, a industriilor intensive în tehnologie avansată și a sectoarelor care folosesc capital intelectual.

La fel cum s-a întâmplat cu fiecare secvență a periplului său profesional și științific, momentele de restrictivitate, cărora a fost nevoit să le facă față, au fost urmate și de oportunități pe care a trebuit să le întâmpine cu abilitate și în raport cu care să se poziționeze benefic. În acest sens, tot ca urmare a unei schimbări de natură legislativă, dar mai ales a valorii personale indiscutabile, la momentul venirii în învățământul universitar, deziderat propriu ardent, dar de care fusese decuplat la momentul absolvirii facultății, nu a mai trebuit să ia cariera academică de la prima poziție, cea de asistent universitar, fiindu-i echivalată prestația de cercetător științific cu funcția didactică de conferențiar universitar.

Unul dintre vectorii de bază ai devenirii profesionale și științifice a domnului profesor Alexandru Puiu a fost continuitatea, Domnia Sa neabandonând cu niciun prilej ideile în care a crezut cu convingere și neabătându-se de la crezurile sale profesionale și instituționale sustenabile. Chiar și atunci când demersurile sale științifice au fost orientate către alte arealuri tematice mai ofertante, domeniile în care a investit sudoare în anii tinereții nu au fost părăsite, unul dintre cele mai perene, în acest sens, fiind cel al valorificării superioare a resurselor țării. Întrebat fiind despre soarta tematicii abordate cu mare succes în cadrul cercetării sale doctorale, profesorul Alexandru Puiu a menționat: *„Ideea valorificării superioare a resurselor țării m-a urmărit în continuare, cu toate că am schimbat profilul preocupărilor imediate de cercetare științifică, acordând prioritate problemelor de relații economice internaționale, mai ales și datorită faptului că am devenit cadru didactic la Catedra de Comerț exterior. Curând am ajuns șef de catedră și, cu înțelegerea decanului Alexandru Albu și a rectorului Gheorghe Dolgu, am reușit să schimb denumirea catedrei în „Relații economice internaționale”, denumire valabilă și în prezent. Întotdeauna am abordat problemele exportului, de pildă, prin prisma necesității structurării a acestuia, în concordanță cu valorificarea superioară a resurselor materiale și umane ale țării. La începutul anilor '80, nemulțumit de ceea ce se întâmplă în industria românească prin slaba valorificare a resurselor materiale, a materiilor prime, atât a celor indigene, cât și a celor din import, am publicat un grupaj de trei studii într-o revistă săptămânală de economie, abordând trei probleme: valorificarea slabă a metalului prin industria siderurgică și prin cea constructoare de mașini, a materiilor prime în industria chimică și problemele agriculturii. Colaboratorul și prietenul meu Nicoară Ionescu, care a fost redactorul ce s-a ocupat de aceste articole din partea revistei, le-a „pieptănat” foarte mult, așa încât au devenit mult mai inofensive decât manuscrisele prezentate. Ideea principală a studiilor era una generoasă, și anume demonstrem că putem să nu risipim resursele materiale, pe cele financiare și pe cele umane aducând minereu de*

fier din Brazilia cu cheltuielile aferente de transport mari și trimițând pe o rută aproape egală ca distanță în SUA sau în Extremul Orient tablă groasă, țagle, deci semifabricate grosiere. De asemenea, analizam ineficiența producției și a exportului de semifabricate petrochimice, pe care firmele din țările occidentale le prelucrau în produse finite, potențându-le valoarea de sute de ori. Problema era una importantă, deoarece continuam să facem investiții în noi combinate siderurgice și chimice fără să vedem lumina de la capătul tunelului. În ceea ce privește agricultura, problemele erau de altă natură, iar studiul respectiv a relevat câteva aspecte, cum ar fi lipsa unui management adecvat, insuficiența sprijinului financiar acordat de către stat etc.

Chiar și așa „pieptănate” cum au apărut, studiile respective au atras atenția celor de la postul de radio Europa Liberă care, lăudându-mă, mi-au creat o situație aparte, nefavorabilă față de conducerea vremii, dar personal am încercat un sentiment de demnitate. Unii colegi mă evitau când mă întâlneau pe stradă, treceau rapid pe trotuarul opus. Conducerea Partidului Comunist mi-a creat o busculadă stupidă, ce ar fi putut avea consecințe grave asupra destinului meu. De fapt, nu se vroia să se mai creeze disidenți și atunci căutau, prin instrumentele pe care le aveau în presă și în alte domenii, să-i compromită pe oamenii care erau lăudați de postul Europa Liberă sau care manifestau într-un fel sau altul o atitudine neconformistă, ca să folosim un limbaj mai puțin dur”.

Au rămas neclintite ancorele de bază ale profilului să caracterial, este exemplară navigarea printre obiective adesea contradictorii, ne amintim cu respect de capacitățile sale de leadership care i-au permis să orienteze organizațiile pe care le-a înființat sau pe care le-a condus din locul unde se aflau către locul unde au trebuit să se afle la diverse momente. Domnul profesor Alexandru Puiu a fost o foarte interesantă „prezență publică” ce nu a putut fi ignorată de cei care au condus vremelnicele treburi ale cetății. Fiind un profesionist autentic care impunea respect, a trebuit ca decidenții publici să îl asculte, chiar dacă nu îi agreau ideile, să îl accepte, chiar dacă avea ieșiri publice

incomode, să trebuiască să facă așa cum propunea Domnia Sa, chiar dacă aveau alte orientări doctrinare sau de pus în practică alte alternative. Așa cum spunea intervievatorul la care am făcut referire la începutul acestui material, domnul profesor nu prea a fost lăsat să se bucure de *„liniștea confortabilă a unei cariere trudite și meritate”*. Verticalitatea unei personalități și urmele pe care aceasta le lasă pe tărâmul în care își manifestă prestația se văd cel mai bine cu ocazia unor momente tensionate, atunci când realitatea este una și modul în care este redată aceasta în spațiul societal diferă uneori semnificativ. Cu astfel de ocazii se verifică din plin comportamentul oamnilor cu care această personalitate relaționează, unii își arată corectitudinea, profesionalismul și propria verticalitate, alții își dovedesc micimea de caracter, mișelia și oportunismul. Vorbind despre una dintre aceste situații, domnul profesor relatează următoarele: *„Îmi vine destul de greu să vorbesc despre această problemă, deoarece ea implică unele aspecte ale vieții personale, ale vieții de familie. În perioada respectivă au existat două împrejurări, și anume: s-au constituit comisiile de admitere la doctorat; în familia mea au apărut unele probleme de sănătate, cu riscuri grave și, ca atare, am fost tentat să fac o intervenție chirurgicală în străinătate. Ca atare, am solicitat să fiu schimbat din funcția de președinte al comisiei de admitere la doctorat și, insist, eu l-am propus pe profesorul Nicolae Sută ca președinte de comisie. Între timp, nu am mai plecat în străinătate, intervenția medicală s-a realizat în România și am avut noroc, deoarece consecințele nu au fost grave. Bucuros fiind, l-am anunțat pe rectorul Ilie Văduva, dar despre colocviul de doctorat nu am discutat nimic. Nici nu-mi era mie gândul la colocviul respectiv. În ziua colocviului stăteam liniștit acasă când, pe la ora 11, am primit un telefon de la secretara tehnică responsabilă cu doctoratul, doamna Eremia, care m-a apostrofat că mă așteaptă de trei ore atât comisia, cât și candidații. Eu i-am răspuns că habar nu are că nu mai sunt în comisie, dânsa mi-a replicat că eu nu am habar, că sunt președinte de comisie, așa că m-am prezentat la rectorul Ilie Văduva și l-am întrebat ce s-a întâmplat. Dânsul părea*

puțin încurcat și mi-a explicat că a uitat să mă anunțe că, după ce a aflat că nu mai plec la Paris, m-a reintrodus ca președinte al comisiei. Mi-am dat seama de situația penibilă, mai ales că știam că profesorul Nicolae Sută este un om corect, dar și foarte pedant, cu care nu prea se lega un dialog. L-am găsit pe profesorul Nicolae Sută la catedră și l-am rugat să mergem împreună la colocviu, dar a refuzat. Înainte de a intra în sala de colocviu, mă aștepta profesorul Alexandru Albu – Dumnezeu să-l ierte! –, care fusese decanul care m-a adus în Academia de Studii Economice, în învățământ. El m-a rugat să fiu mai atent cu unul dintre candidați, un lector universitar de la Timișoara, spunând, desigur, că noi trebuie să încurajăm și facultățile economice din provincie etc. A început colocviul și a intrat în joc un prieten al profesorului Alexandru Albu, pe care l-am menționat anterior, între cei doi fiind o relație ciudată: când pozau în prieteni, care ar face orice sacrificiu unul pentru altul, când nu-și dădeau nici bună ziua. Probabil că și colocviul respectiv s-a desfășurat într-un moment nefavorabil al relației dintre cei doi, pentru că profesorul Sterian Dumitrescu a început să-l bombardeze cu întrebări pe candidatul recomandat de profesorul Alexandru Albu. Cert este că lectorul nu a știut nimic, s-a ridicat și s-a scuzat, spunând că se va prezenta anul viitor. Habar nu am nici astăzi prin ce împrejurări s-au legat lucrurile: conducerea PCR trebuia să-mi dea o lovitură, fiindcă mă lăudase postul „Europa Liberă”, profesorul Albu Alexandru dorea să se răzbune că, în calitate de decan ce mă adusesese conferențiar la Academia de Studii Economice, nu l-am servit la prima și ultima pilă pe care mi-a adresat-o; profesorul Nicolae Sută era supărat, întrucât se simțea umilit că ba a fost, ba nu a fost președinte de comisie. În aceste condiții, s-a creat un scenariu care, ca orice legendă, plecase de la un adevăr, și anume acela pe care l-am spus mai înainte, că eu cerusem să fiu schimbat ca președinte de comisie. Pentru a fi compromis, a început să apară un șir de articole în „Scânteia”, sub semnătura lectorului care nu reușise la doctorat și a unui ziarist, Chirovici. Lucrurile se prezentau în mod cu totul mistificat, și anume că profesorul Sută ar fi fost, chipurile,

dintotdeauna președintele comisiei respective de doctorat și că eu, fiind prorector al Academiei de Studii Economice, am venit în ziua colocviului și l-am dat afară din sală. Până la urmă, norocul mi-a surâs și m-am salvat: o distinsă colegă din Catedra de Limbi străine, doamna Mihaela Gulea, într-o bună zi mi-a spus: „Domnule, te rog să-mi spui care este adevărul adevărat în această problemă cu doctoratul, pentru că nouă nu ne vine să credem că ai făcut ce scrie în „Scânteia”, după cum te cunoaștem”. După ce i-am spus adevărul, mi-a spus că primul ei soț a fost chiar acest ziarist Chirovici și va merge la el să-i atragă atenția că face un lucru foarte urât. Cred că discuția lor a avut un anumit rol și în schimbarea atitudinii ziaristului respectiv. Pe de altă parte, a apărut pe scenă și un alt personaj. În anii respectivi ținuse câteva lecții în ASE un profesor american de origine română, iar eu „promisem sarcina” să-i organizez un cadru adecvat să facă expuneri la 20-30 de studenți. De fapt, i-am asigurat posibilitatea de a preda la întregul an de peste 100 de studenți. Ei bine, în acele zile, când eram pus la zid prin ziarul „Scânteia”, a apărut profesorul respectiv în biroul meu de prorector și m-a întrebat cu oarecare jenă, dar și cu tristețe, cum de am putut să fac asemenea prostie care se publica în ziar. I-am explicat adevărul, omul m-a ascultat și la sfârșit mi-a spus: „Stai liniștit că în circa o săptămână va înceta această vendetă”. Într-adevăr, după câteva zile, la „Europa Liberă”, prin vocea, mi se pare, a domnului Munteanu, a apărut un comentariu, în care se arăta că sunt calomniat din motive de natură politică și că faptele menționate în „Scânteia” sunt invenții.

În fine, se cuvine să menționez și o altă persoană care, într-un fel, m-a ajutat, anume domnul Octavian Paler, care era redactor șef la „România Liberă” și care era și dânsul într-o anumită dizgrație față de conducerea țării. Deoarece, pentru moment, nu mai îmi publica nimeni nicio lucrare, m-am adresat dânsului, care m-a privit cu tristețe, dar cu înțelegere, și mi-a publicat un articol. Gestul a avut un rol pozitiv și au început și alte publicații să-mi redeschidă ușile.

Peste ani, când Universitatea „Constantin Brâncoveanu” din Pitești, împreună cu alte cinci instituții de învățământ superior particular au fost acreditate, au început criticile la adresa celor care obțin succesul. Într-o seară, la un post de televiziune, au apărut domnul Constantin Bălăceanu-Stolnici și domnul Octavian Paler care, se vedea cu ochiul liber, că au vrut să critice instituțiile private, recent acreditate. Pentru că domnul Paler nu zicea mai nimic, domnul Stolnici l-a admonestat: „Spune, domnule, și dumneata ceva”. Și atunci, am rămas stupefiat când Octavian Paler a spus cam așa: „Aș spune, dar mi-am adus aminte că rectorul uneia dintre aceste universități a avut pe vremuri neplăceri, ca și mine, pentru poziția sa și îmi vine greu să-l condamn eu acum”. Jos pălăria în fața unui mare caracter! Oricum, în acele momente, după mine, adevăratul boier era Octavian Paler. Rămân recunoscător atât postului „Europa Liberă”, colegului american, precum și domnului Octavian Paler și kolegei Mihaela Gulea, care, într-un moment greu din viața mea, mi-au dat un sprijin, așa încât am putut să-mi continui cariera universitară. În ceea ce-l privește pe profesorul Nicolae Sută, cu timpul, ne-am dat seama amândoi că a fost manipulat și am rămas prieteni și colaboratori”.

Cercetătorul Alexandru Puiu a radiografiat minuțios realitatea economică la care se raporta, a căutat atât elementele de valoare adăugată, cât și vulnerabilitățile, atât cele aparente, cât, mai ales, cele de natură structurală, a pus diagnostice argumentate și a recomandat scheme de tratament pentru afecțiunile identificate. În perioada în care Domnia Sa și-a desfășurat cea mai febrilă parte a cercetării sale științifice, era foarte greu, chiar riscant, să se spună lucrurilor pe nume, să se arate vulnerabilități acolo unde se dorea să se evidențieze doar reușite epocale. Dorind să se păstreze în logica rigorii analitice și să spună lucrurilor pe nume, nu puține au fost situațiile în care a trebuit să dea socoteală pentru pozițiile sale, uneori mai pe lângă linia politică dominantă. Unul dintre aceste momente a fost legat de publicarea a trei articole, în care se argumenta necesitatea restructurării economiei românești și care, evident, au supărat conducerea partidului. În legătură cu această cumpănă a traseului său

profesional și științific, este ilustrativă următoarea relatare a Domniei Sale: „Într-o bună zi, profesorul universitar Ion Totu care, la vremea respectivă, era directorul general al Institutului Central de Cercetări Economice, dar și consilier al președintelui țării m-a invitat la dânsul în birou și mi-a spus că președintele statului personal, dar și dânsul, ca director general al acelui institut important în știința românească, îmi recomanda să public un articol, în care să arăt că dezideratele mele publicate în articole cu un an în urmă s-au și realizat. Am refuzat, dar am promis că voi scrie un articol despre șomajul în capitalism, mai ales că aveam un material strâns pe această temă. „Bine, a zis dânsul, să vedem dacă este suficient!” După o săptămână m-a sunat din nou și m-a invitat la o plimbare prin parcul Herăstrău. În mod cert se temea și dânsul, ca toată lumea, să nu fie ascultat dacă vorbește în birou. Discuția a fost mai lungă, dar, în esență, mi-a explicat că tovarășul secretar general nu a fost mulțumit de atitudinea mea, că dânsul nu-mi solicită nimic, dar că el, Ion Totu, îmi sugerează să scriu un articol omagial cu prilejul zilei de 23 August, care era la o lună față de convorbirea noastră. Mi-a mai spus că nu trebuie să scriu precum o serie de politrucii, ci să arăt numai esența politicii economice a partidului, valoarea gândirii secretarului general cu privire la modernizarea economiei românești, la industrializarea țării, la dezvoltarea învățământului etc. Am stat pe gânduri, după care i-am răspuns afirmativ și cu aceasta am făcut primul pas să scriu un articol omagial, după care, evident, că mi s-au cerut și altele. Nu vreau să mă justific și, de fapt, nu am de ce să mă justific în fața nimănui. Am crezut că prin această cedare voi putea să continui totuși, în paralel cu alte studii de poziție, că, fiind înlăuntrul sistemului, voi putea contribui să-l îndrept, dacă nu în mod esențial, cel puțin să evit erorile grosolane. În plus, cunoșteam foarte bine istoria României dintre cele două războaie mondiale și știam că nici în perioada respectivă poporul român nu a dus-o prea bine. Suportam greu accentuarea dictaturii personale comuniste, dar mă speria gândul că am putea deveni o neocolonie, o

țară a nimănui bună de jefuit și de cei din interior, și de cei din exterior, cum, de fapt, am cam devenit”.

Domnul profesor Alexandru Puiu a avut de răspuns, în decursul îndelungatei sale cariere universitare și științifice, la numeroase și foarte complexe dileme și a făcut-o, de fiecare dată, cu profesionalism, rigoare, temeinicie argumentativă, fără duplicitate și oportunism. Chiar atunci când viața și vremurile l-au forțat să facă unele compromisuri, le-a făcut pe cele mai mici și cu efectele negative neglijabile pentru organizațiile la care a lucrat sau pe care le-a condus. Cariera sa profesională și științifică s-a întins peste 70 de ani și a acoperit în jur de 40 de ani ai perioadei de dominanță a economiei centralizat-planificate, dar și peste 30 de ani de la trecerea țării noastre la economia de piață. În toată această perioadă, valorile societale și economice fundamentale în care a fost educat și a crezut cu convingere au rămas, în cea mai mare parte a lor, neschimbate pentru că aveau la bază o lectură prodigioasă din cei mai valoroși oameni de știință, o rigoare analitică și metodologică exemplară și o temeinicie a principiilor de viață foarte solidă. În ambele tipuri de regimuri social-politice în care a trăit, Domnia Sa s-a străduit să vadă lucrurile așa cum sunt, nu așa cum se dorește în mod subiectiv să fie prezentate, a avut păreri și, atunci când a fost nevoie de acestea, le-a afirmat răspicat, a împletit speranța de mai bine cu dezamăgirea dată de scurtcircuitele societale. Stă mărturie, în acest sens, una dintre declarațiile de intenție ale Domniei Sale, din care desprindem următoarele gânduri: *„După căderea regimului centralizat comunist, am obținut libertatea de a gândi, de a ne exprima; din păcate, din punct de vedere economic suntem aproape în situația de colonie, suntem străini în țara noastră, deoarece tot ce am avut mai bun am înstrăinat pe mai nimic, iar, de un timp, nu putem nici să plătim nenorocitele de salarii și pensii, trăim din împrumuturi repetate la FMI sau la bănci. Și când mă gândesc câte sacrificii a făcut generația mea pentru independența economică, pentru a construi o industrie și o agricultură cât de cât modernă, pentru a dezvolta orașe, a construi centrale electronice, canale etc., simt că mă lasă nervii. Hai să inversăm rolurile, să fiu eu*

cel care întreabă. Vă rog să-mi spuneți părerea despre următoarea frază: „Rezultatele le cunoaștem: meseriașii noștri au ajuns salahori; fabricile s-au închis și orice încercare de a se întemeia vreo industrie cade sub lovitura concurenței din afară. Astăzi ne îmbracă de la cap până la tălpi vecinii noștri, ne procură până și cele mai neînsemnate obiecte și, spre completa derâdere, ne trimit până și făină, vin, unt, cartofi, fructe diferite. Puțin ne mai trebuie pentru a ajunge să vedem țara ca luată într-un fel de arendare economică”.

Pe domnul profesor Alexandru Puiu nu l-au lăsat insensibil dramele societale prin care a trecut România, l-a întristat destinul tragic al poporului său, a fost nefericit să vadă că se manifestă un rotacism existențial care face ca istoria României să fie presărată cu numeroase perioade, în care soldul dezvoltării rămâne aproape permanent negativ, că noi acumulăm debitele balanțelor de toate felurile în timp ce ceilalți sunt creditorii procesului. Atunci când persoana care l-a intervievat a fost impresionată de profunzimea analizei făcute și de caracterul dureros al concluziilor la care a ajuns, domnul profesor i-a replicat: *„Nu, doamnă Gabriela Rusu Păsărin, fraza nu îmi aparține, ea a fost rostită, nota bene, în anul 1885, de către un mare economist patriot al vremii, P.S. Aurelian. Avusese loc o Convenție încheiată de Regatul României cu Imperiul Austro-Ungar, se deschiseseră granițele și toată bruma de industrie începută sub conducerea lui Alexandru Ioan Cuza și Mihail Kogălniceanu s-a dus pe apa Sâmbetei. Problema gravă este însă că, după 130 de ani, ne aflăm în aceeași tristă situație ca în magazinele din țara noastră, în trecut fie zis, și ele ale străinilor, nu prea mai găsim mărfuri românești. Am oferit pe tavă străinilor tot ce aveam mai bun, unele întreprinderi ce aduc lor profit, altele au fost dezmembrate și vândute la fier vechi”.*

Ceea ce l-a întristat, mai ales în ultimii ani ai vieții sale, a fost faptul că este greu de înțeles de ce se întâmplă mereu lucrurile în acest mod nefavorabil pentru țara noastră, fiind preocupat de ceea ce vor înțelege și vor face generația actuală și cele viitoare.

Cum vorbesc despre Domnia Sa cărțile pe care le-a scris, articolele și luările de poziție pe care le-a publicat?

Stau mărturie pentru complexa personalitate a domnului profesor Alexandru Puiu faptele sale, proiectele instituționale inițiate și duse mai departe, luările de poziție, tratatele, cărțile, manualele universitare și numeroasele articole și prezentări la numeroase manifestări științifice din țară și din străinătate. Sunt secvențe ale unui foileton despre buna credință pusă în slujba învățământului universitar românesc, a dezvoltării economice a țării și a schimbărilor de paradigmă în plan societal. Din foarte bogata listă a lucrărilor referențiale care l-au avut autor sau coordonator, nu pot fi omise: *Managementul în comerț internațional*, Editura Didactică și Pedagogică, 1981; *Relații economice internaționale*, Editura Didactică și Pedagogică, 1983; *Conducerea, tehnica și eficiența comerțului exterior*, Editura Științifică și Enciclopedică, 1989; *Dicționar de relații economice internaționale*, Editura Enciclopedică, 1993; *Management în afacerile economice internaționale – tratat*, Editura Independența Economică, 1997; *Tehnici de negociere, contractare și derulare în afacerile economice internaționale*, Editura Tribuna Economică, 1997; *Strategii bancare, una din cauzele crizei economiei românești*, publicată în anul 2000; *Derularea afacerilor economice internaționale*, Editura Independența Economică, 2000 (coordonator și coautor); *Strategiile bancare – una din cauzele crizei actuale a economiei românești*, Editura Independența Economică, 2001; *Management*, Editura Independența Economică, Pitești, 2001; *Teorii și tehnici de comunicare*, Editura Independența Economică, Pitești, 2001 (coordonator); *Management – analize și studii comparative*, Editura Independența Economică, Pitești, 2003; *Management internațional*, vol. I, Editura Independența Economică, Pitești, 2003; *Management internațional – tehnici de afaceri economice interne și internaționale*, vol. II, Editura Independența Economică, Pitești, 2003; *Strategiile bancare – una din cauzele crizei actuale a economiei românești*, ediția a doua, Editura Independența

Economică, Pitești, 2003; *Management – analize și studii comparative*, ediția a II-a, Editura Independența Economică, Pitești, 2004; *Management – analize și studii comparative*, ediția a III-a, Editura Independența Economică, Pitești, 2007; *Managementul afacerilor economice. Tehnici de afaceri economice interne și internaționale*, Editura Independența Economică, Pitești, 2007; *Relații Internaționale – note de curs*, Editura Independența Economică, Pitești, 2007; *Management în afacerile economice – Promovare, negociere, contractare*, tratat, vol. I, ediția a V-a, Editura Independența Economică, Pitești, 2008; *Managementul vânzării (coord.)*, Editura Independența Economică, Pitești, 2009; *Economia națională a României. Curs aplicativ (coord.)*, Editura Independența Economică, Pitești, 2010; *Management – curs aplicativ (coord.)*, Editura Independența Economică, Pitești, 2010; *Management și tehnici de afaceri economice. Curs aplicativ (coord.)*, Editura Independența Economică, Pitești, 2010; *Negociere-contractare în afaceri economice. Curs aplicativ (coord.)*, Editura Independența Economică, Pitești, 2010; *Politica socială a întreprinderii – note de curs (coord.)*, Editura Independența Economică, Pitești, 2011.

O componentă foarte solid conturată a profilului său profesional a fost cea legată de prestația exemplară în calitate de cercetător științific. Așa cum a exprimat foarte expresiv această profesiune de credință, „În materie de cercetare științifică sunt două categorii de cercetători: unii care pot să atingă performanțe foarte înalte, dar într-un domeniu strict specializat, și alții care se remarcă printr-o mobilitate relativ însemnată, putând să aducă contribuții mai mult sau mai puțin însemnate pe o arie mai largă de probleme. Eu m-aș situa în această a doua categorie, chiar dacă trecerea de la un domeniu restrâns la altul nu am făcut-o întotdeauna dintr-o dorință personală, ci poate pentru faptul că am fost obligat de împrejurările vieții. Desigur, cu toată modestia pe care trebuie să o păstreze orice om când vorbește despre sine, cred că am adus unele contribuții în mai multe domenii ale uneia și aceleiași științe, și anume știința economică. În mod retoric, mă întreb și eu dacă nu ar fi fost mai bine

să aprofundez până la capăt un domeniu mai îngust al cercetării, dar setea mea de cunoaștere în tinerețe a vizat aspecte diferite ale teoriei și practicii economice. Nu încerc să ierarhizez aceste domenii pe care le-am abordat nici după valoarea contribuției, așa cum o văd eu, și nici după perioada de timp afectată pentru cercetare și într-o succesiune mai mult sau mai puțin cronologică. Spun „mai mult sau mai puțin cronologică” deoarece uneori, în același timp, am desfășurat o activitate de cercetare științifică pe două sau mai multe planuri”.

Planurile analitice și metodologice avute în vedere în procesul de conturare și consolidare a profilului de cercetător dedicat au fost mai multe și s-au definit prin armonie tematică, profunzime analitică și relevanță în plan academic și societal general. Una dintre primele direcții de cercetare abordate încă din tinerețe a fost cea care s-a ocupat de *incursiunea în istoria gândirii economice la români și, în general, în istoria modernă a țării noastre*. Pe această direcție, chiar în lucrarea sa de absolvire a studiilor universitare, a abordat gândirea marelui economist român Virgil Madgearu, sfidând cât s-a putut discursul politic al vremii și anunțând necesitatea restructurării perspectivei asupra istoriei economiei românești. Temeritatea nu l-a părăsit niciodată pe întregul parcurs al carierei sale prodigioase. Chiar de pe băncile facultății a căutat ineditul, zonele tematice mai puțin bătătorite, a dovedit curaj științific și a adus din vreme contribuții științifice validatoare. Ajungând cercetător științific la Academia Română, și-a continuat abordările din lucrarea de absolvire a facultății, pregătind un studiu specializat din care a extras un articol, pe care l-a înaintat spre publicare revistei „Probleme economice”. Cu tentă nostalgică și cu o oarecare tristețe, domnul profesor se referea la soarta acestui text folosind următoarele cuvinte: *„Acest articol a stat patru sau cinci ani în mapa redacției, iar redactorul respectiv îmi tot spunea: «dragă, tu ești tânăr, ai timp să te reabilitezi dacă o pățești, dar eu nu pot să îmi permit să risc cu publicarea acestui articol»*. Crezând cu convingere în veridicitatea și valoarea științifică a ideilor cuprinse în acel material, a insistat până când articolul a fost publicat,

la 7-8 ani de la redactarea materialului, făcând o primă aducere în peisajul analitic a ideilor marelui economist și profesor al Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale, Virgil Madgearu. Peste un timp, când a ajuns rector al Academiei de Studii Economice, a coordonat o lucrare de anvergură despre profesorul Virgil Madgearu, lucrare care a fost tipărită la Editura Academiei. Dedicat ideii de cunoaștere și promovare a gândirii economice din perioada dintre cele două războaie mondiale, a publicat tot în anii '60 un studiu despre Mitiță Constantinescu, un economist de orientare liberală, care a fost, la sfârșitul deceniului al III-lea al secolului trecut, guvernator al Băncii Naționale. A devenit astfel posibilă aducerea în atenția mediului academic și științific a uneia dintre cele mai valoroase lucrări ale vremii despre resursele naturale, în cazul în speță, ale României. Sintetizând demersurile menite să scoată la lumină contribuții valoroase ale cercetătorilor români din perioada interbelică la tezaurul de gândire europeană și internațională, domnul profesor Alexandru Puiu sublinia: *„În fine, preocupările mele cu privire la gândirea și politica economică din România, demarate de cel de-al doilea război mondial s-au concretizat și în câteva studii cu privire la Marea Unire, lucrările înscriindu-se în preocupările mele mai largi pentru economia națională, pentru destinul acestui popor din care fac parte. În ultimii câțiva ani, împreună cu câțiva colegi, încercăm să realizăm un veritabil tratat despre economia națională a României, dar dificultățile sunt mari”*.

După câștigarea concursului organizat de ASE pentru un post didactic de conferențiar universitar, în componenta științifică a profilului profesional al domnului profesor s-a produs o reorientare a demersurilor de cercetare către spațiul tematic al relațiilor economice internaționale. Aceasta nu s-a realizat pe un loc gol, întrucât Domnia Sa publicase, încă din anul 1972, sub egida Institutului de Cercetări Economice, o carte intitulată *Relațiile economice dintre țările socialiste și cele capitaliste dezvoltate*. Încă de pe atunci, ideea principală care îl anima pe tânărul cercetător era ce trebuia făcut pentru ca economia românească să se modernizeze cât mai rapid.

Domnia Sa a înțeles, printre primii cercetători români, că intensificarea schimburilor economice cu țările capitaliste dezvoltate reprezenta calea de a aduce investiții brevetate prin licențe, know-how, într-un cuvânt – progres tehnico-științific. Demersurile de consolidare a acestei direcții de politică economică nu au fost ușoare pentru că, în planul teoriei economice, existau însă rețineri, chiar dacă, așa cum sublinia dumnealui, *„practica o luase înaintea teoriei. Lucrarea mea a avut o tentă modernă și progresistă pentru acele vremuri, pentru că pledam pentru o economie deschisă către lume, pentru folosirea unor tehnici moderne de promovare, de comercializare, pentru realizarea unui «sistem informațional modern și efice, care să permită tuturor verigilor angrenate în activitatea de comerț exterior analiza politicilor comerciale»”*.

În întreaga sa carieră didactică și științifică, profesorul Alexandru Puiu a excelat prin juxtapunerea de planuri: macroeconomic versus microeconomic; termen scurt versus termen mediu și lung; național versus internațional; teoretic versus practic-aplicativ. Poziționarea față de aceste planuri este redată expresiv de domnul profesor prin cuvintele următoare: *„După doi-trei ani de învățământ am fost solicitat insistent, atât de conducerea Facultății de Comerț și a ASE, cât, mai ales, de cea a Ministerului Comerțului Exterior și al Cooperării Economice Internaționale, să preiau cursul cu o tentă practică, numit „Organizarea și tehnica operațiunilor de comerț exterior”. M-am lăsat greu convins, pentru că îmi dădeam seama că am handicapul lipsei unei practici în comerțul exterior, dar am fost convins prin promisiunea că mi se vor asigura oricâte documentări și specializări voi considera că îmi sunt necesare pentru a-mi însuși tehnicile comerțului specific economiei de piață, de asemenea, că mi se vor crea condiții ca o zi pe săptămână sau chiar mai multe, dacă eu doresc, să particip la negocieri în cele mai bune întreprinderi de comerț exterior, că voi fi cooptat în Consiliul Superior al Comerțului Exterior și al Cooperării Economice Internaționale, un organism în care participau, pe lângă conducătorii ministerului menționat, directorii întreprinderilor de comerț exterior, miniștrii adjuncți care coordonau*

probleme de import-export din toate ministerele. Recunosc că participarea în acest consiliu a fost o veritabilă școală practică pentru mine. Oferta mi s-a părut tentantă și iată că a intervenit o nouă reprofilare în activitatea mea de învățământ și de cercetare”.

Pe lângă foarte valoroase cursuri universitare, după care au învățat numeroase generații de studenți, în portofoliul său profesional și publicistic și-au făcut loc cărți referențiale, cum ar fi cea intitulată *Evoluții contradictorii în economia mondială*, publicată în anul 1983, și pentru care a primit Premiul „P.S. Aurelian” al Academiei Române. Referindu-se la această valoroasă lucrare, domnul profesor sublinia: „Îmi amintesc cu dragoste de această carte, deoarece a fost, în mare măsură, o carte de suflet. Vremurile începuseră să fie dure pentru noi românii, bruma de liberalism în gândire dispăruse. Ca atare, alegeam metode de a spune adevărul în subtext. De pildă, unul din capitolele lucrării s-a numit „Necesitatea soluționării problemei alimentare”. În 1981-1983, când am elaborat cartea respectivă, criza alimentară din România era încă la început, alimentele de calitate se găseau din ce în ce mai greu. Totuși, presa vremii sublinia că o ducem foarte bine. Atunci, în lucrarea respectivă, analizând probleme alimentare la scară planetară, cu aluzii evidente și la țara noastră, la pagina 263 a cărții respective se pot citi următoarele: „... subalimentația este un latent și teribil dezastru, foametea având implicații imediate și de durată, ducând în cel mai bun caz la pasivitate. Într-adevăr, cea mai gravă problemă a crizei energiei este degradarea energiei umane, deoarece creierul primește prea puține calorii sau proteine pentru a putea gândi, iar corpul prea puține pentru a se mișca corespunzător cerințelor actuale. Mamele nehrănite în mod corespunzător dau naștere la copii subponderali care, dacă supraviețuiesc, în pofida puternicei lipse de calorii, devin adulți apatici, incapabili să acționeze energic pentru schimbarea condițiilor lor de viață...”

Cei care l-au cunoscut îndeaproape și au colaborat cu dânsul o lungă perioadă de timp au temeinice motive să afirme că domnul profesor a adus numeroase și valoroase servicii tabloului societal românesc.

Adevărul acestor gânduri este exprimat veridic chiar de Domnia Sa, care sublinia la un moment dat următoarele: *„Dacă stau să mă gândesc, poate că unele servicii pe care le-am adus țării înseamnă mult mai mult decât cele câteva articole conformiste pe care le-am scris. Am în vedere lucrările mele științifice, care cuprind idei și soluții, din care unele cred că și azi sunt valabile, precum și faptul că, în calitate de decan al Facultății de Comerț, atunci când s-a desființat specializarea de Comerț exterior, am încălcat, cu un curaj pe care astăzi aproape îmi este greu să-l explic, ordinul doamnei ministru al învățământului, profesor Suzana Gâdea, de a lichida complet secția de Relații Economice Internaționale, știința din acest domeniu, iar în noua facultate de comerț să existe o singură disciplină de comerț exterior cu 168 de ore. Deci, mi s-au dat și detaliile tehnice de lichidare, nu numai a secției de Relații Economice Internaționale, ci și a științei de relații economice internaționale din facultatea pe care o conduceam”.*

Cum se poate gestiona benefic nonconformismul și efuziunile de personalitate

Profilul profesional, științific și organizațional al domnului profesor Alexandru Puiu nu poate să nu conțină și prezentarea unor secvențe din care rezultă că, la momente de răscruce, când deciziile politice par a o lua razna și lucrurile riscă să deraieze de la făgașul lor firesc, felul său de a fi, personalitatea puternică, dar și revolta interioară față de nesustenabilitatea unor măsuri l-au poziționat diferit față de alții și au făcut ca mersul facultății sau al universității să fie cel firesc, nu cel dorit de neprietenii școlii superioare de economie. De altfel, capacitatea personală de a coordona și integra diferite grupuri de interese l-a propulsat repede, la început în poziția de șef al Catedrei de Relații Economice Internaționale (1974-1976), apoi decan al Facultății de Comerț (1976-1981), prorector al Academiei de Studii Economice, responsabil pentru activitatea didactică (1981-1985), și, respectiv, rector al instituției (1985-1990).

Asumarea funcțiilor de decan și apoi de prorector și rector au fost expresii firești ale asumării responsabilității față de prezentul și viitorul instituției, dar și oportunități pentru ca Domnia Sa să demonstreze membrilor comunităților universitare pe care a fost chemat să le coordoneze calități personale, cum ar fi diligența, loialitatea și vrednicia, precum și respectul statornic pentru principiile de dreptate, colegialitate și etică profesională. Înspre finalul anilor 80', numărul total de locuri aprobate de conducerea ministerului de resort pentru Academia de Studii Economice din București a fost continuu restrâns, reducerea cea mai drastică fiind la forma de învățământ de zi cu frecvență. La aceasta se adăuga presiunea ministerului de a reduce numărul de specializări, orientarea fiind către formarea de economiști generaliști, sperându-se că aceștia pot fi repartizați oriunde în economie. Dovedind o mare inventivitate, domnul profesor, împreună cu colectivele decizionale pe care le-a condus, a reușit să păstreze coeziunea corpului profesoral, compensând anxietățile care păreau a se instala la nivelul comunității universitare cu posibilitatea de a dezvolta proiecte de cercetare științifică, menite să îmbogățească conținutul disciplinelor care au contribuit la consolidarea prestigiului ASE și la formarea de absolvenți capabili să soluționeze probleme socioeconomice tot mai complexe. În acest sens, cu contribuția sa decisivă, a fost reformat sistemul informațional științific al universității, care oferea corpului didactic lucrări de specialitate valoroase, traduceri integrale sau rezumate ale altor lucrări de referință publicate în lumea occidentală. Un alt exemplu de inventivitate menită să fidelizeze corpul profesoral s-a petrecut la începutul anilor '80, când, ca urmare a reducerii numărului de locuri la admitere, a apărut un surplus de cadre didactice față de fondul de posturi normate în funcție de numărul de serii și grupe de studenți. Pentru a preveni deprofesionalizarea personalului didactic, echipa de conducere a ASE, coordonată de domnul profesor, a obținut aprobarea ministerului învățământului să creeze un colectiv interdisciplinar, cu scopul de a documenta și concepe o nouă disciplină pentru formarea studenților din primul an de studii, intitulată *Introducere în*

metodologia cercetării științifice economice. Această inițiativă a fost doar una dintre multele altele care l-au plasat pe domnul profesor pe poziția de promotor al unor proiecte originale în învățământul superior românesc.

O trăsătură a caracterului domnului profesor a fost permanent nonconformismul motivat, bazat pe credința că, dacă ceva este cu adevărat util, acel ceva trebuie apărat cu strășnicie, în pofida oricărui ordin de a se face altfel. Stă mărturie acestui crez faptul că, în anul 1977, la momentul dificil la care s-a decis, de la cel mai înalt nivel politic, desființarea școlii românești de relații economice internaționale, argumentându-se că destul de mulți absolvenți ai acestei facultăți decisese să rămână în străinătate, ca expresie a nemulțumirii față de regimul politic existent, a folosit toate mijloacele de care a dispus pentru a păstra, în planul de învățământ al facultății rezultate din fuzionarea celor două programe de studii (comerț interior și relații economice internaționale), practic toate disciplinele importante ale specializării la care se decisese renunțarea. Acest demers, pentru care risca să fie sancționat aspru, a fost un act de temeritate, dar și de inteligență creatoare, un semn al capacității de a privi dincolo de comandamentele de moment și a vedea componenta strategică a învățământului universitar de economie și afaceri. Demersul Domniei Sale a fost sprijinit și de rectorul din acel moment al Academiei de Studii Economice, profesorul universitar doctor Gheorghe Dolgu, care predă disciplina Economie mondială, împreună cu care a persuadat până la cele mai de sus niveluri ale deciziei politice. Acel demers s-a dovedit unul vizionar, cu o înaltă utilitate societală, ceea ce a făcut ca, în 1990, să poată fi reluată relativ ușor activitatea Facultății de Relații Economice Internaționale. Pentru că fac parte din promoția de studenți care au susținut și promovat examenul de admitere în anul 1976 la Facultatea de Relații Economice Internaționale și, conform reglementărilor legale în vigoare, noi, băieții, am fost încorporați militar, urmând să începem cursurile academice în anul 1977, pot atesta faptul că, atunci când am revenit la o structură universitară nouă, Facultatea de Comerț, am regăsit în

planul de învățământ cea mai mare parte dintre disciplinele care figurau în planul de învățământ al facultății la care candidasem. Satisfacția noastră, chiar și parțială, se baza și pe intuiția și capacitățile manageriale ale profesorului Alexandru Puiu.

Vocația de promotor de inițiative instituționale benefice pentru învățământul superior

Înțelegând mai bine ca mulți alții schimbările de logică organizațională dominantă care au urmat anului 1990 și valorificând îndelungata și bogata experiența managerială acumulată la Academia de Studii Economice din București, bazându-se pe sprijinul generos al unor colegi din această instituție, așa cum a subliniat cu franchețe în mod public, profesorul Alexandru Puiu a purces la un ambițios demers educațional, înființând, în anul 1991, Universitatea „Constantin Brâncoveanu” din Pitești, cu filiale în Brăila și Râmnicu Vâlcea. Pe această direcție, domnul profesor s-a dovedit din nou vizionar, înțelegând cât de necesar era acest demers, dar și cât de dificil se va dovedi cel puțin în primii ani de funcționare a noii instituții. Universitatea „Constantin Brâncoveanu” a fost creată la inițiativa și cu contribuția sa decisivă, valorificându-se din plin experiența vastă a fondatorului, incontestabila calitate a acestuia de a modela caractere și hotărârea sa fermă de a înscrie în peisajul învățământului universitar o instituție pe drumul care s-a dovedit repede a fi cel al excelenței. În acest demers provocator a fost sprijinit de membrii familiei sale, de autoritățile locale din cele trei localități unde au fost create extensiile universității, de mai multe cadre didactice de la Academia de Studii Economice din București și de cercetători științifici de la Institutul de Cercetări Economice. Capabil de dedicare totală, având rara calitate de a arde cu flacăra mare la focul zidirii, profesorul Alexandru Puiu exprima cândva, așa cum cei care l-au sprijinit într-un anumit fel în acest act temerar constatașeră în direct, că, în toți anii care au urmat înființării acestei instituții universitare, nu a avut nicio zi de concediu și că a voiajat în permanență între cele trei orașe, Pitești, Brăila și Râmnicu Vâlcea, deși distanța dintre ele nu

este deloc de neglijat. Adeseori, profesorul Alexandru Puiu a subliniat apăsător că, pentru el, nu există centru și filiale, cele trei structuri componente ale Universității „Constantin Brâncoveanu” fiind ca „*trei copii pe care îi iubește în egală măsură*” și cărora le-a dăruit o parte egală din sufletul său generos, competență și aceeași preocupare. Se poate spune cu obiectivitate că aproape nu există inițiative și acțiuni importante didactice și științifice din cadrul acestei noi instituții de învățământ și cercetare care să nu fie legate de inițiativa, activitatea directă și finalizarea profesorului Alexandru Puiu. Și, datorită contribuției sale decisive, Universitatea „Constantin Brâncoveanu” s-a situat printre primele șase instituții de învățământ universitar particular acreditate prin lege, recunoscându-se, în fapt, că aici s-a situat pe primul plan calitatea și eficiența activității. În procesul amplu și consecvent de fondare și dezvoltare a acestei universități, profesorul Alexandru Puiu, cu sensibilitatea sa caracteristică, a rămas profund impresionat de faptul că, la începutul anilor '90, foarte mulți colegi din învățământul universitar și de cercetare științifică, în special de la Academia de Studii Economice din București și de la institutele componente ale Institutului Național de Cercetări Economice, l-au urmat, cum relevă dânsul, „*pe drumurile Bărganului și ale Dealului Negru*”, de la Brăila la Pitești și Râmnicu Vâlcea și, împreună, au pus bazele unui învățământ universitar de calitate, competitiv pe plan național și internațional. O excelentă trăsătură de caracter, de savant și patriot a demonstrat profesorul Alexandru Puiu ori de câte ori a construit ceva. Stă mărturie heraldică în această direcție opțiunea pentru denumirea „*Constantin Brâncoveanu*”, argumentul fiind că l-a socotit pe marele domnitor martir una dintre cele mai luminoase figuri ale istoriografiei mondiale, omul care și-a dovedit dragostea de țară și de credință, suportând supliciu suprem al asasinării în fața sa a celor patru fii, știind că urmează și el să aibă aceeași soartă.

Prezentând argumentele pentru care a ales denumirea acestei universități, profesorul Alexandru Puiu afirma într-o lucrare destinată acestei instituții: „*Am gândit, am crezut că, prin această universitate, vom aduce și noi, fondatorii ei, o contribuție, fie ea și modestă la*

educarea tinerilor într-o mentalitate de profesioniști, dar și în spiritul demnității, al unui patriotism autentic, sincer, generos, tolerant. Bănuiam că, din punct de vedere comercial, vom pierde în concurența cu fondatorii de școli care s-au orientat spre denumiri cosmopolite, dar mi-am asumat riscul și nu regret". Fără nicio exagerare, „odiseea” fondării noii universități, pentru a cărei devenire au trebuit învinse piedici foarte mari, permite celor care sunt sinceri, obiectivi și pozitivi să identifice similitudini cu povestea marelui cărturar român Constantin Brâncoveanu. Eforturile rectorului fondator și ale colaboratorilor săi au fost încununate de succes, în luna februarie 2011, când, pe baza evaluării realizate de Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS), Universității „Constantin Brâncoveanu” i s-a acordat CALIFICATIVUL „GRAD DE ÎNCREDERE RIDICAT”, cel mai mare prevăzut de legislația din momentul respectiv. Între timp, universitatea fondată de Domnia Sa a împlinit 30 de ani de la instituționalizare, oferă o gamă tot mai largă de programe de studii, atrage noi promoții de studenți, ține aprinsă flacăra educației și a științei și performează. Ca un corolar al profilului de personalitate implicată pe deplin în demersurile profesionale și organizaționale, stă convingerea profesorului Alexandru Puiu că *„în viață, trebuie să dai totul cu bună-credință, dar în clădirea succesului și norocul are rolul lui”*. Toată viața sa a fost animat de crezul că, pentru a începe proiecte mărețe, mai ales unele în care alții nu au încredere, este nevoie de curaj, dar și de prietenii care se cunosc la nevoie.

Alexandru Puiu – personificare a râvnii academice

Prof. univ. emerit dr. Mihai Korka
Academia de Studii Economice din București
Prorector al ASE în perioada 1992-1996
Decan al REI în perioada 2004-2008

Puțini absolvenți ai universității noastre și-au putut trece în palmares activități și realizări atât de diverse, cu impact durabil asupra misiunii și al modului de funcționare a Academiei de Studii Economice din București. Alexandru Puiu este, fără îndoială, un astfel de absolvent, un model de asiduitate, loialitate și implicare responsabilă în soluționarea constructivă a numeroaselor provocări cu care s-a confruntat universitatea în perioada 1970-1990.

L-am cunoscut pe Alexandru Puiu în primăvara anului 1969, pe vremea când amândoi aveam preocupări în domeniul tehnicilor moderne de comercializare internațională a produselor și serviciilor. Domnia Sa, la 35 de ani, era deja un reputat cercetător al Institutului de Cercetări Economice al Academiei Române, cu articole, studii și volume publicate cu precădere în domeniile economie mondială și, respectiv, tehnici de comerț exterior, care ținteau valorificarea superioară a resurselor materiale și umane ale țării. La rândul meu, eram student în anul V al Secției economie comerțului exterior, parte a Facultății de Comerț din cadrul ASE București. Mă aflu în perioada de redactare a „lucrării de stat” (denumirea oficială a tezei elaborate de fiecare absolvent după promovarea cu succes a celor cinci ani de studii), interesat fiind de subiecte care aparțineau aceluiași domenii. Discuția a fost amplă, stimulată fiind de bogăția de idei și soluții pe care fiecare dintre noi le-a putut identifica în variatele surse de informare existente în acei ani, în bibliotecile publice din România. Peste ani, amintirea acestui prim contact a condus la o frumoasă

colaborare în domeniul cercetării științifice și al elaborării de volume de specialitate privind afacerile economice internaționale.

La puțin timp după obținerea, în anul 1970, a titlului de doctor în economie, sub îndrumarea eminentului om de știință Costin Murgescu, Alexandru Puiu câștigă, prin concurs, postul de conferențiar universitar la Catedra de Comerț Exterior, denumită mai apoi Catedra de Relații Economice Internaționale, din cadrul ASE București. Prezența sa în cadrul catedrei se caracterizează, înainte de toate, prin dedicație și spirit novator, prin promovarea de noi orizonturi de abordare tematică atât pe planul formării noilor generații de economiști, cât și în cercetarea științifică a cadrelor didactice de la catedră. Astfel, Alexandru Puiu are o contribuție originală indiscutabilă în integrarea, în pregătirea studenților, a conceptelor de negociere și management al tranzacțiilor internaționale, în abordarea transdisciplinară a conceptelor de rentabilitate și eficiență a afacerilor internaționale, în valorificarea tehnicilor moderne de comercializare (consulting-engineering, transfer de know-how, franchising, leasing ș.a.), a căror aplicare cu titlu de pionierat în practica mai nouă a întreprinderilor românești de comerț exterior a determinat, la acea vreme, recunoașterea capacității competitive a acestora pe o piață globală din ce în ce mai aglomerată și mai exigentă.

Pentru realizarea acestor deziderate, Alexandru Puiu a contat pe propria expertiză acumulată în anii de cercetător științific, dar a și știut să coaguleze în jurul său și să coordoneze, cu rezultate remarcabile, echipe de colegi, cu prioritate colegi tineri din catedră și din afara ei, munca acestora fiind, la cererea sa, mereu confruntată și completată cu opinia experților din întreprinderile de specialitate și/sau institutele de cercetări. Nu este ușor să obișnuiești un grup eterogen de specialiști (mulți dintre aceștia confrunțați pentru prima oară cu rigurile muncii intelectuale în echipă) să colaboreze în cadrul unui proiect complex, cum este realizarea unui manual universitar sau rezolvarea unei teme de cercetare, cu atât mai mult cu cât coordonatorul este un intelectual cu abilități de cercetare public recunoscute și cu exigență înnăscută față de calitatea rezultatelor

fiecărei lucrări angajate. Uneori, criticile formulate de Alexandru Puiu erau comunicate abrupt, ceea ce rănea orgoliile colaboratorilor criticați. Alteori, refacerea integrală sau parțială a lucrării elaborate se solicita a fi făcută într-un interval de timp atât de scurt, încât punea colaboratorul în situația de a recunoaște că nu poate revizui lucrarea în timp util, ceea ce compromitea finalizarea proiectului sau a volumului. În pofida acestor fricțiuni inerente muncii în echipă și a unei atitudini uneori excesiv de temperamentale, trebuie recunoscut că stăruința și rigurozitatea cu care s-a aplecat Alexandru Puiu asupra contribuției fiecărui coautor la realizarea proiectelor de cercetare, a manualelor universitare, a tratatelor și dicționarelor de specialitate a avut o contribuție esențială la dezvoltarea și afirmarea științifică a unui corp profesoral de elită, specializat în problematica relațiilor economice internaționale.

Cu perseverență, dublată de valoarea indiscutabilă a propriilor contribuții și comentarii, Alexandru Puiu a reușit, de fiecare dată, să obțină rezolvarea optimală a temei cercetate și redactarea impecabilă a fiecărei lucrări coordonate cu sârguință și cu simțul răspunderii pentru valoarea produsului finit. De altfel, capacitatea personală de a coordona și integra diferite grupuri de interese l-a propulsat repede pe Alexandru Puiu în poziția de șef al Catedrei de Relații Economice Internaționale (1974-1976), apoi decan al Facultății de Comerț (1976-1981), prorector al Academiei de Studii Economice, responsabil pentru activitatea didactică (1981-1985), și apoi rector al instituției (1985-1990).

Am fost bucuros și, în același timp, onorat să mă număr printre specialiștii invitați de Alexandru Puiu din afara Catedrei de Relații Economice Internaționale pentru a colabora la proiectele coordonate de Domnia Sa. De-a lungul carierei mele universitare, am rămas fidel preocupărilor legate de disciplina Statistică în comerțul exterior, care, treptat, și-a lărgit cuprinderea și a devenit Statistică pentru afaceri *internaționale*. Niciodată însă nu am uitat școala care m-a format în domeniul comerțului exterior și mi-a deschis curiozitatea pentru abordarea holistică a relațiilor economice internaționale și a efectelor

acestora asupra economiei naționale. Astfel se explică preocuparea mea persistentă de a rămâne activ în cercetarea științifică ancorată în problemele economiei internaționale și, în particular, în managementul afacerilor comerciale și financiare internaționale, în coordonarea de teze de doctorat circumscrise acestor domenii de interes științific.

Șansa de a lucra alături de Alexandru Puiu în diverse proiecte a fost pentru mine școala în care am învățat ce înseamnă rigurozitatea, exigența față de fondul și forma subiectului tratat, am deprins conceperea arhitecturii unei viitoare lucrări de cercetare și am înțeles grija permanentă ce trebuie acordată pentru concretizarea optimă a acestei schițe. Din variantele scrise pentru o anume temă de cercetare, am aflat că flexibilitatea față de ordinea tratării ideilor-cheie presupune, de cele mai multe ori, regândirea întregii lucrări și o nouă investiție de resurse, inclusiv de timp, în realizarea ei și am înțeles că, pentru a asigura succesul lucrării, este nevoie de un echilibru bine dozat între exuberanța tratării calitative a subiectului și ingredientul cantitativ, care conferă soliditate soluțiilor avansate.

Din rândul colaborărilor mele la publicațiile apărute în coordonarea lui Alexandru Puiu, merită evocate aici volumele: *Managementul în comerț internațional*, Editura Didactică și Pedagogică, 1981; *Relații economice internaționale*, Editura Didactică și Pedagogică, 1983; *Conducerea, tehnica și eficiența comerțului exterior*, Editura Științifică și Enciclopedică, 1989; *Dicționar de relații economice internaționale*, coordonator Alexandru Puiu, alături de George Marin. Editura Enciclopedică, 1993.

Devotamentul lui Alexandru Puiu față de școala de comerț exterior găzduită de ASE București și-a găsit plenar confirmarea în momentul de cumpănă din 1977, când, printr-o decizie a forului suprem de conducere a PCR, a fost suprimată pregătirea în domeniul comerțului exterior și cooperării economice internaționale, în cadrul universității noastre, aceasta fiind relocată într-o instituție cu vocație strict politică, al cărei corp de instructori nu avea cum să asigure formarea tehnică și de specialitate în materia comerțului și cooperării României cu restul

lumii. Cu acordul rectorului de atunci al ASE București – distinsul profesor universitar dr. Gheorghe Dolgu – proaspăt numitul decan al Facultății de Comerț – profesorul universitar dr. Alexandru Puiu – sprijinit de un grup restrâns de colegi, a elaborat un nou plan de învățământ pentru studenții facultății, aceștia urmând să primească cunoștințe și abilități atât pentru activități specifice comerțului interior, cât și pentru activitățile din sfera comerțului și cooperării economice internaționale. A fost un moment de maximă tensiune și de riscantă decizie prin care, deși s-a implementat decizia de desființare a Facultății de Comerț Exterior, ASE București a continuat, într-o formă nouă, pregătirea viitoarelor generații de specialiști în domeniul comerțului, integrând disciplinele esențiale de comerț exterior în curriculumul Facultății de Comerț.

Curajul și dibacitatea unor personalități precum Alexandru Puiu și Gheorghe Dolgu au asigurat, pe de o parte, continuitatea formării de specialitate în domeniul afacerilor economice internaționale, iar, pe de altă parte, păstrarea în cadrul Academiei de Studii Economice din București a corpului profesoral specializat în procesul de predare-învățare a impactului relațiilor economice internaționale asupra dezvoltării economico-sociale, tehnice și culturale a țării.

Asumarea funcțiilor de decan și apoi de prorector și rector au constituit, pentru profesorul Alexandru Puiu, nu numai angajarea responsabilității față de prezentul și viitorul instituției, ci și oportunitatea de a demonstra corpului profesoral și studenților diligența, loialitatea și vrednicia, precum și respectul statornic pentru principiile de dreptate, colegialitate și etică profesională, cu toate că vremurile nu erau tocmai favorabile pentru învățământul superior economic. Se știe că, în anii '80, numărul total de locuri de studii alocate Academiei de Studii Economice din București a fost continuu restrâns de la un an universitar la altul, reducerea cea mai severă fiind la forma de învățământ de zi cu frecvență. La aceasta se adăuga presiunea Ministerului Învățământului de a reduce profilul specializărilor în schimbul formării de economiști generaliști, care să poată fi plasați, prin repartiție centralizată, în orice funcție sau

poziție în serviciile oricărei întreprinderi, indiferent care va fi fost facultatea absolvită.

Cu multă inventivitate și dedicație, Alexandru Puiu și colegii săi din echipele de conducere la nivel de facultăți și universitate au știut să păstreze coeziunea corpului profesoral, compensând frustrările de netăgăduit pe planul activității didactice, cu posibilitatea de a dezvolta proiecte de cercetare științifică menite să îmbogățească fondul de cunoaștere al disciplinelor care au contribuit la formarea bunului renume al instituției sau să soluționeze probleme socioeconomice și preocupări de natura configurării primelor sisteme informatice ale unor întreprinderi și/sau ministere. Pentru a încuraja astfel de preocupări, ASE București a avut în acei ani un foarte activ serviciu de documentare – element al Sistemului Informațional Științific al universității – care oferea corpului didactic, din proprie inițiativă sau la cerere, traduceri integrale sau rezumate ale unor lucrări de referință publicate în spațiul euro-atlantic. Totodată, rezultate valoroase ale eforturilor locale de cercetare erau publicate în buletine de sinteză difuzate atât în ASE București, cât și în rețeaua bibliotecilor universitare din țară.

Un alt exemplu de inventivitate, menită să fidelizeze corpul profesoral, s-a petrecut la începutul anilor '80, când reducerea dramatică a numărului de studenți a dus la apariția unui excedent de cadre didactice față de fondul de posturi, normate în funcție de numărul de serii și grupe de studenți. Pentru a preveni reducerea sau/și deprofesionalizarea corpului profesoral, rectoratul ASE a obținut aprobarea Ministerului învățământului de a constitui un grup interdisciplinar de profesori-cercetători, cu scopul de a documenta și concepe o nouă disciplină pentru formarea studenților din anul I: **Introducere în metodologia cercetării științifice economice.**

Prima ediție a manualului a văzut lumina tiparului în 1985 și s-a bucurat de o entuziastă primire în rândul studenților, fiind considerat de aceștia ca un ghid util în orientarea lor pentru elaborarea de lucrări proprii. Profesorul Alexandru Puiu a fost unul dintre promotorii acestui proiect-unicat în învățământul superior românesc, fiind

totodată și membru al colegiului de redacție, care a asigurat coerența textului final al volumului.

Acestea sunt doar câteva repere din bogata activitate didactică, de cercetare și de management al învățământului superior, prin care profesorul Alexandru Puiu a căutat să se afirme ca exemplu de conduită academică și managerială. Și a reușit pe deplin.

Mărturie a competențelor sale de excepție stă și Universitatea „Constantin Brâncoveanu” din Pitești, al cărei creator și fondator a devenit în anul 1991. Preluând experiența acumulată la Academia de Studii Economice din București și adaptând-o la nevoile și așteptările mediului socioeconomic și cultural din orașele Brăila, Pitești și Râmnicu Vâlcea, profesorul Alexandru Puiu a zidit cu pricepere și tenacitate o nouă instituție de învățământ superior viabilă, cu un corp profesoral valoros, care își desfășoară cu succes activitatea în trei campusuri universitare.

Peste ani, dăruirea exemplară a profesorului Alexandru Puiu va fi mereu o referință multivalentă provocatoare, demnă de a fi continuată de noile generații de intelectuali.

Un manager care a influențat caractere, cariere și destine și a condus sau a creat instituții de învățământ universitar

Prof. univ. dr. Dumitru Miron

Academia de Studii Economice din București

Prorector al ASE în perioada 2000-2012

Decan al REI în perioada 2012-2016

În toate perioadele întâlnim momente în care, deși schimbările se anunță ca foarte posibile și necesare, de fiecare dată sunt destul de puțini cei care au înțelepciunea să înțeleagă stringența transformărilor, determinarea să porceadă la acestea și curajul să își asume riscurile asociate oricărui demers de reformare a stărilor de fapt. În ultimii peste 75 de ani, cu toată senzația că se instalase stagnarea și nimic nu mai putea fi schimbat, au fost și momente de inflexiune, dar și personalități special construite să ajute la configurarea acestora. Printre acestea s-a situat, cu siguranță, profesorul Alexandru Puiu.

Ca tânăr „boboc”, după o admitere foarte dificilă și după anul regulamentar petrecut la Galați, ca soldat cu termen redus (așa cum erau reglementările atunci), în anul 1977 mă prezentam plin de entuziasm să mă înmatriculez ca student în anul întâi al Facultății de Comerț, care rezultase după desființarea Facultății de Relații Economice Internaționale (la care am fost admis în anul 1976) și fuziunea între mai multe programe de studii. Unul dintre primele lucruri pe care mi le amintesc este cel legat de repartizarea mea la căminul studentesc și plecarea la Caracal, pentru a efectua luna de practică agricolă, obligatorie atunci. În perioada în care eu și colegii mei băieți ne efectuam stagiul militar, fuseserăm vizitați de membrii brigăzii artistice a facultății, însoțiți de cineva din conducerea facultății. Acelea sunt circumstanțele în care îl cunoșteam pe decanul

Facultății de Comerț, prof. univ. dr. Alexandru Puiu. Încă din primele zile ca student, petrecute alături de colegii din anii mai mari, am aflat că este numit „decanul studenților” și doream să mă conving de consistența acestei sintagme. M-am convins, cu ocazia unui mare număr de manifestări studențești extracurriculare, îndeosebi a unor seri culturale studențești desfășurate la Clubul Moxa sau în Amfiteatrul I, la care decanul era nelipsit, de veridicitatea acestei „porecle” transformate în renume. Sunt puțini oameni în viața fiecăruia dintre noi care, alături de proprii părinți, te fac să te simți norocos că ți-au intersectat traseul personal. Printre astfel de modelatori de carieră, cărora trebuie să le mulțumesc, se află și domnul Profesor Alexandru Puiu. Aflasem de la colegii mai mari că, printre calitățile profesorului și decanului facultății, se regăsesc din plin: profesionalismul, rigurozitatea, dedicarea profesională, exigența față de sine, dar și față de colaboratori, corectitudinea. Realitatea percepută direct de mine a confirmat cele doar auzite.

În 1979, fiind în anul III, eu și colegii mei de la seria A am început cursul de CTSCE (Conducerea, tehnica și eficiența comerțului exterior) și am avut privilegiul să ne predea domnul profesor Alexandru Puiu. Am putut să văd atunci, când decriptarea valențelor economiei de piață și raportarea la mediul internațional de afaceri nu erau printre „valorile de bază ale societății socialiste multilateral dezvoltate”, cum se poate practica meseria de dascăl dedicat, profesionist și convins de misiunea pe care acesta și-o asumase. Datorez și profesorului Alexandru Puiu îmbrățișarea viitoare a carierei de cadru didactic la disciplinele din aria tematică a relațiilor economice internaționale. Pentru că și Domnia Sa, atunci când era student, a optat pentru valorile cercetării științifice studențești, a condus Cercul științific de conducerea și tehnica comerțului exterior la care m-am înscris, am prezentat lucrări, am luat premii, m-am fidelizat pentru lucrul bine făcut și am devenit președinte al acestei arhitecturi studențești a devenirii profesionale care mi-a marcat, ulterior, cariera profesională. Aveam în persoana domnului Profesor pe cercetătorul matur, format la Institutul de Cercetări Economice al Academiei Române, la care

fuse repartizat după absolvirea facultății și ajunsese până la gradul de cercetător științific principal.

Am avut privilegiul să îmi elaborez lucrarea de finalizare a studiilor sub îndrumarea domnului profesor și m-am simțit mândru de această onoare, mai ales că Domnia Sa selecta cu mare exigență studenții pe care îi îndruma. Îmi sunt proaspete în memorie și acum emoțiile pe care le încercam ori de câte ori prezentam spre evaluare fiecare capitol al lucrării de diplomă. Punctul de vedere al Profesorului îmi revenea după o lungă perioadă de timp. Am crezut o vreme că acest fapt se datora multiplelor sale sarcini derivate din funcția de prorector, pe care o avea la acel moment. După citirea paginilor pe care le prezentasem, dense în sugestii și deschideri tematice, m-am convins că acele intervale de timp se datorau dorinței sale de a se apleca cu minuțiozitate asupra muncii mele și de a mă ajuta să fac un bun elaborat științific. M-a marcat foarte mult și mi-a clarificat opțiunile privind viitoarea mea carieră după absolvire faptul că m-a invitat, pe mine, studentul, să particip la colectivul care se ocupa de „munca editorială” la încă o ediție a cărții *Conducerea, știința și tehnica comerțului exterior*, pe care a coordonat-o domnul profesor. Am avut astfel șansa de a lucra, pentru prima dată în viața mea, alături de un colectiv de oameni tineri care constituiau atunci echipa Profesorului Alexandru Puiu. Acesta a experimentat, printre primii dascăli din Academia de Studii Economice, moda de a invita, pentru a susține prelegeri la cursul la care era titular, remarcabili specialiști din practica de comerț exterior. Noi, studenții, am avut atunci posibilitatea ca, pe lângă lunile de practică de specialitate în întreprinderile specializate de comerț exterior, să luăm notă de aspectele aplicative ale celor învățate la cursuri, chiar de la cei care derulau efectiv operațiuni de export sau import.

La momentul absolvirii facultății, în anul 1981, am luat repartiție, ca asistent universitar, la Catedra de Relații Economice Internaționale. Este indiscutabil faptul că, în această opțiune, un rol important l-a avut și Profesorul Alexandru Puiu, cu care doream să semăn și să-l urmez în această nobilă meserie. După obligatoria și, indiscutabil, utila

perioadă de stagiatură de doi ani, am revenit în 1984 la catedră, unde am fost un an asistent stagiar și apoi am susținut examenul de titularizare în învățământul universitar. Am acumulat, în decursul timpului, numeroase argumente pentru a susține că sunt personalități care stăpânesc valorile de referință ale ceea ce acum se numește „leadership modern” și le practică cu naturalețe și cu firescul dedicării autentice. Un astfel de manager a fost, toată viața sa, Profesorul Alexandru Puiu. În anul 1983 mă aflam printre cei opt tineri care luaseră repartiție în învățământ, își efectuaseră stagiatura regulamentară și se întorceau la Academia de Studii Economice pentru a se integra în familia educatorilor universitari. Am fost foarte emoționați de faptul că am fost invitați la Rector (care, la acel moment, era domnul Profesor Alexandru Puiu), am fost felicitați pentru dobândirea acestui statut, am fost tratați cu prietenie și ni s-au înmănat niște diplome care decantau suflet, speranțe și obligau pentru viitor. Așa înțelegea Rectorul de atunci al ASE să se raporteze la sensibilitățile unor tineri care visau la cariere de succes în această meserie. La fel ca toți ceilalți colegi de nou statut profesional, păstrez cu mândrie și acum acea diplomă și mă bucur că aproape toți am rămas la universitate, am făcut frumoase cariere universitare, nu l-am dezamăgit și am ajuns, la rândul nostru, la vârsta la care suntem pe cale să punem capăt carierei academice.

Viața mi-a oferit șansa să lucrez, de la începutul carierei mele universitare, și la unele dintre seminariile disciplinelor pe care le predă domnul profesor. O emblemă care poartă marca „Alexandru Puiu” este construirea de colective. Permanent în preajma maestrului s-a aflat un buchet de tineri valoroși, care s-au afirmat în învățământ sau, ulterior, în afaceri sau în domeniul instituțiilor de mare responsabilitate socială. Am înțeles, lângă domnul Profesor, că o carieră universitară de succes și o dedicare managerială în spațiul universitar are nevoie, alături de mult efort și dedicare, de modele de conduită academică de la care să se învețe tainele nobilei meserii de dascăl și să se decrypteze frământările conducătorului. De la domnul Profesor am învățat să prețuiesc valoarea lucrului bine făcut, să cumpănesc atent ceea ce am

de făcut, să evit tentația primului impuls, să fiu corect, să-mi respect studenții și colegii, să conduc colective, să nu cedez la „cântecul falselor sirene”, să fiu om.

Unul dintre incontestabilele talente ale Profesorului Alexandru Puiu a fost cel de modelator de caractere, care nu poate fi transpus în practică dacă nu ai răbdarea să îi înveți pe cei mai tineri să încerce să fie ei înșiși, să caute excelența și să dorească să o găsească, să își propună să obțină mereu mai mult. După 1990, când se creaseră condițiile pentru reconfigurarea învățământului superior, Profesorul Alexandru Puiu, fidel vocației sale de „ziditor”, a pornit pe un drum care, și acesta, s-a dovedit a fi tot unul al excelenței. Mă bucur că, atunci când se scriau primele pagini ale statutului entității care a devenit ulterior Universitatea „Constantin Brâncoveanu”, magistrul și-a adus aminte și de mine, asistentul dumnealui. Am lucrat la acele documente fondatoare cu aceeași plăcere ca și la cartea de CTSCE. L-am urmat apoi, cu dezinvoltură și cu considerație, la Brăila, Pitești și, mai ales, Râmnicu Vâlcea, predând cursurile de Comerț internațional și politici comerciale și Managementul afacerilor internaționale studenților care optaseră, cu încredere, pentru noua creație instituțională universitară. Calitățile acumulate și exercitate la superlativ de Profesorul Alexandru Puiu, de pe pozițiile de șef de catedră, decan, prorector și rector la Academia de Studii Economice, l-au plasat drept cel mai calificat fondator de nouă școală universitară. Acest lucru s-a văzut pe întregul traseu, nu ușor, pe care l-a parcurs instituția de succes care este Universitatea „Constantin Brâncoveanu”, căreia, pentru prima dată, în februarie 2011, ARACIS i-a acordat cea mai mare apreciere: CALIFICATIVUL „GRAD DE ÎNCREDERE RIDICAT”.

Îmi amintesc cu emoție de începutul acestei universități, fiind martor la frământările profesorului Alexandru Puiu, la obiectivele pe care le contura, la neobosita dedicare unui scop nobil, la construirea unui nou stil de a face învățământ universitar modern. Profilul profesional și științific al Domniei Sale se completează cu zeci de cărți de referință în peisajul științific românesc, cu sute de articole, cu numeroase monografii și tratate. Sunt elementele prețioase ale unei cariere

universitare model pentru cei mai tineri, simboluri ale lucrului temeinic făcut, o zestre pe care toți cei care au acces la ea trebuie să o păstreze cu respect și să încerce să o îmbogățească. Ori de câte ori mă gândesc la marea familie universitară, îmi amintesc cu respect de Domnia Sa și sunt mândru de faptul că am făcut parte din aceeași familie a excelenței autentice.

Având în vedere colaborarea fructuoasă și rezultatele excepționale obținute în activitatea didactico-pedagogică și de cercetare științifică, Academia de Studii Economice București i-a acordat profesorului universitar doctor Alexandru Puiu, în februarie 2011, prestigioasa distincție DIPLOMA MERITUL UNIVERSITAR „VIRGIL MADGEARU” CU MEDALIE DE AUR.

Avem cu toții, cei care i-am fost studenți și/sau colaboratori, datoria de onoare de a ne ridica la înălțimea aspirațiilor sale, să replicăm cât de multe dintre reușitele sale personale și profesionale, să întoarcem către școala economică românească o parte cât mai consistentă din ceea ce ne-a oferit aceasta, să dovedim că putem gestiona eficient privilegiul de a-i fi fost studenți sau asistenți și să ne amintim cu respect și pioșenie de Domnia Sa. Carierele noastre sunt unele de succes și pentru că au beneficiat, de la începutul lor, de sfaturile domnului Profesor, primite la timp și cu mare generozitate, și pentru că se bazează pe modelul de universitar pe care l-a consacrat Domnia Sa și la care ne putem raporta, având ca reper solid verticalitatea și profesionalismul dumnealui.

Alexandru Puiu – pasiunea construcției*

Prof. univ. dr. emerit Ioan Popa
Academia de Studii Economice din București
Decan al Facultății de Relații Economice Internaționale
în perioada 1992-2004

Profesorul Alexandru Puiu este o personalitate din mediul academic românesc. S-a afirmat de tânăr ca un cercetător dedicat, a devenit cadru didactic la ASE impunându-se prin calitățile sale profesionale și manageriale, pentru ca, după 1990, să pună bazele uneia din primele universități private recunoscute instituțional și remarcate în plan național și internațional.

Atâta timp cât Catedra de Relații Economice Internaționale, în cadrul Academiei de Studii Economice din București (ASE), a aparținut Facultății de Comerț până în 1991, prin funcțiile deținute și personalitatea sa, în anii '70-'80, destinul facultății a fost înrâurit de prof. univ. dr. Alexandru Puiu. În 1977, ca decan, era inițiator al unei noi specializări – Economia serviciilor de alimentație publică și turism (ESAPT). Pentru contribuția sa la literatura de specialitate îi va fi acordat Premiul „Petre S. Aurelian” al Academiei Române. Obişnuia să-i invite la curs pe cei mai buni specialiști ai momentului; astfel, în 1984-1985, în cadrul disciplinei Relații economice internaționale, cursurile despre relațiile financiar-valutare internaționale erau ținute de distinsul profesor Costin Chirițescu și de tânărul cercetător de la Institutul de Economie Mondială, Mugur Isărescu. Deși perceput ca exigent atât cu sine, cât și cu ceilalți, profesorul Alexandru Puiu s-a

* Extrase din materialul preluat din revista „Amfiteatru Economic” nr. 32/2012, Editura Academia de Studii Economice din București.

afirmat ca un conducător drept și imparțial. Imediat după 1989 se va reinventa, împlinindu-și, totodată, vocația de „constructor”. În 2010 îi va fi acordată Diploma Meritul universitar „Virgil Madgearu” cu Medalie de aur a ASE. Sper că proiectele sale profesionale sunt continuate de către fiul Ovidiu Puiu, deja profesor universitar doctor și rector al Universității „Constantin Brâncoveanu” din Pitești.

Profesorul-cercetător. L-am cunoscut pe profesorul Puiu ca student la disciplina Tehnica operațiunilor de comerț exterior, când ne-a prezentat un curs despre investițiile străine în Iugoslavia. Era o temă la ordinea zilei, dar încă puțin abordată în mediul academic (în România se încerca crearea cadrului legal pentru înființarea de societăți mixte). Cursul – foarte documentat, cu date la zi – era o operă de cercetare, mai mult decât una didactică, și aceasta este prima imagine pe care o asociez cu profesorul Alexandru Puiu: aceea a profesorului universitar-cercetător. Pentru mulți dintre noi, cursul respectiv a stimulat afirmarea unei noi perspective intelectuale: preocuparea pentru cunoașterea realităților zilei de azi (nu pentru ziua de ieri, „trecutul glorios”, ori pentru cea de mâine, „viitorul de aur”), analiza faptelor curente de pe plan intern și internațional, cercetarea aplicată la economia concretă, reală.

Mai mult decât din cursurile *ex cathedra* și din cărțile recomandate, am învățat ce înseamnă munca de cercetare din prezența profesorului meu la cercul științific studentesc – creația și pasiunea sa din discuțiile coordonate de profesorul Alexandru Puiu pe marginea referatelor și tezelor de doctorat, din atitudinea intelectuală – critică, dar măsurată – în raport cu problemele de actualitate din domeniul economiei.

Contribuții ale profesorului Alexandru Puiu în activitatea didactică și de cercetare științifică:

- în cadrul Institutului de Cercetări Economice al Academiei Române, a efectuat numeroase cercetări, rezultatele acestora fiind valorificate în cărți, articole, comunicări, lucrări contractate cu o serie de întreprinderi;

- deține primatul în introducerea, în anii '70, în învățământul superior românesc a unor discipline privind: managementul internațional, relațiile publice, negocierea, tehnicile de afaceri economice internaționale – leasing, franchising, transfer de know-how, consulting-engineering etc.;
- are contribuții valoroase în cercetarea științifică economică, în special în domeniul economiei mondiale și al economiei naționale, al valorificării superioare a resurselor naturale ale țării noastre, al strategiilor bancare și al managementului;
- a coordonat importante proiecte de cercetare-dezvoltare-inovare pe bază de contract/grant.

Managerul. Am fost martorul ascensiunii – meritate – a profesorului Alexandru Puiu pe toate treptele ierarhice ale managementului universitar în Academia de Studii Economice din București: șef de catedră, decan, prorector, rector. Capacitatea creativă – dimensiune esențială a managerului performant – s-a manifestat de la început în activitatea șefului meu (pe care, realizez acum, nu l-am perceput atunci drept șef, ci ca pe un îndrumător): introducerea de noi discipline, moderne (este unul din promotorii materiei de management internațional), propunerea de noi – și unele îndrăznețe pentru acea vreme – teme de cercetare, implicarea cu idei, patos și competență în dezbaterile academice.

Din rutina vieții de la Catedra de Relații Economice Internaționale, mi-au rămas în minte strădaniile profesorului Puiu pentru promovarea spiritului de cercetare, pentru elaborarea riguroasă a materialelor didactice, pentru selectarea și promovarea în mediul universitar a unor tineri capabili. Apoi, în calitatea de decan, i-am urmărit și apreciat eforturile de a menține balanța rațiunii într-un context care devenea tot mai constrângător. Ancorele sale au rămas aceleași – cercetare, profesorat, îndrumare – dar acum devenea prioritară lupta pentru salvagardarea spiritului universitar, în condițiile unui nou asalt al discursului ideologic.

Acest obiectiv a devenit dramatic în anii '80, când, activând în calitate de prorector și apoi de rector al ASE, profesorul Alexandru Puiu a militat cu o extraordinară energie pentru păstrarea valorilor instituției noastre, pentru promovarea – în condiții tot mai vitrege – a imperativelor modernității, a dialogului internațional. Un moment de referință: vizita în ASE a profesorului emerit Anghel Rugină de la Northeastern University din Boston, în anul 1981.

Fondatorul. Vocația managerială și pasiunea construcției au fost valorificate de către profesorul Alexandru Puiu, după 1990, cu avântul unei noi tinereți, în ceea ce rămâne marea sa operă instituțională: Universitatea „Constantin Brâncoveanu”. Prin forța împrejurărilor, am urmărit numai de la distanță activitatea fostului meu profesor, în noua sa calitate, dar i-am remarcat performanțele: o universitate cu grad de încredere ridicat (decizie a Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior, ARACIS, din 2010), cu spații de învățământ moderne, cu absolvenți cu cariere reușite (bănci, presă, instituții publice etc.), relații strânse cu universități din țară și străinătate (Erasmus).

Dincolo de acestea însă, am recunoscut personalitatea fostului meu șef și – pentru o bună perioadă de timp – mentor. În primul rând, credința în condiția profesorului de „apostol al neamului”. Profesorul Alexandru Puiu a construit o instituție care nu venea să mărească numărul universităților – de stat și private – din capitală, orașul în care a trăit și a muncit aproape patru decenii; instituția de învățământ superior fondată de Domnia Sa se adresează provinciei – Pitești, Râmnicu Vâlcea, Brăila – o provincie care include plaiurile natale. O decizie rațională pentru managerul-fondator, o hotărâre de suflet pentru omul Alexandru Puiu. Dar patriotismul și încrederea sa în valorile locale nu s-au manifestat doar în plan declarativ-sentimental, ci s-au materializat și în cursuri, cărți, o infrastructură didactică și de cercetare, colective de cadre didactice ș.a., toate contribuind la ridicarea economică și culturală a zonelor respective. Cu deplină

îndreptățire, profesorul Alexandru Puiu s-a bucurat de recunoașterea concetățenilor săi, fiind cetățean de onoare al municipiilor: Brăila, Pitești și Rm. Vâlcea, al județului Vâlcea și al comunei sale natale, Făgețel.

Numele ales pentru universitate pare a trimite la ideea sacrificiului pentru credință, cultura instituțională de la „Constantin Brâncoveanu” având drept componentă majoră valorile naționale. Aici îl recunosc pe profesorul meu, cel care nu și-a abandonat convingerile formate în anii maturizării, așa că, în prezent, universitatea dispune de o editură numită „Independența Economică”.

De asemenea, din vocație de îndrumător, profesorul Alexandru Puiu a format un corp profesoral academic, atât prin asocierea unor cadre didactice consacrate, cât și, mai ales, prin formarea tinerelor cadre didactice proprii. Am în minte imaginea conducătorului de doctorat, rector-fondator al unei universități recunoscute, care trăia la susținerea tezei de doctorat emoțiile doctorandului său. Această vocație are rădăcini adânci în viața personală a profesorului, cu iubirea aproape religioasă pentru părinți și dragostea constantă pentru familia sa. Îmi amintesc că, pe când eram proaspăt asistent, am fost o perioadă de timp vecin cu, pe atunci, colegul meu senior, profesorul Puiu. Am cunoscut un om cald și o familie admirabilă, un adevărat coleg, cu care am petrecut multe ore de discuții și proiecte.

În sfârșit, cercetătorul, adică inteligența vie, nicicând obosită, munca susținută pentru a cunoaște, pentru a afirma, pentru a se afirma. De acest neastâmpăr intelectual îmi place să cred că s-a molipsit întreaga comunitate academică de la universitatea fondată de profesorul Alexandru Puiu, așa cum s-au molipsit atâția dintre cei care au trăit și muncit în preajma Domniei Sale.

Dacă ar fi să definim viața și opera profesorului Alexandru Puiu printr-o sintagmă, aceasta ar fi pasiunea construcției.

Profesorul Alexandru Puiu – un manager înnăscut

Prof. univ. emerit dr. Silviu Neguț

Academia de Studii Economice din București

Decan al Facultății de Relații Economice Internaționale în perioada 2008-2012

Nu am avut șansa să-i fiu student, coleg de catedră sau subaltern, să colaborez direct cu Domnia Sa. Am avut, în schimb, șansa ca Profesorul Alexandru Puiu să-mi marcheze cariera universitară. Îmi dorisem dintotdeauna acest lucru, dar din anumite motive nu se putuse. Aflând că se eliberase un post la Catedra de Geografie, la recomandarea unui prieten, mare medic, am fost primit, în iunie 1989, de rectorul de atunci al Academiei de Studii Economice, nimeni altul decât Profesorul Puiu.

Nu-l cunoșteam. Ar putea părea un gest de complezență pentru că o spun astăzi, dar m-a impresionat imediat. Simțeai conducătorul, managerul, cum îi zicem astăzi. Avea un mod aparte – aveam să constat acest lucru și mai târziu – de a „transmite” mesaje celor din jur ca o rugămintă, în fapt era clar că nu exista cale de întoarcere. M-a chestionat în fel și chip (ce-am făcut până atunci, de ce vreau în învățământul superior, ce am scris etc.), totul până în momentul în care i-am spus că sunt coautor al *Enciclopediei statelor lumii*. „Gata, a zis, cu asta m-ai convins! Uite, vreau să restructurez geografia în ASE., să-mi prezinți dumneata (aveam să constat că era una din formulele sale preferate de adresare) un plan în acest sens, pentru o geografie mondială, dar și pentru o geografie a României”.

Aveam să-l cunosc mai bine pe domnul Profesor odată cu (re)înființarea, în 1991, a Facultății de Relații Economice Internaționale, continuatoarea fostei Facultăți de Comerț Exterior, desființată din dispoziția lui Ceaușescu, facultate din a cărei conducere

am avut onoarea să fac parte de atunci și până în prezent. Deși soarta l-a purtat spre alte zări, a rămas profesor în cadrul Catedrei de Relații Economice Internaționale și conducător de doctorat. Era mai prezent la facultate decât unii colegi care nu aveau și un alt job important...

Și mai bine l-am cunoscut cu ocazia susținerii publice a tezelor de către unii doctoranzi ai Domniei Sale. Avea un fel extrem de ocrotitor vizavi de aceștia, dar, în același timp, nu-i scutea de observații și sugestii nici măcar în faza finală. Susținerea se transforma adeseori într-o adevărată dezbatere publică, prefigurând ceea ce astăzi a devenit o obligație. De asemenea, am reținut și am apreciat că n-a fost susținere de teză de doctorat – dar și în alte ocazii – fără ca Domnia Sa să nu aducă un prinos de grațitudine Facultății de Relații Economice Internaționale, care îl găzduia în continuare în calitate de conducător de doctorat, facultate pe care a condus-o cândva – acesta fiind, de altfel, un motiv în plus de prețuire și respect din partea mea.

Aș mai semna și altceva: domnul Profesor avea ținută, se impunea nu numai prin cuvinte, prin modul de adresare, ci și prin vestimentație, fiind întotdeauna îmbrăcat „la patru ace”, cum se zice, în plus cravata neconstituind, ca în cazul altora, un impediment care să-l oblige să-i lase nodul mai jos pentru a nu-l „sugruma”...

Profesorul Alexandru Puiu a avut permanent o inimitabilă alură de învingător. A dovedit-o din plin, reușind, de pildă, să depășească dificilul moment de cumpănă din cariera Domniei-Sale și să-și clădească o nouă poziție socială de vârf, fondând și conducând, în calitate de rector, o universitate care a dobândit un loc de prim rang în peisajul învățământului superior românesc: aceasta dovedește, încă o dată, dacă mai era nevoie, că a fost un manager înnăscut, nu făcut.

Amintirea Profesorului Alexandru Puiu se va bucura de tot respectul și grațitudinea mea!

Contribuții economice ale unei personalități proeminente

Prof. univ. emerit dr. Dumitru Ciucur
Academia de Studii Economice din București
Prorector al ASE în perioada 1982-1986

Despre personalitatea profesorului Alexandru Puiu vorbesc sugestiv realizările sale, care au luat diverse forme și au lăsat urme adânci în peisajul universitar românesc. Membru remarcabil al mai multor comunități universitare, profesorul universitar doctor Alexandru Puiu a întruchipat calitățile remarcabile ale unui eminent mentor și strălucit cercetător, demonstrate în toți anii consacrați cu abnegație și iubire de neam cercetării științifice și învățământului universitar economic românesc.

Activitatea și inegalabila sa operă economică își au sorgintea în inteligența scânteietoare nativă, în dorința fierbinte de asimilare a tot ceea ce este nou și avansat în știința și practica economică națională și mondială, în capacitatea sa excepțională de analiză, de interpretare și de generalizare a esențialului, a relevantului și generalului în mediul economic dinamic și de mare complexitate.

Activitatea de cercetare științifică a început-o încă din anii studenției, în cadrul cercurilor științifice studențești de la Academia de Studii Economice din București. A fost primul lider al Cercului științific studențesc de economie politică, pe care l-a inițiat, organizat și condus mai mulți ani sub îndrumarea atentă a mentorului său, academicianul Nicolae N. Constantinescu. Cu prilejul împlinirii a treizeci de ani de activitate a acestui cerc științific, remarcabilul savant N.N. Constantinescu spunea: „Alexandru Puiu este mândria Academiei de Studii Economice din București. El este animatorul esențial, este fondatorul recunoscut al cercului nostru, contribuind prin exemplul

personal la substanțializarea și eficientizarea cercetării științifice economice în rândul tinerilor, el însuși având harul și inteligența specifică celor care se încumetă să facă sacrificiile ce le presupune cercetarea științifică”.

În întreaga sa activitate a dovedit perspicacitate în sesizarea paradigmelor economice, în orientarea eforturilor de investigare științifică spre eficiență, spre rodnicia economică în orice context social, economic și politic. Inteligența, profesionalismul de excepție, cutezanța, perseverența și dârzenia care i-au fost proprii, i-au permis să înțeleagă și să coreleze organic perspectiva muncii cu claritatea scopului și să-și asume riscurile cercetării, căci cercetarea științifică economică, la fel ca și celelalte activități economice raționale, este incertă, este riscantă. În economie, necesitatea și posibilitățile se află într-o permanentă modificare și intercondiționare, sub influența conjugată a unor factori obiectivi endogeni și exogeni. Astfel, incertitudinea este expresia imposibilității de a anticipa cu precizie efectele acțiunilor economice, datorită caracterului incomplet, aproximativ al informațiilor cu privire la factorii de influență sistemică și la consecințele acțiunii lor în timp și spațiu. Pe când incertitudinea este sursa potențială a riscului, riscul este forma concretă pe care o îmbracă pierderile în afaceri. Profesorul Alexandru Puiu a sesizat aceasta și și-a asumat-o, încumetându-se să cerceteze în permanență, cu prioritate, probleme noi, spinoase, complicate, înscriindu-se astfel între deschizătorii de căi inedite pentru cercetarea științifică economică, având o contribuție remarcabilă în acest sens.

Subliniez cu deplin respect contribuțiile economice aduse, chiar prin preocupările de pionierat ale profesorului Alexandru Puiu, care privesc valorificarea resurselor economice. Această temă a constituit, începând cu anii '70 ai secolului trecut, o prioritate pentru cercetarea științifică și pentru practica economică de la noi și nu numai. Cartea sa, *Valorificarea superioară a resurselor naturale* (1969) a adus o contribuție de excepție, în contextul în care aceste resurse se dovedeau tot mai rare, mai costisitoare și mai greu de procurat. Într-o perioadă tumultoasă, când lumea începea să se confrunte cu dificultăți

evidente în domeniul resurselor naturale, economice, profesorul Alexandru Puiu a demonstrat științific imperativul valorificării superioare a resurselor economice, conceptualizând acest proces pe baza unei remarcabile intuiții. Ulterior, aprecierile și soluțiile sale aveau să fie confirmate de lucrări prestigioase, cum ar fi cele ale Clubului de la Roma, respectiv Limitele creșterii – primul raport către omenire (1972), Omenirea la răspântie (1974) și Să ieșim din epoca risipei (1976).

Asemenea contribuție remarcabilă nu este câtuși de puțin singulară, deoarece înclinația spre nou, spre o cercetare inedită a profesorului Alexandru Puiu se accentuează în domeniul comerțului exterior, fiind centrată pe conducerea și tehnica acestuia. Printr-o suită de lucrări publicate ca, de pildă *Export – curier economic legislativ pentru uzul compartimentelor de export* (1971), *Comerțul exterior și rolul lui în realizarea programului de dezvoltare social-economică a României* (1974), *Conducerea și tehnica activității de comerț exterior* (1976), care au culminat cu excelenta lucrare *Management în comerțul internațional* (1981), profesorul Alexandru Puiu, sfidând contextul social-politic, este întâiul cercetător științific ce introduce știința managementului internațional în România, folosind cutezător chiar termenul ca atare, în împrejurările nu dintre cele mai favorabile. Astfel, prin tot ceea ce a făcut inițial, prin perseverența de a inocula știința conducerii comerțului exterior între preocupările de cunoaștere științifică prin învățământul universitar, profesorul Alexandru Puiu este, după cunoștința noastră, ctitorul școlii economice superioare de management internațional, animatorul fervent al dezvoltării acestei științe, al consolidării locului important al managementului atât în învățământul universitar, în cercetarea științifică, cât și în practica economică din țara noastră.

În condițiile unor profunde schimbări de natură sistemică, mai ales la nivelul tabloului economic și social-politic, profesorul Alexandru Puiu și-a dovedit capacitatea de a pune la dispoziția specialiștilor, precum și a celor care se pregătesc pentru a deveni specialiști, tratatele de *Management internațional* (1999, 2001, 2003, 2007) ce reprezintă

opere de referință, de mare valoare și utilitate. Prin acestea, a demonstrat din nou și din plin capacitatea excepțională de a valorifica, prin modalități analitice și didactice, concluziile ce se desprind din cercetările științifice personale și din experiența universitară îndelungată și creatoare, aducând pe mai departe o contribuție esențială la promovarea științei conducerii în România.

Trecând peste alte importante aspecte ale contribuției în domeniul managementului, mai subliniez că și această contribuție reprezintă o dezvoltare creatoare a științei economice, de incontestabilă valoare și utilitate astăzi, când este identificabilă mentalitatea unor decidenți ai tranziției economiei că lucrurile ar trebui să se dezvolte de la sine, că ele sunt oricum parte a unor procese globale implacabile. Dar profesorul Alexandru Puiu are meritul că a subliniat, cu instrumentarul științific, faptul că prudența merită luată în calcul într-o lume pe care unii o vor fără reguli decizionale clare, realiste și coerente. Managementul internațional este cu atât mai important cu cât modelul lumii contemporane nu este unul care ne include la grămadă, ci unul care solicită cu necesitate o racordare structurală a spațiului economic românesc, care să aducă contribuția sa la funcționalizarea ansamblului european și mondial, așa cum arăta profesorul Alexandru Puiu în ultimele sale lucrări.

Personalitatea complexă, științifică și pragmatică a profesorului Alexandru Puiu ni se dezvăluie cu pregnanță pentru că pledoariile sale nu sunt doar teoretico-conceptuale, nu rămân doar în stadiul de deziderat, ci își găsesc aplicarea în studierea concretă și oportună a problemelor economice prioritare la un moment dat. Așa se explică și contribuția sa la analiza unor probleme ca, de exemplu, *Implicații social-economice ale progresului tehnic în capitalism* (1968), în care aduce argumente solide pentru înțelegerea progresului tehnic ca proces continuu de creștere a capacității oamenilor de a produce bunuri de calitate, cu eficiență sporită. Progresul tehnic este considerat, concomitent, o premisă și un efect al dezvoltării economice. Aceasta decurge atât din schimbări profunde în calitatea factorilor de producție și în combinarea lor spre a fi utilizați cu

eficiență sporită, cât și din mici ameliorări în procesul muncii, indiferent de nivelul organizării acestuia. Astfel, se aduc argumente teoretice și faptice pentru explicarea și înțelegerea șomajului ca un dezechilibru ce reprezintă un excedent al ofertei față de cererea de muncă, cu niveluri și sensuri de evoluție diferite pe țări și perioade, având inițial caracter temporar, apoi permanent, dar care nu exclude total și definitiv existența stării de ocupare deplină a forței de muncă.

O contribuție importantă aduce profesorul Alexandru Puiu și în domeniul analizei economiei mondiale, a conjuncturii acesteia. Este relevantă în acest sens lucrarea sa *Evoluții contradictorii în economia mondială* (1983). Pentru această carte a primit laurii Academiei Române cu Premiul „P.S. Aurelian”. Contribuțiile profesorului Alexandru Puiu ținesc atât conceptul de economie mondială, cât și evoluția permanentă a acesteia, cu implicațiile ei multiple. Astfel, economia mondială este înțeleasă ca totalitatea economiilor naționale, cu relațiile complexe între ele, generate de participarea la diviziunea internațională a muncii și la circuitul economic mondial, pe temeiul unei ordini economice mondiale specifice fiecărei etape istorice de evoluție. Științific și îndrăzneț, sunt relevate contradicțiile din economia mondială, decalajele economice internaționale, precum și raportul de forțe pe plan mondial. Găsim aici concluzii de mare valoare științifică, utile și astăzi pentru înțelegerea corectă a fluxurilor economice, monetar-financiar-valutare internaționale, în contextul globalizării sau mondializării contemporane. Mozaicul lumii de astăzi se conturează continuu și se schimbă în mare viteză. Dar reperele clasice, de cunoaștere, în primul rând, așa cum au fost formulate de profesorul Alexandru Puiu, nu dispar, ci de ele trebuie să se țină seama pentru adâncimea înțelegerii stării actuale a economiei românești și mondiale, deși regula și obișnuința sunt forțate să se replieze pe alte alinamente.

O altă contribuție însemnată, ilustrată încă din studenție de profesorul Alexandru Puiu, se referă la problematica economiei naționale. Conceptual, structural, organizațional, ideile sale s-au concentrat pe aspecte teoretico-metodologice, subliniind nevoia ca acestea să devină

obiectul unei cercetări economice intense și sistematice. Profesorul Alexandru Puiu a dovedit erudiție în demersul său științific privind economia națională, exprimată prin analiza modelului lui Fr. Quasnay, adică celebrul său „Tableau économique”, a modelului lui Adam Smith concretizat în *Avuția națiunilor*, a modelului lui Friederich List, respectiv *Sistemul național de economie politică*, precum și a modelelor economiștilor români: Dionisie Pop Marțian, Petre S. Aurelian, Alexandru D. Xenopol, Mihai Plătărean, Mitiță Constantinescu, Nicolae N. Constantinescu ș.a. Profesorul Alexandru Puiu are meritul esențial de a se fi înscris în curentul de opinii despre economia națională, aducând contribuții fundamentale naționale și funcționale utile pentru înțelegerea ulterioară a *complexului economic național unitar*. Aceste preocupări și idei originale ale profesorului Alexandru Puiu au o mare valoare și folosință în prezent, pentru înțelegerea corespunzătoare a rolului și funcțiilor economiei românești în contextul european, al integrării în Uniunea Europeană.

Manifestarea fidelității profesorului Alexandru Puiu față de situația economiei României actuale, în sensul depistării unor stimuli autentici care să o influențeze pozitiv, se reflectă în tematica cercetării sale științifice, specifică perioadei de tranziție la economia de piață concurențial-funcțională. Astfel, a publicat lucrarea intitulată *Strategiile bancare – una din cauzele crizei actuale a economiei românești* (2001). Aici aduce contribuții teoretice și practice interesante, referitoare la rolul Băncii Naționale a României și, într-o anumită măsură, al întregului sistem bancar în deteriorarea economiei românești, care a avut loc în ultimul deceniu al secolului trecut.

Prin seriozitatea și autenticitatea cercetării realizate și în acest domeniu esențial economico-financiar-bancar, profesorul Alexandru Puiu și-a manifestat crezul său dintotdeauna, care a fost și este acela că poporul român, prea hărțuit în decursul vremii, atât din afara granițelor, cât și din interiorul lor, merită o soartă mai bună. În permanență, profesorul s-a dovedit a fi adeptul ideii că, pentru a ieși la liman, este nevoie să fie evitată suferința deșertului care se

întinde între priceperile revendicate și putințele confirmate în diferite momente de evoluție și în diverse domenii de activitate.

O altă contribuție excepțională se localizează în perimetrul valorificării creatoare a gândirii economice a înaintașilor români. Multe și fundamentale sunt preocupările și meritele sale, dintre care dorim să subliniem doar meritul pentru valorificarea constructivă a gândirii economice a lui Virgil Madgearu. Profesorul Alexandru Puiu a fost primul tânăr specialist care a scris un studiu științific realist, bine documentat și util despre activitatea economică a lui Virgil Madgearu. Aceasta a fost, de altfel, tema lucrării sale de licență. De asemenea, a fost inițiatorul și organizatorul unui proces complex de repunere în valoare a gândirii economice a acestui mare om de știință român. Astfel, a fost declanșată o amplă dezbatere științifică națională, care a culminat cu elaborarea lucrării *Profesorul Virgil Madgearu. Evocări. Studii* (Editura Academiei Române, București, 1987).

Atunci, în contextul social-politic cunoscut, profesorul Alexandru Puiu a cutezat și are meritul esențial de a fi demonstrat că Virgil Madgearu a fost un reputat om de știință, patriot și democrat, care, pentru poziția sa consecvent antifascistă, a fost asasinat, din ordinele hitleriștilor, în noiembrie 1940, în aceeași zi și în condiții similare în care a fost asasinat și marele istoric Nicolae Iorga. „Virgil Madgearu, personalitate complexă a vieții universitare științifice și politice – spunea profesorul Alexandru Puiu – a contribuit la conferirea prestigiului național și internațional al școlii economice superioare și științei economice din vremea sa”. Concomitent cu activitatea lui îndelungată și de mare valoare formativă de profesor al Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale, Virgil Madgearu a fost și un important exeget economic realist, preocupat în permanență de miezul problemelor social-economice, ca cercetător științific și om politic. Totodată, s-a manifestat ca un mare inițiator și organizator de activități științifice, înființând sau colaborând la crearea multor instituții și publicații ca: Institutul Românesc pentru Studiul Conjuncturii Economice; Institutul pentru Oficiul de Studii, înființat

în cadrul Casei Centrale a Meseriilor și Asigurărilor Sociale; revista *Independența Economică*.

Continuator rațional al înaintașilor români, profesorul Alexandru Puiu are meritul de a fi contribuit la ridicarea pe un plan superior a științei economice și a învățământului universitar economic românesc, prin multiple inițiative, între care, la loc de cinste, se înscrie fondarea Universității „Constantin Brâncoveanu” din Pitești. Toate inițiativele și acțiunile importante, didactice și științifice, din cadrul acestei prestigioase instituții de învățământ și cercetare se datorează profesorului Alexandru Puiu. Prin contribuția lui decisivă, această instituție a fost acreditată de Guvernul României între primele șase instituții universitare particulare.

Încercând să realizăm o balanță a activității prodigioase a profesorului Alexandru Puiu, ajungem la concluzia de ansamblu că ea se concretizează într-o operă economică vastă, de înaltă valoare științifică și culturală, deosebit de utilă. Aceasta reprezintă produsul științific al unui mare profesor, cu o personalitate complexă compatibilă cu exigențele standardelor academice naționale, europene și mondiale. Opera lui este opera unui autor român, iubitor de neam și țară, autor, totodată, cu vocație internațională, care acționează consecvent în laboratorul de creație științifică economică și la catedră, animat de trei reguli fundamentale ale schimbării economice: în probleme cruciale este nevoie de unitate, în cele importante se cere diversitate, iar în toate este necesară generozitatea. El însuși a fost un om structural generos.

Studiile sale economice sunt centrate consecvent pe analiza situației economice din România, extinzând apoi, comparativ, cercetarea la nivel european și mondial, în scopul de a identifica, pe această bază, punctele forte ale unei strategii operaționale care să aibă vectori preciși, aplicabili la prioritățile regionale ale economiei României.

De asemenea, subliniem preocuparea constantă a profesorului Alexandru Puiu ca opera sa economică să fie ferită de orice matrice ideologică și să demonstreze că dezvoltarea economică însăși și

magistralele sale dinamice își pot găsi culoarul de relevanță numai din perspectivă transpolitică.

În același timp, opera sa economică are și o valoare cultural-educativă, fiind menită să contribuie la formarea și perfecționarea educației economice prin învățământ și cultură. Profesorul Alexandru Puiu a armonizat în scrierile sale trei componente de esență ale ființei umane: mintea, inima și sufletul, reușind să-și pună în valoare calitățile remarcabile de analist și educator, de teoretician și utilitarist, de individ și om social, de mare om și familist.

Rectorul, profesor universitar doctor Alexandru Puiu, remarcabil manager universitar, un model profesional și moral

Prof. univ. emerit dr. Viorel Lefter
Academia de Studii Economice din București
Decan al SELS în perioada 1992-2004
Prorector al ASE în perioada 2004-2012

Profesorul universitar doctor Alexandru Puiu a fost o personalitate marcantă a comunității științifice și universitare; deopotrivă, a fost un caracter nobil, un prieten fidel până la capăt și un coleg de nădejde. Îndelungata activitate a Domniei Sale – începută în calitate de cercetător și împlinită ca universitar – nu poate fi rezumată consistent, fiind extrem de bogată și într-o aventuroasă evoluție, astfel încât orice selecție a contribuțiilor științifice, pedagogice și morale ar pierde din vedere, în mod inevitabil, aspecte foarte importante și semnificative, a căror ignorare ar sărăci, în mod regretabil, o imagine culturală de excepție.

În orice ocazie, prezența domnului Profesor Alexandru Puiu nu a putut fi trecută cu vederea și nici nu te-ar fi putut lăsa indiferent. Avea ținuta unui om sigur pe sine, care însă ocolea vanitatea; mersul îi era mereu grăbit și preocupat, cu privirea fixată meticulos asupra problemelor, dar evita crisparea, ceea ce niciodată nu însemna indiferență față de cei din jur. Parea ușor rece și distant, însă era vorba numai despre o seriozitate aparte, o preocupare gravă pentru ceea ce era dincolo de anecdotică, simplă ocazie și frivolitate în relațiile cu semenii. Simțai permanent în prezența Domniei Sale o căldură discretă, o bunăvoință substanțială, o vibrație tensionată care ținea de firescul vieții și, de aceea, evita ipostazele declarative. Avea, de fapt, o simplitate caracterială redusă la esențial, refuzând sistematic, cu sobrietate, disimulările, poza, masca de protecție psihologică și accesoriile unei

modernități de ocazie. Sunt convins că tocmai de aceea a fost ales cetățean de onoare al județului Vâlcea, al orașelor Pitești, Brăila, Râmnicu-Vâlcea și al comunei natale, Făgetel.

Domnia Sa și-a început cariera încă din vremea studenției, participând la primul cerc de economie politică, sub coordonarea regretatului profesor doctor docent N.N. Constantinescu. În plus, a obținut mai multe premii I la sesiunile științifice organizate de Academia de Studii Economice, dar și la unele concursuri ce s-au desfășurat la nivel național. După absolvirea, ca șef de promoție, a Academiei de Studii Economice, a lucrat la Institutul de Cercetări Economice al Academiei Române, în cadrul căruia a activat până în 1969, ajungând până la treapta de cercetător științific principal.

Începând cu anul 1969, a ocupat, în urma unui concurs, postul de conferențiar la catedra de Relații Economice Internaționale din cadrul Academiei de Studii Economice. Atât în calitate de coleg de serviciu, dar și de coordonator de proiecte de cercetare, profesorul Alexandru Puiu a dat dovadă de o seriozitate constantă și productivă în plan spiritual, însoțită de o bună colegialitate, înțelegere și acceptare a diversității de opinii, argumente și stiluri de viață.

Spiritul de echipă și imensa putere de muncă au reprezentat, în orice situație, calitățile datorită cărora domnul Profesor Alexandru Puiu și-a îndeplinit, la nivel de performanță – în împrejurări nu din cele mai fericite – sarcinile științifice, didactice, administrative pe care, fără nicio ezitare și fără a abdica în fața piedicilor, era permanent dispus să și le asume.

Toate acestea au contribuit la promovarea, în timp foarte scurt – după numai trei ani –, la gradul de profesor universitar. În același timp, prin atitudinea prietenoasă – atât față de colegi, cât și față de subalterni – a contribuit la crearea și menținerea, chiar și în situații de mare dificultate, a unui climat normal și destins de muncă, favorabil creativității personale în activitatea profesională și de cercetare.

Ținând cont de aceste evidențe, precum și de permanenta disponibilitate de a-și asuma răspunderi în cadrul instituției noastre, a fost ales în diferite funcții de conducere, devenind succesiv șef de catedră, decan, prorector și rector. De altfel, putem spune că Profesorul Alexandru Puiu a avut vocația construcției și creației instituționale și a probat aceste calități și în inițiativele postrevoluționare.

Dificultățile semnificative pe care le-a întâlnit de-a lungul carierei au fost întâmpinate ca provocări și șanse profesionale, contribuind la modelarea unui caracter nobil, a unei personalități puternice și a unui om de știință – deopotrivă profesor – care își merită pe deplin renumele și poziția în mediul universitar românesc, fiind un reper științific, moral și de inițiativă civică pentru generațiile de tineri. Este suficient, în acest sens, să menționăm faptul că a fondat universitatea „Constantin Brâncoveanu”, cu sediul central în Pitești și cu filiale la Brăila și Râmnicu-Vâlcea; concomitent, a fost laureat al premiului „P.S. Aurelian”, acordat de Academia Română, deținătorul altor premii și importante distincții naționale și internaționale.

Activitatea universitară a domnului Profesor Alexandru Puiu s-a desfășurat pe mai multe direcții, în toate cazurile fiind la cel mai înalt nivel de exigență și excelență științifică. Mă gândesc, în primul rând, la grija – deopotrivă aspră și protectoare – pentru pregătirea profesională a studenților. Indiferent de vârsta și nivelul de pregătire al tinerilor ce alegeau să urmeze cursurile universității economice, domnul profesor a avut mereu atitudinea unui autentic maestru în ale învățăturii, în ale responsabilității publice, reprezentând un model de probitate morală și competență socioumană. Interesat – chiar îngrijorat – permanent de îmbunătățirea cursurilor, de ridicarea nivelului de pregătire a studenților, de actualizarea materialelor de studiu, precum și de buna stimulare a competiției și a competenței profesionale a celor mai tineri membri din parohia universitară, Domnia Sa a fost permanent (inter)conectat la evoluția științelor economice în plan mondial, folosind efectiv cele mai importante

și mai noi contribuții ale oamenilor de știință și ale practicienilor în domeniul economiei, atât în prelegerile dezinvolve din fața studenților, cât și în materialele elaborate pentru a fi mereu la dispoziția celor interesați. Această atitudine constructivă nu a fost o simplă mărturie a preocupării pentru pregătirea de specialitate a tinerilor, căci rezultatele efective au depășit cu mult simpla acumulare de informații, în sensul că, prin eforturile depuse, Profesorul Alexandru Puiu a urmărit nu doar formarea unor specialiști în domeniul științelor economice, ci modelarea unor personalități, a unor caractere puternice, a unor specialiști pregătiți să facă față celor mai imprevizibile provocări, fiind, la rândul lor, ei înșiși modele pentru ceilalți.

Permanent, domnul Profesor a fost preocupat de perfecționarea condițiilor și mijloacelor de studiu, de mânuirea efectivă a celor mai noi metode și tehnici de pregătire a studenților, fiind – în multe privințe și în numeroase situații – un autentic inovator, chiar și – sau, poate, mai ales – atunci când se confrunta cu tendințe conservatoare. Cu toate acestea, Domnia Sa a valorificat permanent potențialul metodelor clasice de studiu, reușind să integreze mereu noutatea într-o evoluție firească a lucrurilor, fără a recurge la inovații inutile și fără a abandona ceea ce era deja obținut și verificat prin experiențe îndelungate.

În plus, relațiile cu studenții au îmbinat cordialitatea cu bunăvoința și reacțiile prietenoase, fiind binecunoscut faptul că, dincolo de seriozitatea didactică, studenții puteau găsi în Domnia Sa un sfătuitor experimentat, un om pe care te puteai baza oricând cu folos. Dar nu numai pregătirea, ci și evaluarea studenților a fost un aspect care trebuie avut în vedere: domnul Profesor Alexandru Puiu a fost unul dintre cei care considerau că aprecierea eforturilor trebuie să țină cont atât de răsplătirea muncii eficiente și serioase, cât și de stimularea continuă a celor cu rezultate ce nu se ridicau întotdeauna la nivelul așteptărilor. Indiferent de împrejurări, aprecierile Domniei Sale s-au dovedit corecte și imparțiale, fiind, de aceea, adevărate repere profesionale și morale pentru studenți. Reușitele în acest domeniu

au culminat cu invitarea sa, ca profesor asociat, la prestigioase instituții europene de învățământ superior, fapt ce a reprezentat o binevenită recunoaștere a meritelor în dezvoltarea și restructurarea activităților didactice.

Activitatea științifică a Profesorului Alexandru Puiu a reprezentat o probă și, totodată, un model de profesionalism și competență responsabilă – atât pentru studenți, pentru colegii de serviciu, cât și pentru ceilalți membri ai comunității academice românești. Trebuie avute în vedere, în primul rând, studiile științifice de specialitate, distinse printr-o înaltă ținută profesională, dar și prin buna cunoaștere a realităților din lumea contemporană, valorificând cele mai noi perspective legate de înțelegerea și explicarea fenomenelor economice românești, europene și internaționale. Dincolo de simpla abordare teoretică a acestor fenomene, Domnia Sa a fost mereu interesat de implementarea fertilă a rezultatelor cercetării științifice.

Astfel, proiectele în cadrul cărora a participat – fie în calitate de coordonator, fie în calitate de membru – au fost tot atâtea reușite practice, servind drept standard pentru ceilalți colegi. A fost permanent angajat în dezvoltarea școlii românești de comerț exterior, chiar dacă împrejurările istorice și politice nu au fost mereu cele mai favorabile, ci, în anumite situații, au fost chiar ostile. Totuși, perseverența și curajul de a merge până la capăt au decis, de fiecare dată, realizarea obiectivelor propuse. Este, de pildă, suficient să ne gândim la faptul că domnul Profesor Alexandru Puiu este ctitorul managementului economic internațional în România, reușind, în condiții vitrege, introducerea acestei discipline în programele facultăților cu profil economic. În consecință, dezvoltarea managementului economic internațional în țara noastră se datorează în mod special activității Domniei Sale; aceasta reiese evident și din faptul că a publicat un masiv tratat – cu numeroase ediții, începând cu anul 1999 – pe această temă. Este vorba despre o contribuție semnificativă, la care se adaugă și reușitele sinteze ale Domniei Sale privitoare la strategia dezvoltării economiei și a administrației locale.

Fără îndoială, nu trebuie uitate nici lucrările dedicate tehnicilor de comerț exterior și identificării cauzelor reale ale crizei economiei românești. În același timp, Domnia Sa a fost cel care a inițiat în România dezbateri menite să valorifice ideile reputatului economist Virgil Madgearu; în anul 1987, coordonează volumul ce cuprinde studii și evocări ale activității acestui celebru gânditor în domeniul științei economice. Se adaugă, la toate acestea, numeroasele stagii de specializare în țări cu economie de piață dezvoltată, precum și permanenta preocupare pentru adaptarea și implementarea diverselor tehnici și strategii în mediul economic românesc. Domnia Sa a fost, totodată, organizator și moderator al unor reuniuni științifice cu participare națională și internațională, care au prilejuit schimburi fecunde de experiență pentru cercetarea științifică românească în domeniul economic.

Profesorul Alexandru Puiu a fost un specialist al teoriei și al practicii. El a posedat mitul datoriei, harul profesionistului și experiența lucrului bine făcut. Excelent organizator, a fost mereu interesat atât de stimularea inițiativelor personale ale membrilor comunității academice, cât și de încurajarea lucrului în echipă. A fost dintotdeauna adeptul asumării răspunderii indiferent de consecințe, precum și al recunoașterii meritelor individuale și de grup – fie că era vorba despre colegi sau de studenții angajați în proiectele de cercetare științifică. Fără îndoială, a avut darul și voința de a produce în jurul său schimbări de mentalitate în ceea ce privește menirea profesională, relațiile cotidiene și raporturile ierarhice din cadrul organizației.

Profesorul Alexandru Puiu a inițiat proiecte de îmbunătățire a proceselor didactice și a susținut perseverent ideea structurării actului de predare-învățare pornind de la beneficiarul acestuia, astfel încât studentul să se familiarizeze cu cele mai creative și valoroase contribuții în domeniul științei economice. Concepția sa managerială a vizat o pregătire atât pe orizontală, cât și pe verticală, în sensul îmbogățirii intensive și extensive a cunoștințelor. Niciodată nu a fost adeptul unei specializări înguste, ci a militat pentru înțelegerea complexă a fenomenului economic, pornind, fără îndoială, de la o

necesară specializare temeinică într-un anumit domeniu al științei economice, ca referențial pentru stabilirea celorlalte corelații psihoeconomice și socioculturale.

În calitate sa de lider al comunității academice, a încurajat colaborarea între cadrele didactice, între cadrele didactice și studenți, susținând pertinenta proiectelor cu aplicabilitate imediată, care să stimuleze evoluția instituției universitare; nivelul de excelență științifică al echipelor de cercetare presupune și dezvoltarea personală a fiecărui membru în parte. De aceea, cred că Profesorul Alexandru Puiu a fost un artizan al dialogului constructiv între cadrele didactice și studenți, fiind convins că oricare dintre dificultățile procesului didactic poate fi soluționată optim numai prin negocieri între părțile direct interesate. Această credință a permis preîntâmpinarea disfuncțiilor și, atunci când a fost cazul, gestionarea inteligentă a conflictelor, detensionarea relațiilor curente.

Fără îndoială, sunt încă multe de spus despre motivele pentru care Profesorul universitar doctor Alexandru Puiu a fost, pentru multe generații, un model de profesionalism și probitate morală. Însă, dacă dincolo de cele care pot fi rostite și dincolo de toate ipostazele – cercetător, profesor, conducător, coleg, prieten –, avem în vedere omul real care a fost Alexandru Puiu, cele esențiale rămân mereu dincolo de cuvinte.

Profesorul Alexandru Puiu, formator de caractere și ctitor de instituții universitare

Prof. univ. emerit dr. Constantin Mitrut
Academia de Studii Economice din București
Prorector al ASE în perioada 2012-2016

L-am întâlnit pe profesorul Alexandru Puiu în anii '80, dânsul rector al Academiei de Studii Economice din București, iar eu tânăr asistent în aceeași instituție. Amintirile sunt destul de ample, îndeosebi datorită faptului că perioada când eram în preajma rectorului era cea a concursului de admitere în facultățile Academiei noastre. Eram impresionat de modul în care rectorul organiza și conducea desfășurarea uneia dintre cele mai complexe și importante activități din învățământul superior economic. Era perioada concursului de admitere cu zeci de candidați pe un loc, iar totul se desfășura fără cusur. Proceduri dezvoltate de profesorul Alexandru Puiu se folosesc și astăzi în cadrul concursurilor de admitere la facultate.

De fapt, întâlnirile mele cu profesorul se produsese cu vreo 10 ani mai devreme; la începutul anilor '80, când, în calitate de doctorand, i-am studiat lucrările. Erau, fără îndoială, lucrări de înaltă complexitate și valoare, care puneau în evidență o profundă înțelegere a mecanismului economic, în special în ceea ce privește relațiile economice externe.

La începutul anilor '90 am primit un telefon de la profesorul Ion Lungu; ca vâlceni, eram solicitați de domnul profesor Alexandru Puiu să participăm într-un proiect. Într-o perioadă în care mulți își clădeau viitoarele averi pe activități speculativ comerciale, profesorul Alexandru Puiu s-a aflat în rândul vizionarilor care au sesizat necesitatea dezvoltării învățământului superior din țara noastră, ca o alternativă viabilă la oferta educațională a învățământului de stat. Era

vorba de punerea bazelor unei noi unități de învățământ superior la Râmnicu Vâlcea.

Am lucrat mult cu profesorul Alexandru Puiu în acei ani de început; am fost martor și participant la clădirea de la zero a unei universități care a devenit, cu timpul, etalon în învățământul superior din țara noastră.

M-a impresionat clarviziunea profesorului Alexandru Puiu. Domnia Sa a știut tot timpul că dorește o universitate de elită și a depus toate eforturile pentru a atinge acest obiectiv; a impus standarde unice în învățământul superior particular: concurs de admitere, într-o perioadă când instituții similare înscriau direct candidații, fără admitere; cadre didactice universitare cu înalt prestigiu și înaltă pregătire profesională; programe de studiu moderne, care au îmbinat pregătirea teoretică cu cea aplicativă, ușurând astfel accesul absolvenților universității pe piața muncii. Faptul că un colectiv de cadre didactice de la ASE l-au urmat pe profesorul Alexandru Puiu în proiectul său dovedește stima și aprecierea de care s-a bucurat profesorul în rândul colegilor din Academia de Studii Economice din București.

M-a impresionat viziunea profesorului Alexandru Puiu asupra menirii învățământului, a învățământului superior în special. Recunoscând importanța învățământului superior în progresul societății, a intuit domeniile de specializare cu potențial deosebit în Vâlcea și județele limitrofe; a dezvoltat programe de învățământ moderne, compatibile cu cele din universități, renumite la nivel mondial; a intuit importanța cercetării științifice ca bază a unei activități didactice eficiente, dezvoltând la nivelul universității un puternic centru de cercetare, ca suport al ridicării calității activității didactice.

M-a impresionat atenția pe care profesorului Alexandru Puiu a acordat-o creării unui corp profesoral propriu, care să corespundă unor standarde ridicate; s-a bazat mult pe propriii absolvenți, iar acest

lucru a adus o calitate superioară în activitatea Universității „Constantin Brâncoveanu”.

M-au impresionat puterea de muncă și dăruirea în acest proiect ale profesorului Alexandru Puiu; mulți ani au fost dedicați în totalitate organizării și conducerii activității în cele trei centre ale acestei universități: Pitești, Brăila și Râmnicu Vâlcea.

Și, mai presus de toate, m-a impresionat omul de știință Alexandru Puiu.

Așa cum am arătat, i-am cunoscut mai întâi lucrările, iar apoi am avut privilegiul de a-i fi colaborator; am participat la multe dezbateri conduse de profesorul Alexandru Puiu și de fiecare dată am fost impresionat de modul în care își argumenta punctele de vedere.

Se spune, în general, despre menirea unui om: să crească un copil, să construiască o casă, să sădească un pom. Dar cei care, ca profesorul Alexandru Puiu, au edificat citadele ale învățământului și cercetării, care au pregătit mii de studenți, azi specialiști apreciați în țară și străinătate, care au pregătit zeci de doctoranzi, care au avut contribuții remarcabile la știința economică din țara noastră, cum pot fi numiți? Cu siguranță, ctitori.

Alexandru Puiu – un mentor și un colaborator apropiat

Prof. univ. emerit dr. Ion Plumb

Academia de Studii Economice din București

Decan al Facultății de Management (2000-2008)

Prorector al ASE (2008-2011)

La fel ca cei mai mulți dintre dascălii care au servit Academia de Studii Economice în deceniile 7, 8 și 9 ale secolului al XX-lea, și Alexandru Puiu a venit pe lume într-un sat al țării (Făgetel, în județul Olt), a cunoscut primul oraș atunci când a mers la liceu și a atins prima bornă importantă a vieții profesionale la Institutul de Științe Economice și Politice (așa cum se numea atunci actuala Academie de Studii Economice din București). Primii pași ai unei cariere profesionale de mare succes i-a făcut în cercetare, la Institutul de Cercetări Economice din cadrul Academiei Române, unde a dobândit cu trudă pozițiile de cercetător științific și apoi de cercetător științific principal. În anul 1969, când a venit în învățământ, am avut prima dată posibilitatea să îl întâlnesc și, încă de la început, am avut motive întemeiate să îl apreciez. Profesionalismul, munca organizată și continuitatea preocupărilor sale științifice au permis consolidarea treptată a unui profil personal de reală consistență. Prin seriozitate și tenacitate, a reușit să se detașeze de ceilalți colegi și să își etaleze calitățile de lider. Am temeinice motive să afirm că a fost un real model pentru colegii și pentru studenții săi. Se știe că ceea ce conferă strălucire unei personalități are la bază virtuțile acesteia, trăsăturile sale de caracter. În relațiile cu toți cei cu care a conlucrat, colegi, prieteni, studenți, profesorul Alexandru Puiu a fost nu doar corect, ci și generos.

În activitatea didactică, în munca sa de cercetare științifică și în bogata sa activitate publicistică a dovedit aceeași ținută profesională și

morală. Nu puțini sunt aceia pe care i-a îndrumat, i-a sprijinit și a contribuit la poziționarea lor favorabilă în ierarhiile profesionale, științifice și administrative. Consacrarea academică deplină a venit în anul 1977, când a ocupat, prin concurs, postul de profesor universitar la Facultatea de Relații Economice Internaționale. Pe întreaga perioadă a prestației sale academice, a lucrat cu mult entuziasm, exercitându-și din plin abilitățile manageriale, științifice și profesionale. Performanțele sale de înalt nivel i-au permis să fie desemnat șef al Catedrei de Relații Economice Internaționale (1974-1976) și apoi ales decan al Facultății de Comerț (1976-1980). Prestația de înaltă calitate în aceste funcții l-a calificat pentru funcțiile de prorector (1981-1985) și apoi de rector (1985 -1989).

Despre prof. univ. dr. Alexandru Puiu se pot spune multe lucruri bune, începând cu activitatea onorantă de cercetător științific și continuând cu cea de manager și dascăl. Logica în gândire, onestitatea, responsabilitatea, spontaneitatea l-au însoțit în permanență. Multe generații de studenți își amintesc cu mult respect de omul, managerul și profesorul Alexandru Puiu. Prin tot ce a făcut, a influențat pozitiv evoluțiile școlii economice din România. Multe dintre acțiunile științifice și cele de organizare instituțională pe care le-a inițiat sau la care a contribuit Domnia Sa sunt validate de realitățile actuale. Direcția strategică pe care a urmat-o învățământul superior economic și de comerț exterior, programele de studii din zona afacerilor internaționale și multe alte realizări notabile sunt indisolubil legate de personalitatea sa. A desfășurat o prodigioasă activitate didactică și de cercetare științifică, concretizată în numeroase și valoroase lucrări de specialitate și, nu în ultimul rând, o bogată activitate publicistică. De domnul profesor Alexandru Puiu își aduc aminte, cu respectul cuvenit, zecile de doctoranzi pe care i-a îndrumat în tainele cercetării de înaltă ținută și ale căror teze de doctorat sunt și acum referențiale pentru sensibilul domeniu al afacerilor internaționale. Datorită demersurilor sale bine structurate, au fost introduse în planurile de învățământ ale facultății pe care a condus-o ca decan, sau ale universității noastre, discipline moderne, cum ar fi: management internațional; relații

publice; consulting-engineering; negocieri; leasing; tehnici de transfer de tehnologie. Conștient fiind că deschiderea țării noastre către un nou parteneriat internațional este vitală, domnul profesor Alexandru Puiu a participat activ la unele congrese internaționale ale economiștilor, desfășurate în Norvegia, Polonia, Austria, Franța sau Italia. În plan național, a primit numeroase diplome din partea unor asociații, instituții publice, organizații recunoscute, ca semn al aprecierii meritelor sale în domeniul dezvoltării învățământului și cercetării științifice și al contribuției la creșterea prestigiului profesiei de economist. Stau mărturie, pentru această componentă a profilului său personal complex, premiul „P.S. Aurelian” al Academiei Române pentru lucrarea *Evoluții contradictorii în economia mondială*; Diploma de Excelență conferită de AGER; Diploma și medalia „Man of the Year”, acordate de American Biographical Institute of International Research; Diploma „Virgil Madgearu” cu medalie de aur, conferită de Academia de Studii Economice din București; Diploma de Excelență pentru promovarea valorii învățământului privat din România.

Fără îndoială, domnul profesor Alexandru Puiu a avut o carieră profesională și științifică de excepție, pe care și-a construit-o cu pricepere, migală și multă, multă strădanie. S-a străduit să transmită urmașilor săi din experiența acumulată, din calitățile și realizările sale, cu convingerea că acestea vor fi diseminate în mediile universitar și economic. Dincolo de toate aceste repere ale personalității sale rămâne omul. Un om modest, cald și prietenos, un om care nu poate să inspire decât prețuire și mult respect.

Câteva reflecții cu privire la o personalitate complexă

Prof. univ. dr. Cristiana Cristureanu
Academia de Studii Economice din București
Rector al Universității Creștine „Dimitrie Cantemir”

Oamenii pe care i-am cunoscut, cu care am fost colegi sau cu care am relaționat, într-un fel sau altul, au fost mulți, au aparținut diverselor familii profesionale și științifice și mi-au lăsat amintiri de mai multe feluri. Am considerat permanent că aparținătorii universului meu profesional, științific sau societal general, pot fi încadrați în cel puțin două grupuri distincte: cei care s-au perindat meteoric prin viața mea, nu au lăsat urme perene, nu m-au deranjat, dar nici nu mi-au lăsat amintiri de reținut, și cei care și-au pus amprenta asupra devenirii mele profesionale și științifice, mi-au influențat drumul prin viață și mi-au lăsat amintiri de neuitat. Cum este și firesc pentru orice intelectual complex și cu o îndelungată carieră academică, acum, la acest moment al amintirilor, gândurile mele referitoare la Profesorul Alexandru Puiu, cu care am fost o lungă perioadă de timp colegă de catedră, sunt destul de amestecate. Când conferențiarul universitar Alexandru Puiu a venit în colectivul nostru, de la un institut de cercetări economice, eu eram un tânăr asistent universitar care se specializase pentru domeniul de avangardă al economiei imaterialului, atunci când sectorul terțiar al economiei, cel al serviciilor, nu era prea băgat în seamă, interesul principal fiind manifestat pentru sectoarele primar și secundar ale economiei. Încă din anii aceia de început al noii școli universitare economice românești, se conturase un valoros colectiv academic specializat în domeniul relațiilor economice internaționale, compus și din cadre didactice cu ceva mai multă experiență, dar, mai ales, din tineri valoroși, entuziaști și cu multă putere de muncă. Acesta era peisajul universitar specific pe care l-a

găsit Alexandru Puiu atunci când a venit la Academia de Studii Economice din București și în care s-a străduit să se integreze și a făcut-o cu succes, apreciez eu.

Nu pot să nu îmi amintesc faptul că, preocupat să reușească pe deplin, cel pe care îl comemorăm în paginile acestei cărți era un om bine pregătit profesional, ambițios, tenace, dornic să ardă etapele, capabil să îi asculte pe ceilalți, dar foarte atașat propriilor valori, crezuri și orizonturi aspiraționale. Lucrând foarte mulți ani în același colectiv profesional și științific și cunoscându-i și activitățile manageriale (șef de catedră, decan, prorector și rector), pot rememora multe momente ale acțiunii comune, când profesorul Alexandru Puiu și-a evidențiat multele sale calități profesionale, științifice și organizaționale, dar și o parte din vulnerabilitățile pe care le are orice om. Având o copilărie nu dintre cele mai faste și trecând de mic copil prin momente dramatice, care nu pot să nu marcheze devenirea oricărui om, Domnia Sa a căpătat o tenacitate deosebită, o dorință de reușită dusă pe cele mai înalte culmi, s-a preocupat să recupereze timpul, să arate ce poate și să performeze. În orice moment al vieții sale, s-a străduit cu maximă osârdie să îi convingă pe cei cu care lucra de calitățile sale speciale, a dorit să fie un perfecționist și să le ceară și celorlalți să fie la fel, câteodată a ignorat unele amănunte, fiind preocupat de atingerea marilor obiective pe care și le propunea și încercând să îi însușească și pe ceilalți. O ilustrare a faptului că a fost permanent preocupat de ținte foarte înalte este și senzația pe care o lăsa uneori că nu îi vede pe cei pe lângă care trece, părând că adesea privește pe lângă sau chiar prin oamenii cu care se întâlnea. Pot aduce argumente în favoarea ideii că acest comportament nu era expresia aroganței, a dezinteresului pentru colegi sau colaboratori, ci a aspirațiilor sale înalte, a dorinței de a comprima timpul și a realiza ceea ce și-a propus.

Mai trebuie să adaug și nivelul ridicat de empatie de care era capabil. În calitatea sa de șef de catedră, s-a străduit să facă norme didactice echilibrate pentru colegii săi, să îi încurajeze să își folosească la maximum potențialul de care dispun, să se dedice unei anumite axe tematice specializate și să se integreze în colective profesionale și

științifice de succes. Îmi aduc aminte de maniera în care a trecut cu succes peste diverse momente de cumpănă pe care le-a parcurs facultatea și apoi universitatea noastră. În anul 1977, atunci când s-a decis desființarea facultății și a specializării de Relații economice internaționale și trebuia să se producă rapid o contopire a trei planuri de învățământ diferite, disciplinelor din domeniul relațiilor economice internaționale fiindu-le hărăzită o reprezentare marginală, profesorul Alexandru Puiu a avut un rol foarte important în păstrarea (în planul de învățământ al Facultății de Comerț), prin contopirea a două planuri de învățământ, a majorității disciplinelor care stăteau la baza profesiei de specialist în comerț exterior și în diplomatie internațională. Această atitudine și-a arătat efectele pozitive ulterior, țara având posibilitatea să aibă în continuare specialiști bine pregătiți în domeniul afacerilor internaționale. Mai mult, la momentul de schimbare dinspre economia centralizat-planificată înspre economia de piață, păstrarea unei solide Catedre de Relații Economice Internaționale, cu specialiști bine pregătiți în domeniul afacerilor comerciale internaționale, s-a dovedit din plin spiritul vizionar al celor care s-au comportat cum se cuvine la acel moment de cotitură. Mai târziu, pe la finele anilor '80, atunci când conducerea de stat a decis restrângerea semnificativă a numărului de studenți ai universităților românești (deci și al celor din Academia de Studii Economice) și se punea problema dispariției mai multor norme didactice, profesorul Alexandru Puiu, la acel moment rector al universității, a găsit soluțiile care au permis păstrarea tuturor cadrelor didactice și asigurarea continuității tematică a tuturor disciplinelor, care și-au arătat utilitatea și rolul curricular doar după câțiva ani.

De pe poziția de fondator al Fundației Româno-Americane pentru Promovarea Educației și a Culturii, care a stat la baza înființării uneia dintre primele universități private din România, Universitatea Româno-Americană, pot aprecia cum se cuvine și calitățile sale de vizionar și de ctitor de noi instituții societale valoroase. Cu o experiență remarcabilă, acumulată pe parcursul mandatelor de șef de catedră, decan, prorector și rector, Domnia Sa a dovedit îndrăzneală,

tenacitate, înalt spirit organizatoric, capacitatea de a înțelege dinamica vremurilor și a se afla printre primii deschizători de drumuri în domeniul învățământului particular. Fondând și conducând mulți ani cu succes Universitatea „Constantin Brâncoveanu”, profesorul Alexandru Puiu a pus din nou bazele unei școli universitare, care și-a probat utilitatea în plan regional și național, a crescut de la punctul său de start, devenind o universitate particulară cu un loc aparte în tabloul educațional românesc.

După multe decenii de lucru împreună, atât la Catedra de Relații Economice Internaționale a Academiei de Studii Economice din București, cât și în cadrul diverselor reuniuni ale structurilor decizionale sau deliberative ale tabloului educațional universitar românesc, pot aprecia calitățile indiscutabile ale profesorului și managerului Alexandru Puiu, cele mai sustenabile dovedindu-se a fi: temeinicia profesională și abilitatea științifică; valoarea adăugată la nivelul actului decizional; larga deschidere către valorile tabloului economic, cultural și educațional; preocuparea fermă pentru înfăptuirea procesului de modernizare a sistemului nostru de învățământ. Consider că sunt temeinice argumente pentru a susține că numeroasele generații de studenți, de toate gradele, pe care i-a îndrumat pe parcursul traseelor lor academice, membrii colectivelor din care a făcut parte sau pe care le-a coordonat, colaboratorii din universitățile partenere sau de la nivelul structurilor decizionale naționale își aduc aminte cu respect de ceea ce le-a dăruit sau le-a facilitat profesorul Alexandru Puiu.

O viață dedicată științei și școlii economice

Prof. univ. emerit dr. Victor Manole

Academia de Studii Economice din București

Decan al Facultății de Economie Agroalimentară și a Mediului

în perioada 2004-2012

Am bucuria și onoarea de a-mi exprima, cu pioșenie, admirația și recunoștința față de personalitatea marelui om și prieten, care a fost eminentul profesor universitar doctor Alexandru Puiu. Acest remarcabil rector al Academiei de Studii Economice era un om proactiv, dinamic, deschis total spre comunicarea cu cei din jur și mai ales spre problemele lor, cu o gândire flexibilă, fiind în permanență animat de convingeri și sentimente statornice și implicat profund în dezvoltarea și perfecționarea învățământului economic superior din țara noastră.

Am avut prilejul să-l cunosc pe distinsul profesor Alexandru Puiu în urmă cu peste cinci decenii, pe vremea când eram tânăr asistent, întâlnindu-l frecvent la numeroase acțiuni cu caracter profesional, științific și social desfășurate în Academia de Studii Economice.

Încercând cu emoție, după atâta vreme, creionarea unei schițe de portret, aş putea spune că profesorul Alexandru Puiu se distingea printr-o inteligență remarcabilă, însoțită de o largă cultură economică și din alte domenii. Era un spirit liber, curios, metodic și carismatic, fiind un profund cunoscător al firii oamenilor și al timpurilor.

De-a lungul a peste șase decenii de activitate, profesorul Alexandru Puiu a desfășurat, cu rezultate remarcabile, o prodigioasă activitate științifică, didactică și managerială în cadrul Institutului Național de Cercetări Economice, în Academia de Studii Economice din București și în Universitatea „Constantin Brâncoveanu” din Pitești. Viața profesorului Alexandru Puiu se identifică într-o măsură însemnată cu

istoria Academiei de Studii Economice și, într-o măsură aproape totală, cu cea a Universității particulare „Constantin Brâncoveanu” din Pitești. Personalitatea sa s-a consacrat definitiv prin contribuția decisivă pe care a avut-o la întemeierea învățământului superior economic particular din România. A fost, de altfel, primul rector al primei universități private de acest fel create în țara noastră.

Schimbările profunde de conținut și structură, care au marcat învățământul economic superior din România, poartă în mare măsură amprenta Domniei Sale, mai ales în planul creării și dezvoltării învățământului superior economic alternativ. Deviza pe care a urmat-o în acțiunile sale a fost cea „de a construi, și nu de a distruge”, și de „a crea, și nicidecum de a risipi”.

Deschizător de drumuri al marilor schimbări din învățământul economic superior românesc, profesorul Alexandru Puiu poate fi considerat un autentic ziditor de nouă școală economică în România. Desigur, toate acestea au însemnat sacrificii, renunțări, altruism și o neobosită muncă continuă, dar, de fiecare dată, Domnia Sa a avut forța și tăria de a merge mai departe și de a învinge. Aptitudinile sale organizatorice, dublate de marea sa putere de muncă, de cunoaștere a realităților în profunzime și de spiritul gospodăresc, au fost elementele ce i-au permis, în calitate de rector al universităților menționate, să obțină rezultate care, fără îndoială, îl poziționează printre cei mai merituoși rectori din România.

Elementele de reformă inițiate și implementate de profesorul Alexandru Puiu, în calitate sa de rector, pe parcursul mandatelor pe care le-a avut în cele două universități, s-au concretizat, în principal, în elaborarea de strategii și programe de studii comparabile, sub aspectul conținutului și al eficienței, cu cele adoptate în universitățile performante din Europa și din întreaga lume.

Din tot ceea ce a gândit și a întreprins profesorul Alexandru Puiu, s-au detașat: perseverența, continuitatea, eficiența, calități de organizator de excepție și o puternică vocație de lider. Fără teama de a greși, pot

spune că, pentru noi – contemporanii săi, a fost un model de comportament, de profesionalism și, mai ales, de manager.

Ca membru, încă de la înființarea Consiliului Național al Rectorilor, profesorul Alexandru Puiu s-a remarcat prin poziții ferme și la obiect, consistente și deosebit de utile față de spinoasele probleme generate de reforma învățământului economic superior, pe care le argumenta printr-o logică profund coerentă și fără dubii.

Prodigioasa activitate de cercetare științifică și publicistică a profesorului Alexandru Puiu s-a materializat în mai multe sute de titluri de cărți, studii, articole, comunicări științifice, contracte de cercetare științifică etc. Toate sunt rodul unei neobosite munci de investigație științifică într-o paletă largă de domenii ale economiei mondiale și naționale, fiind dezbătute și apreciate de cercuri academice tot mai largi. Merită amintită, în acest context, lucrarea *Strategiile bancare – una din cauzele crizei economiei românești*, publicată în anul 2001, care a stârnit un deosebit interes pentru specialiștii în economia națională și mondială și pentru un cerc foarte larg de cititori. Pe problematica acestei lucrări au fost numeroase dezbateri și intervenții în mass-media.

Titlurile, ordinele, diplomele și medaliile obținute de profesorul Alexandru Puiu din partea unor foruri academice, științifice, culturale și administrative, naționale și internaționale, s-au înscris ca o încununare firească a unei vieți dedicate nobilei meserii de cercetător de vârf, de dascăl și de autor de operă științifică, deosebit de apreciată în domeniile abordate.

Personalitatea profesorului Alexandru Puiu ar fi incompletă dacă nu am menționa și alte dimensiuni ale acesteia, și anume: modestia, spiritul novator și pozitiv, tactul, diplomația, finețea, bunăvoința și farmecul deosebit al Domniei Sale. Acestea sunt calități care s-au revărsat cu dărnicie asupra numeroaselor generații de studenți, colegi și colaboratori.

Temeinicia lucrurilor bine făcute dă veșnicie autorului lor. Totul este trecător, dar valorile create, drumurile trasate, conduitele formate, rămân spre amintirea celui ce le-a săvârșit. Mă consider un privilegiat că l-am cunoscut și am colaborat cu omul, cercetătorul, dascălul și managerul, profesorul Alexandru Puiu, personalitate de vârf a școlii superioare economice românești, care a fost înzestrat cu frumoase și alese calități spirituale, morale și umane.

Dumnezeu să-l odihnească în pace și lumină!

O personalitate universitară cu remarcabile calități manageriale

Prof. univ. emerit dr. Nicolae Al. Pop
Academia de Studii Economice din București
Decan al Facultății de Administrarea Afacerilor cu predare în limbi străine
în perioada 2004-2012

Printre personalitățile ce merită pe deplin justificat să beneficieze de atributul „creator de școală”, se înscrie, la loc de frunte, profesorul universitar Alexandru Puiu.

Profund atașat vocației de dascăl, profesorul Puiu a fost marcat de o preocupare continuă, legată de destinele învățământului superior și ale cercetării științifice universitare.

Constructor, prin vocație, s-a remarcat prin notabile însușiri în domeniul managementului universitar, îmbinând teoria din acest domeniu cu o trudnică și laudabilă muncă pentru întemeierea și dezvoltarea unei universități private și îmbogățind astfel oferta educațională din sfera științelor economice cu un nou așezământ de cultură, ce a dobândit treptat – în timp – un loc binemeritat pe harta școlii superioare românești.

Beneficiind de un substanțial suport asigurat de formația Domniei Sale de cercetător științific în domeniul teoriei și doctrinelor economice, profesorul Alexandru Puiu a făcut pasul spre știința economică aplicată, remarcându-se în literatura de specialitate prin contribuția sa de substanță la dezvoltarea teoriei și practicii managementului internațional.

Cunoscându-l de peste patru decenii pe profesorul Alexandru Puiu – în diferite ipostaze: de dascăl, cercetător, decan și rector – am admirat

mereu la Domnia Sa forța de sistematizare și sinteză a ideilor pe care dorea să le comunice colaboratorilor săi direcți și publicului larg.

Înzestrat cu un ascuțit spirit de observație și cu o remarcabilă ușurință în transpunerea ideilor pe hârtie, profesorul Alexandru Puiu reprezintă un model pentru numeroșii săi discipoli. Exigent cu sine, dar, deopotrivă, și cu ai săi colaboratori, a reușit să imprime spiritul de responsabilitate celor pe care i-a antrenat și motivat în colectivele de muncă pe care le-a coordonat.

Ctitor de universitate domnească

Prof. univ. dr. Ion Diaconescu
Academia de Studii Economice din București

Peste patru decenii și jumătate au trecut de când l-am cunoscut pe prof. univ. dr. Alexandru Puiu, venit la acea vreme la Academia de Studii Economice din București dintr-o pornire lăuntrică și hotărât să dea curs chemării ce-l frământa încă de la terminarea facultății (șef de promoție), aceea de a fi prezent în viața academică, călăuzit de dorința punerii în folosul învățământului a experienței dobândite prin cercetare și practică economică timp de 12 ani.

De la început am remarcat ținuta universitară, sobrietatea și prietenia ce le emana, gândurile ce-l frământau și intențiile pentru mai binele Facultății de Comerț, al studenților și al colegilor de breaslă. Înzestrat cu calități excepționale pentru învățământul universitar, s-a făcut remarcat cu fiecare ocazie ce i s-a oferit după alegerea sa în funcțiile de șef de catedră, decan, prorector și rector în cadrul Academiei de Studii Economice.

Capacitatea managerială, inteligența, pregătirea științifică și profesională, forța fizică, dăruirea și înaltul simț al răspunderii i-au fost aliații de nădejde în ducerea la îndeplinire a funcțiilor parcurse.

Profesorul Alexandru Puiu a fost cu adevărat o personalitate a învățământului universitar din România, care inițial a pornit în viața universitară fără nume cunoscut, fără venituri, fără relații, prin propriile forțe și merite, reușind să răzbească, să învingă și să joace un rol de seamă în inițierea, dezvoltarea și afirmarea învățământului superior economic privat.

În 1991 a fondat Universitatea „Constantin Brâncoveanu” și, împreună cu un grup de profesori apropiați și entuziaști, a trecut la elaborarea

planurilor de învățământ și a programelor analitice, inițiind, în același timp, schimbări curriculare importante și necesare pentru declanșarea acțiunilor de autorizare și acreditare pe specializări, facultăți și instituție.

Cu tenacitate și chibzuință, a ridicat din temelii trei clădiri noi ce aparțin aceleiași fundații și universități, una mai frumoasă și mai funcțională ca celelalte, situate în trei orașe – Brăila, Pitești și Râmnicu Vâlcea.

Cred că funcția de ministru al învățământului și educației i s-ar fi potrivit de minune; lipsit de proba ministeriatului, profesorul universitar Alexandru Puiu păstrează prestigiul capacității sale netestate în această investitură.

Merită să îi purtăm o respectuoasă amintire profesorului, decanului, prorectorului și rectorului Alexandru Puiu, pentru tot efortul pe care l-a depus în lumea plină de chemare, răspundere națională și fascinație a învățământului universitar.

IN MEMORIAM

Profesorul universitar doctor Alexandru Puiu

Prof. univ. dr. Maria Mureșan
Academia de Studii Economice din București

Este greu de rezumat activitatea unui profesor care, timp de aproape o jumătate de secol, a cercetat, a educat nenumărați studenți și a fost fondatorul Universității „Constantin Brâncoveanu” din Pitești.

Este cunoscută activitatea profesorului Alexandru Puiu încă din anii când era decanul Facultății de Comerț și apoi rectorul Academiei de Studii Economice București. Prin personalitatea sa proeminentă, s-a remarcat ca un strălucit specialist în domeniul comerțului internațional, respectiv în învățământul pregătitor de specialiști cu calificare universitară pentru acest domeniu, în cercetarea problemelor de comerț internațional și în soluționarea unor aspecte complexe cu care s-a confruntat și se confruntă comerțul exterior românesc.

Tematica de cercetare științifică a abordat-o întotdeauna prin prisma eficienței sistemice și a corelației comerțului exterior cu dezvoltarea economiei naționale interne, a ramurilor și subramurilor compozite ale acesteia. De aceea, a manifestat o justificată propensiune pentru valorificarea superioară a resurselor naturale, pentru dezvoltarea intensivă a industriei și a agriculturii pe baza progresului tehnico-științific contemporan.

Una dintre valoroasele sale lucrări științifice a fost evaluată de forurile științifice competente ale României și i s-a acordat prestigiosul Premiu al Academiei Române „P.S. Aurelian”.

Activitatea laborioasă de cercetare științifică a fost ridicată pe un plan superior în ultimele două decenii de activitate, concretizându-se în

publicarea unor cărți valoroase și utile, cum sunt: *Strategiile bancare – una din cauzele crizei actuale a economiei românești*, precum și tratatul de *Management internațional*, în două volume (în mai multe ediții) și altele.

Lucrările sale științifice contribuie la promovarea și analiza unor concepte, la formarea unei gândiri corecte cu privire la modul de conducere efectivă a activităților economice și, cu deosebire, a afacerilor economice internaționale. Totodată, prin numeroasele instrumente și metode de conducere, lucrările sale științifice prezintă o utilitate certă pentru orice domeniu de activitate.

Subliniem meritele profesorului Alexandru Puiu de a releva cu consecvență ideile potrivit cărora prosperitatea durabilă a poporului român nu poate fi obținută decât în condițiile în care agenții economici autohtoni participă la circuitul mondial de valori ca parteneri valabili sub aspectul competenței, performanței și competitivității.

În ansamblul ei, opera economică a profesorului Alexandru Puiu este apreciată și respectată de specialiști, fiind totodată solicitată și folosită în mod eficient de operatorii economici din economia reală.

Continuator rațional al înaintașilor români, profesorul Alexandru Puiu a contribuit la înălțarea permanentă a științei economice și a învățământului universitar economic românesc prin multiple inițiative valoroase. În acest context, se înscrie la loc de cinste fondarea Universității „Constantin Brâncoveanu” din Pitești. Acțiunile esențiale didactico-pedagogice și științifice din cadrul acestei prestigioase instituții de învățământ și cercetare se datorează profesorului Alexandru Puiu. Așa se face că această universitate, la care, un timp, am avut plăcerea să desfășurăm activități didactice, a fost acreditată de Guvernul României între primele șase instituții universitare particulare. Și se dovedește în prezent foarte atractivă pentru studenți, anual fiind frecventată de tineri în cadrul diverselor specializări economice, juridice, comunicare, administrație publică și relații internaționale și studii europene.

Prin urmare, universitatea pe care a condus-o profesorul Alexandru Puiu este o prestigioasă instituție cu funcții formative și cultural-educative precise, pe care le îndeplinește în acord total cu standardele naționale și internaționale de calitate și eficiență.

Profesorul universitar doctor Alexandru Puiu, reper pentru învățământul economic universitar și cercetarea științifică economică

Prof. univ. emerit dr. Coralia Angelescu
Academia de Studii Economice din București

Pentru Facultatea de Comerț, de Comerț Exterior, respectiv de Relații Economice Internaționale, pentru Academia de Studii Economice, unde a deținut și funcții de conducere de decan, respectiv rector, profesorul Alexandru Puiu a fost o figură marcantă, cu o contribuție excepțională în învățământul universitar economic și în cercetarea științifică. A fost preocupat de studenți, de îndrumarea acestora, precum și de tinerii colegi de catedră, dezvoltându-le respectul pentru munca la catedră, dar și pentru toată activitatea lor, în plan profesional, dar și personal. Pe acestea le-am putut observa în anumite perioade în care am avut activități de seminarizare și predări la facultatea pe care o conducea.

Am reținut, în mod deosebit, contribuția sa în plan științific, prin numeroasele cărți și articole publicate, prin participarea la dezbateri, simpozioane și conferințe organizate de Catedra de Economie politică sub coordonarea profesorului universitar doctor docent Nicolae N. Constantinescu.

Colaborarea mea cu profesorul Alexandru Puiu s-a accentuat în deceniul opt al secolului trecut, când mi-am confirmat, o dată în plus, aprecierile referitoare la persoana sa. Îmi amintesc, printre altele, că am participat, la începutul anilor '80, la o discuție cu rectorul academiei noastre și cu ministrul învățământului, în care domnul profesor a manifestat o preocupare deosebită și a transmis o susținere argumentată, referitoare la rezolvarea unei probleme dificile a acelor ani, aceea a asigurării normelor cadrelor didactice, respectiv de

elaborare a sistemului de normare adecvat în învățământul superior. Un interes aparte a dovedit în accentuarea contribuției Academiei de Studii Economice la elaborarea unor lucrări de referință, care să răspundă cerințelor economiei sfârșitului de secol XX și începutului de secol XXI.

Am recitat de curând ceea ce scria domnul prof. univ. emerit dr. Dumitru Ciucur referitor la colaborarea cu profesorul și rectorul Alexandru Puiu, și anume că este de reținut „eleganța intelectuală, discreția decizională, încrederea în tineri, precum și preocuparea pentru deschiderea economică, politică, culturală și educațională, [...] preocuparea fermă în toate perioadele evolutive ale societății, pentru înfăptuirea procesului de modernizare a sistemului nostru de învățământ și realizarea deschiderilor către instituții similare din Europa și din întreaga lume”, aprecieri pe care le împărtășesc și eu, considerând că nici nu le-aș fi putut exprima mai bine.

Profesorul Alexandru Puiu, menținând până în ultima clipă legătura cu Academia de Studii Economice din București, cu foștii săi colegi, a fost și fondator al unei universități particulare de învățământ și cercetare, fiind preocupat de crearea unui învățământ universitar modern.

Respect domnului profesor Puiu!

Cu respect despre un universitar care a practicat și a încurajat cercetarea științifică

Prof. univ. dr. emerit Moisă Altăr
Academia de Studii Economice din București
Vicepreședinte al Fundației Româno-Americane
pentru Promovarea Educației și Culturii

În decursul îndelungatei mele cariere academice am întâlnit fel de fel de oameni și am învățat de la fiecare, așa cum spunea marele economist român Anghel Rugină, la una dintre prelegerile sale ținute în Aula Academiei de Studii Economice: *„de la toți cei cu care relaționăm avem ceva de învățat, de la unii cum să fim, de la alții cum să nu fim...”*. Numeroșii universitari cu care am fost coleg, cei cu care am relaționat în plan profesional și științific, pe care i-am condus sau am fost condus de aceștia în plan instituțional, mi-au lăsat numeroase amintiri dintre cele mai interesante.

Acesta este contextul în care îmi amintesc de profesorul universitar doctor Alexandru Puiu, care a venit la universitatea noastră prin anii '70, după ce începuse o valoroasă activitate de cercetare științifică la Institutul de Cercetări Economice al Academiei Române, cel mai prestigios institut de profil din România. Colectivele care se ocupau prioritar de cercetarea avansată, în cazul meu de cea legată de modelarea econometrică și de cibernetica economică, erau puține și de dimensiuni relativ mici. De aceea, m-am bucurat atunci când universitatea noastră a atras un tânăr cercetător cu abilități științifice elevate și cu aplecare către știința de cel mai înalt nivel. De pe această poziție a început o colaborare între noi, care s-a prelungit multe decenii.

Tânărul cercetător Alexandru Puiu, specializat în domeniul afacerilor internaționale și, în special, în cel al negocierilor, atât interguverna mentale, cât și între firme, a fost rapid asimilat de comunitatea noastră profesională și științifică și i s-au observat și calitățile deosebite de bun

organizator sau coordonator de colective academice. Dovedind spirit vizionar și capacitatea de a înțelege modernitatea curriculară, dar și extracurriculară, profesorul Alexandru Puiu a fost de la început un sprijinitor al unei ramuri de știință care, în acei ani, era considerată de unii ca retrogradă, de „sorginte burgheză”, iar de alții chiar incompatibilă cu valorile societății socialiste multilateral dezvoltate, și anume cibernetica, pe care noi, câțiva entuziaști, ne încăpățânam să o promovăm.

Îmi aduc aminte că, pe la începutul anilor '70, la inițiativa unor persoane din conducerea superioară a statului român, s-a desfășurat la București unul dintre congresele mondiale ale specialiștilor în domeniul ciberneticii. Nu erau mulți cei care s-au arătat dispuși să se implice în organizarea acestui eveniment cu mare rezonanță internațională. Nu pot să nu semnez faptul că, printre acei puțini universitari care au înțeles rolul modelării econometrice și al ciberneticii ca știință, s-a aflat de la început și domnul profesor Alexandru Puiu. Această implicare timpurie în promovarea unor discipline de viitor nu se află decât la îndemâna unor oameni care deosebesc corect ceea ce este valoros de ceea ce este mai puțin valoros, care au înțelepciunea să înțeleagă iminența schimbărilor, au determinarea să purceadă la acestea și curajul să își asume riscurile asociate demersurilor de reformare a stărilor de fapt.

Am avut ocazia să colaborez cu domnul profesor Alexandru Puiu și după ce Domnia Sa a fost numit decan al Facultății de Comerț, prorector și apoi rector al Academiei de Studii Economice. Am apreciat permanent că, deși tot mai ocupat cu funcții administrative, a continuat să facă cercetare științifică avansată, să publice numeroase articole, să scrie cărți de referință pentru domeniile în care se specializase, să creeze și să conducă colective de tineri care erau preocupați de cercetarea științifică. Pe lângă propriile preocupări în domeniul cercetării economice, profesorul Alexandru Puiu, pe perioada tuturor mandatelor de conducere pe care le-a îndeplinit, a căutat să pună cercetarea economică pe primele poziții, să îi sprijine pe cei care inițiau proiecte de cercetare avansată, să promoveze la nivelul universității cultura cercetării și să facă să apară lucrări de specialitate valoroase și absolut necesare pentru studenți sau

pentru tinerele cadre didactice. Pot afirma și acum că, în persoana profesorului Alexandru Puiu, pe lângă cercetătorul matur, dedicat și valoros, am cunoscut și un dascăl profesionist și convins de misiunea pe care și-o asumase.

Mai pot sublinia și că, permanent, în preajma Domniei Sale s-a aflat un mare număr de tineri valoroși care au devenit piloni de nădejde ai tabloului educațional sau ai celui economic și social, național sau european. Domnia Sa a făcut parte dintr-o elită profesională și științifică a Academiei de Studii Economice, de la care cei mai tineri pot și acum învăța că o carieră universitară de succes are nevoie, alături de mult efort și dedicare, de pasiune, de prețuirea înaintașilor, de păstrarea comorilor științifice acumulate în timp, de modele la care să se raporteze și pe care să știe să le urmeze.

La rândul meu fondator al Fundației Româno-Americane pentru Promovarea Educației și a Culturii, precum și al unei universități private, Universitatea Româno-Americană din București, am apreciat încă de la început demersul Domniei Sale de punere a bazelor unor astfel de arhitecturi asociative și instituții de învățământ superior. Îmi aduc aminte cu plăcere de demersurile comune, menite să ajute la emergența învățământului universitar privat în țara noastră, de frământările specifice fiecărui început, de nopțile nedormite și de perioadele de vacanță neefectuate pentru a reuși în această inițiativă curajoasă. Deși o mare parte din energia sa a fost dedicată, după anul 1990, noii ctitorii universitare pe care a lansat-o, mă bucur că, la fel ca majoritatea dintre noi, cei care am slujit cu devotament Academia de Studii Economice, am rămas alături de Alma Mater și am contribuit la prezervarea valorilor definitorii ale acesteia.

Fac apel, și pe această cale, ca toți cei care i-au fost studenți, colegi, colaboratori sau au lucrat cu Domnia Sa la proiecte de cercetare sau educaționale de mare anvergură, să își aducă aminte cu respect de moștenirea lăsată, să îi ducă mai departe dezideratele academice și proiectele începute, să îi replice trăsăturile solide de caracter și să fie mândri că l-au cunoscut.

Gânduri de recunoștință

Conf. univ. dr. Mihaela Asandei

Decan al Facultății de Management, Marketing în Afaceri Economice
Universitatea „Constantin Brâncoveanu” din Pitești

A trecut deja un an de la trecerea în veșnicie a Fondatorului Universității „Constantin Brâncoveanu” din Pitești, prof. univ. dr. Alexandru Puiu, iar gândurile noastre, ale celor care am colaborat cu dânsul în ultimele decenii, recunoștința și respectul nostru se îndreaptă spre cel care a construit o instituție de învățământ modernă, existentă de peste trei decenii, în trei orașe ale României. Fondatorul a plecat de la ideea că școala este un lăcaș de transmitere de cunoștințe și deprinderi necesare pentru viață, pentru formarea oamenilor și a unei societăți, în ansamblul său. Stau mărturie generațiile de studenți pe care i-a format și îndrumat în viața lor profesională, doctoranzii îndrumați, cadrele didactice pe care le-a impulsionat și susținut să devină adevărate modele pentru tânăra generație. A reușit să fie mentor pentru multe persoane și asta este extraordinar!

Îmi aduc aminte că am aflat de existența profesorului Alexandru Puiu încă din anul I de facultate, când dânsul era decan al Facultății de Comerț din cadrul Academiei de Studii Economice din București. Știu că era apropiat de studenți și, în același timp, le urmărea îndeaproape activitatea studențească și, mai ales, frecvența la cursuri și seminarii. Nu am avut bucuria să îl am ca profesor, dar am simțit din plin strădania profesorului de a ne stimula să studiem discipline din domeniul comerțului exterior. Când am absolvit facultatea, devenise prorector al Academiei de Studii Economice, apoi o perioadă de timp nu am mai avut informații despre activitatea dumnealui.

L-am reîntâlnit pe profesorul Alexandru Puiu în Pitești, după 1990, unde dorea să așeze temelia unei universități așa cum văzuse în alte

țări. Era greu, societatea nu era suficient pregătită pentru acest pas, obstacole de tot felul îl împiedicau să înceapă derularea unui proiect de durată. Profesorul Alexandru Puiu a învins, a depășit toate piedicile și, astăzi, împreună cu alți mulți foști studenți ai ASE București, ne bucurăm de existența unei universități în plină ascensiune, cunoscută și apreciată în întreaga țară. Societatea a evoluat în acești ani poate neașteptat și haotic, dar profesorul Al. Puiu a reușit să investească în oameni și, cu mult succes, în acțiunile lor. Astăzi, Universitatea „Constantin Brâncoveanu” este apreciată de comunitatea academică, este o școală care va dăinui și va însemna mult pentru comunitățile din Brăila, Pitești și Râmnicu Vâlcea, este, recunoaștem cu recunoștință și respect, rezultatul unei munci neîntrerupte, a curajului și a dârzeniei care l-au caracterizat pe profesorul Al. Puiu. Știu că uneori cuvintele reprezintă prea puțin, sunt amorfe și transmit doar o mică parte din ceea ce dorim să se știe.

Astăzi, când dumneavoastră, Domnule Profesor Alexandru Puiu, nu mai sunteți printre noi, vă păstrăm în gânduri și vă mulțumim pentru tot ceea ce ați construit pentru noi, pentru atâtea generații de studenți care vă poartă în suflet, Domnule Rector, recunoștința și admirația pentru opera dumneavoastră, ce vor dăinui peste ani și ani...

Gând de recunoștință pentru Universitatea pe care a creat-o

Prof. univ. dr. Iuliana Ciochină

Prorector al Universității „Constantin Brâncoveanu” din Pitești

Eu și cei ca mine, care am venit în ultimii 30 de ani în comunitatea universitară, în condițiile unui nou peisaj societal și academic diferit de cel anterior anului 1990, am avut privilegiul de a lucra încă de la început cu modele de reușită academică, cu persoane care își validaseră pe deplin capacitățile de lideri, pe parcursul unor cariere profesionale și științifice exemplare. Un astfel de reper pentru cariera mea academică a fost, încă de la începutul acesteia, domnul profesor universitar doctor Alexandru Puiu, rectorul-fondator al universității la care am devenit cadru didactic. Personalitatea profesorului universitar doctor Alexandru Puiu armonizează sintagmele omul-profesor și profesorul-om. De aceea, țin seama de ambele pentru ca, la acest moment deosebit, să aduc un omagiu profesorului care m-a format și m-a îndrumat pentru a-mi realiza visul de a fi dascăl.

În spiritul tradiției de cultură și învățământ, profesorul Alexandru Puiu a simțit vocația pentru educație și știință, acționând consecvent pentru a fi întotdeauna la înălțimea exigențelor acestora. Meritele dobândite în dezvoltarea sa profesional-științifică l-au recomandat să îndeplinească multiple misiuni în managementul educațional. Recunoașterea discipolilor care, fără excepție, păstrează amintirea luminoasă a profesorului de vocație și a dascălului plin de căldură sufletească și înțelegere este o încununare a talentului și a dăruirii sale. Fiecare dintre noi vede în profesorul Alexandru Puiu un un profil de dascăl-model. Energic și perseverent, cu temperament și precauție, cu mult entuziasm, cu raționalitate și speranță prin fire și educație, eminamente practic în fapte și gândire, grav, cu vorba lentă, cu o demnitate specială, cu sinceritate și hotărâre, sobru și exigent,

profesorul Alexandru Puiu constituie profilul profesional-științific pentru cei pe care îi formează și îi educă în acord cu standardele universitare de calitate.

A făcut parte dintre profesorii dedicați, care au știut să își convingă auditoriul că învățătura este o provocare, o aventură, poate singura cale către adevărata libertate. Munca asiduă i-a adus recunoașterea pe plan național și internațional prin numeroase titluri, premii și distincții de mare relevanță și cu o semnificație specială. Neobosit promotor al managementului, ne-a învățat permanent că omul are nevoie tot timpul să se perfecționeze, să se autoeduce, să facă toate eforturile pentru ca să se poată bucura, să aibă acces la valorile spirituale, deoarece el este făcut să gândească, să se bucure de libertatea de a crea.

De la domnul profesor Alexandru Puiu, noi, cei mai tineri, am învățat că o societate nu poate trăi fără modele și fără repere. Lucrând cot la cot cu Domnia Sa, am putut înțelege că sunt oameni care, prin hărnicia lor, știu să-și folosească mai bine iscusința, inteligența, pasiunea pentru muncă. Ei sunt cei care pot fi modele, iar profesorul universitar doctor Alexandru Puiu se numără printre aceștia. Mă alătur tuturor celor care își aduc aminte cu recunoștință și respect de ceea ce îi datorăm domnului profesor universitar doctor Alexandru Puiu, pentru că modelul academic pe care ni l-a pus în față s-a definit prin ducerea la cel mai înalt nivel a unor calități, cum ar fi: înaltul profesionalism; autoexigența și exigența față de colaboratori; curiozitatea științifică permanentă; puterea de muncă pentru a realiza proiectele strategice în care ne implicăm; forța de a lucra cu dăruire, putere și har, ca să reușim să oferim școlii și culturii noi valori.

Un ctitor universitar modern

Prof. univ. dr. Ion Stanciu
Academia de Studii Economice București

Profesorul universitar doctor Alexandru Puiu reprezintă un model de referință pentru toți cei din Academia de Studii Economice din București care l-au cunoscut îndeaproape și au avut șansa să colaboreze cu Domnia Sa o perioadă îndelungată.

L-am cunoscut pe profesorul Alexandru Puiu încă din primul meu an de facultate și m-a impresionat din primele zile ca fiind un om deosebit, o personalitate științifică marcantă, prețuită și respectată de întreaga breaslă a universitarilor economiști.

Aflasem de la colegii mai mari anumite informații despre profesionalismul, rigurozitatea și exigențele profesorului, urmând ca foarte repede să mă conving de această realitate, pe care m-am străduit să o asimilez și eu în anii studenției.

Activitatea didactică ireproșabilă am apreciat-o elogios atât eu, cât și colegii mei, profesorul Alexandru Puiu fiind mentorul care nu avea nevoie să convingă studenții de importanța frecvenței la cursuri și seminarii, pentru că aceștia umpleau amfiteatrul de fiecare dată, datorită faptului că prelegerea constituia un autentic act științific, formativ și, concomitent, un act de cultură și educație pentru cei care îi urmăreau logica și bogăția de idei cuprinse în expunerile sale.

De relevat este faptul că activitatea didactico-pedagogică o îmbina organic cu o amplă cercetare științifică. Sunt numeroase lucrările sale științifice, publicate îndeosebi pe teme privind comerțul internațional și relațiile economice internaționale.

Opera științifică a profesorului Alexandru Puiu constituie un izvor excepțional de informații, de îndemnuri, de propuneri și sugestii

pentru soluționarea unor probleme din economia reală românească și internațională. Este semnificativ, în acest scop, de pildă, *Tratatul de Management* apărut în mai multe volume și ediții îmbunătățite, fiind folosit atât ca o enciclopedie, cât și ca un valoros instrument teoretico-metodologic și practic pentru specialiștii din domeniul relațiilor economice internaționale.

După anul 1989, când se creaseră condiții pentru reconfigurarea învățământului universitar românesc, profesorul Alexandru Puiu, fidel vocației sale de ctitor de școală, a fondat o prestigioasă universitate particulară, „Constantin Brâncoveanu” din Pitești. Această instituție a parcurs un important traseu de succes sub conducerea sa nemijlocită.

Pentru tot ceea ce a realizat, pentru grija permanentă față de destinul școlii superioare românești, pentru atenția pe care a acordat-o numeroșilor tineri cu care a relaționat pe parcursul carierei sale profesionale și științifice, Profesorul Alexandru Puiu merită prețuit sincer de noi toți, foștii săi colaboratori.

Opera OMNIA

Prof. univ. emerit dr. Alexandru Isaic-Maniu
Academia de Studii Economice din București

Este deosebit de dificil ca, într-un spațiu editorial restrâns, să reușești să te pronunți asupra activității „de o viață” a profesorului Alexandru Puiu, fără riscul unor omisiuni regretabile. Din acest motiv, mă voi limita la evidențierea doar a câtorva valoroase caracteristici ale activității Domniei Sale, expresie a unor calități profesionale de excepție, precum:

- ✦ inițiativa, capacitatea și tenacitatea de a crea de la zero o universitate alternativă, într-o perioadă în care reforma societății și statutul proprietății se aflau încă în faza clarificărilor doctrinare;
- ✦ perseverența în a promova specializări noi în învățământul universitar, precum managementul, marketingul sau comunicarea;
- ✦ inițierea, în pas cu mersul și cerințele reformei din economie, a unor discipline de mare aplicabilitate și solicitare practică: evaluarea activelor, fezabilitatea și planul de afaceri, ancheta și sondajul, managementul proiectelor;
- ✦ trebuie menționat și faptul că nu întotdeauna aceste inițiative au avut longevitatea cerută de practica economico-socială, învățământului alternativ impunându-i-se doar varianta „clonării” învățământului oficial, în pofida proprietăților de mare elasticitate organizațională ale acestui tip de învățământ, generate de specificul gestionării și managementului resurselor umane;
- ✦ promovarea consecventă a tinerilor în cariera didactică și de cercetare;
- ✦ sesizarea existenței unui deficit de infrastructură universitară și acționarea în spiritul acestei oportunități, prin înființarea de facultăți în locații din afara capitalei;

- ✦ promovarea cu consecvență a legăturilor dintre autoritățile administrației locale și universitate, cu efecte benefice majore în planul implicării universității în viața reală.

Chiar și numai pentru aceste inițiative și realizări enumerate, profesorul Alexandru Puiu merită cu prisosință o recunoaștere printr-o simbolică diplomă „OPERA OMNIA”. Aceasta vine să confirme justetea acordării profesorului Alexandru Puiu, în februarie 2011, de către Academia de Studii Economice din București, a prestigioasei distincții „DIPLOMA DE EXCELENȚĂ «VIRGIL MADGEARU» CU MEDALIE DE AUR”.

Câteva gânduri despre cel pe care noi l-am numit „decanul studenților”

Dr. Dorin Ivașcu
Romanian Airport Services

Toate generațiile care au trecut pragul unei universități, s-au înmatriculat după ce au fost admiși și au rămas în universitate până la susținerea cu succes a examenului de absolvire, declară fără rezerve că anii studenției au fost cei mai frumoși ani din viață. Subscriu fără rezerve la acest adevăr, care și-a probat trăinicia în decursul secolelor de când funcționează universitățile. Pentru mine, cei patru ani de studenție au început în anul 1974, când, coborând de pe meleaguri băcăuane, în urma unui examen de admitere extrem de dificil, am devenit student al Facultății de Relații Economice Internaționale din cadrul Academiei de Studii Economice din București. Oricare dintre noi, după ce am finalizat stagiul militar obligatoriu, în calitate de TR-ist, am trecut prin etapa internalizării emoțiilor legate de prima zi de școală, în care am primit repartitie la unul dintre căminele universității, ni s-a comunicat unde vom face luna de practică în agricultură și am fost repartizați în prima serie și grupă din facultate. Acest proces a cuprins, obligatoriu, și prima noastră întâlnire cu echipa de manageri care reprezenta, la acel moment, echipa de conducere a facultății. În mintea mea, decanul sau prodecanii, nu mai vorbesc de rector sau prorectori, se profilau sub forma unor personalități mature, cu mulți ani în spate, distanți, aspri și amenințatori. Cu acest șablon în minte, m-am prezentat, împreună cu cei care, peste ani, au format una dintre cele mai unite echipe de absolvenți ai facultății noastre, la prima întâlnire cu conducerea facultății. Nu mică mi-a fost mirarea să regăsesc pe pozițiile de decan și prodecani ai facultății la care am devenit student, oameni relativ

tineri, calzi, prietenoși și dornici să ne ajute să devenim specialiști care doream să fim. Această echipă era condusă atunci de profesorul Alexandru Puiu, care a fost, de la început până la absolvire, decanul nostru.

La mentorii care își puseseră ireversibil amprenta asupra formării mele profesionale anterioare facultății, pe care îi păstrez cu mare drag în inima și mintea mea, se adăugau acum alții, care nu mi-au înșelat așteptările și care mi-au influențat destinul profesional, ajutându-mă să depășesc obstacolele întâlnite, să mă integrez în colective complexe, să aleg între ceea ce este și ceea ce nu este util, să cresc drept și să îmbrățișez valorile etice și culturale potrivite. Unul dintre acești mentori de mare calitate este profesorul Alexandru Puiu, al cărui profesionalism ne-a inspirat și ne-a atras către domeniul complex al afacerilor internaționale, ale cărui calități morale ne-au ajutat să ne raportăm corect la turbulențele vieții, ale cărui calități de manager ne-au rămas reper pentru funcțiile de manageri pe care le-am exercitat și noi, peste ani. Am avut astfel în fața mea un prim model de dascăl universitar bine pregătit profesional, ambițios, tenace, capabil să îi asculte pe ceilalți, exigent cu sine, dar și cu cei cu care relaționa.

La un moment dat, colegii mei de facultate mi-au acordat deosebita onoare de a fi președintele Uniunii Studenților Facultății de Relații Economice Internaționale, ceea ce m-a pus în postura de a mă poziționa corect între ceea ce aștepta conducerea facultății și a universității de la noi și ceea ce doream noi, studenții, să fie cunoscut de către conducere, să se ia în considerare și să ni se îmbunătățească condițiile de muncă și învățătură. Din această poziție, am relaționat foarte strâns cu decanul Alexandru Puiu, Domnia Sa optând pentru includerea, cu drepturi depline, a reprezentanților studenților în propria echipă de conducere. Am putut participa astfel la analizarea tuturor situațiilor mai complexe, la pregătirea și adoptarea unor decizii dificile, uneori chiar dureroase, la conceperea planurilor strategice și la derularea programelor operaționale. Perioada în care am lucrat cot la cot, atât cu profesorul de la disciplina „Conducerea, tehnica și eficiența comerțului exterior”, cât și cu decanul Alexandru

Puiu, a fost una pe care o consider și acum, după mulți ani de exercitare a numeroase funcții de management, deosebit de fertilă, benefică și care și-a pus amprenta asupra stilului meu de leadership, asupra modului de lucru cu colaboratorii și asupra rezultatelor care se pot obține atunci când știi să asculți, să înțelegi, să interpretezi corect mesajele și să adopți deciziile doar după o temeinică reflecție. Aceste lecții de management aplicativ mi-au fost predate săptămânal de către decanul facultății mele. Îmi aduc aminte, la fel ca toți colegii promoțiilor din care am făcut parte, de întâlnirile de mai multe ori pe săptămână cu decanul nostru, de ușa sa deschisă pentru orice problemă ne frământa, de atenția cu care se apleca asupra problemelor ridicate de noi, de prietenia deschisă cu care venea alături de noi la momentele extracurriculare. În acea perioadă, la facultatea noastră era o foarte vie activitate cultural-artistică, concretizată în brigada studentască, în grupurile satirice specializate, în corul de succes și în alte forme de manifestare a talentului cultural-artistic al tinerilor. Emulația specifică facultății noastre a purtat vizibil și amprenta decanului Alexandru Puiu, care a încurajat și sprijinit desfășurarea acestor activități, ne-a ajutat să participăm la competițiile locale și naționale în cadrul Festivalului Artei și Creației Studentești, s-a bucurat alături de noi atunci când am câștigat și s-a întristat atunci când nu am reușit tot ceea ce ne propuneam.

La fel ca toate generațiile de studenți care l-au avut dascăl, dar și decan, prorector sau rector, și noi, aparținătorii generației 1974-1978, îi datorăm foarte mult profesorului și facilitatorului Alexandru Puiu, care a fost pentru noi toți un exigent profesor la disciplinele aferente domeniului de studii afaceri internaționale, un îndrumător cu har la cercul științific pe care îl coordona, decanul studenției și omul deschis către nou, inovator, empatic și mereu optimist și încrezător într-un viitor mai bun. Sunt doar câteva elemente care au lăsat o adâncă urmă în devenirea mea profesională și societală viitoare, pentru care îi voi fi permanent recunoscător profesorului și decanului meu Alexandru Puiu. Devenind, la rândul meu, un manager de succes în domeniul serviciilor, în general, și al celor aeroportuare, în special, am putut

prețui la justa lor valoare sfaturile primite, lecțiile învățate și mesajele desprinse din ceea ce Domnia Sa ne îndemna să luăm în considerare. Îmi voi aminti mereu de vectorii de bază ai profilului profesional, științific și organizațional al domnului profesor Alexandru Puiu, prețuind în continuare calități cum ar fi: rigoarea și exigența profesională și științifică; calitatea actelor decizionale exercitate în momente dificile; larga deschidere către valorile tabloului economic, cultural și educațional românesc și internațional; autoexigența, dar și exigența față de colaboratori. La fel ca numeroasele generații de studenți cu care Domnia Sa a lucrat, și eu consider că sunt acumulate temeinice argumente pentru a a-mi aduce aminte cu respect de ceea ce ne-a dăruit Profesorul Alexandru Puiu.

Decanul Alexandru PuIU din perspectiva unui fost student

Conf. univ. dr. Maria Stoian

Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară din București

Atunci când ești tânăr și mai ales în perioadele în care are loc procesul de formare profesională inițială și terțiară, esențiale se dovedesc a fi persoanele cu care relaționezi și dintre care îți selectezi modelele profesionale și științifice. În toate ciclurile școlare, primar, secundar, gimnazial sau universitar, am avut privilegiul să întâlnesc dascăli foarte valoroși care mi-au devenit repere pentru devenirea mea viitoare. Am abordat cu mare emoție, dar și cu ample speranțe perioada în care, după o admitere dintre cele mai dificile, așa cum a fost dintotdeauna, în urma căreia se selectau studenții de la specializarea Relații economice internaționale, urma să explorez ceea ce toți tinerii numesc „cea mai frumoasă perioadă a vieții”, cea a studenției. La momentul începerii primului meu an universitar aveam, ca toți colegii mei de generație, emoții mari legate de întâlnirile cu cadrele didactice, de dificultatea seminariilor sau a examenelor, de felul în care va trebui să relaționăm cu conducerea facultății. Pentru mine, la acest moment de început de nou ciclu educațional, funcțiile de rector, prorector, decan sau prodecan aveau o încărcătură aparte și îmi stârneau emoție, chiar teamă.

Odată cu începutul studiilor în cadrul Facultății de Relații Economice Internaționale – ASE București – am simțit cum în viața mea se produce o schimbare. Mă confruntam cu elemente de noutate, cu noi modalități și mijloace de studiu – toate într-o organizare exemplară – cursuri-seminarii, profesori, colegi noi.

Pot afirma și acum, la peste 45 de ani de la acele prime momente ale vieții de student, că am primit un valoros sprijin din partea celor care

conduceau facultatea și a corpului profesoral cu care am început să ne întâlnim. Teama s-a transformat în satisfacție, reticența a fost înlocuită cu îndrăzneala, singurătatea a lăsat loc grupurilor și colectivelor de studenți pasionați, cu mari speranțe și tot mai maturi. Un reper în ceea ce privește profilul academic al cadrelor didactice cu care am lucrat în toată perioada studenției poate fi considerat domnul profesor Alexandru Puiu, pe care l-am reținut de la început, Domnia Sa fiind în acea vreme și decan al facultății la care mă înmatriculasem. Perioada aceea a fost și mai specială în viața facultății pentru că a coincis cu o schimbare de mare profunzime la nivelul tabloului academic. Datorită unor decizii politice pe care nu le-am înțeles niciodată, specializarea Relații economice internaționale și facultatea cu același nume, la care fusesem admisă eu și urmasem primul an de studii, s-a desființat, facultatea noastră fiind încorporată într-o nouă facultate, cea de Comerț. Aceasta a făcut ca noi să fim ultima promoție de studenți, de dinainte de anul 1990, pe a căror diplomă de absolvire mai scria Relații Economice Internaționale. Decan al noii facultăți a fost desemnat tot domnul profesor Alexandru Puiu, ca atare, cel puțin din punctul de vedere al promoției mele, nu s-a schimbat ceva semnificativ la nivelul leadershipului academic și al relației dintre noi, studenții, și cei care conduceau destinele facultății. L-am avut decan pe întregul mandat 1976-1980, a fost apreciat de toți studenții ca un apropiat al nostru, ca un prieten și îndrumător al tinerilor, și îmi amintesc cum ne spunea cu diverse ocazii că îi suntem o promoție tare dragă.

Prin statutul de decan, Domnia Sa a avut o abordare deschisă, fiind permanent foarte receptiv la semnalările și cerințele noastre și preferând dialogurile cu noi, studenții, pe teme cât mai variate: despre practică, examene, viața din căminele studențești, mâncarea la cantină și chiar pentru activitățile extracurriculare, cum ar fi cele artistice, turistice, sociale. Era un decan înțelegător cu băieții care aveau părul mai lung decât cerințele de atunci, spunându-le adesea celorlalți profesori, care erau mai stricți din acest punct de vedere, că acesta este un detaliu „mărunt” al vieții universitare. Domnia Sa era o prezență

activă și implicată la serile noastre cultural-artistice, sprijinea activitatea brigăzii artistice a facultății, se ocupa să avem cele mai bune locuri de practică de specialitate, avea ușa mereu deschisă pentru reprezentanții noștri aleși și ne încuraja inițiativele și dorința de perfecționare.

Ca profesor, îmi amintesc cursul pe care ni l-a predat în anul al II-lea, Conducerea și tehnica operațiunilor de comerț exterior. Datorită modului de prezentare al domnului profesor Puiu, dar fiind și o materie care mi-a plăcut mult, acesta a reprezentat un curs pe care mi-l voi reaminti mereu cu drag și prin prisma formării mele profesionale. Era unul dintre primele cursuri universitare pe care le-am urmat la care erau în mod frecvent invitați specialiști din domeniul practicii de comerț exterior, din cel al publicității și comunicării, al diplomației economice sau al spațiului cultural național. În cadrul cursurilor sale, având și o ținută care impunea respect, prof. Alexandru Puiu ne vorbea, în general, liber, cu multe exemple practice și prezentându-ne cazuri concrete. Era felul Domniei Sale de a ne motiva.

Alte amintiri sunt legate de participarea mea la sesiunile cercurilor științifice studentești. Deși avea o funcție administrativă care îi ocupa foarte mult timp, conducea personal un cerc științific studentesc, care avea reuniuni săptămânale și studenții participanți prezentau lucrări științifice, intrau în competiția interuniversitară, învățau să cerceteze, dar și să concureze cu colegii lor de la alte facultăți din ASE și din țară. Îmi aduc aminte că domnul profesor Alexandru Puiu m-a încurajat să particip cu o lucrare la sesiunea științifică studentescă, la care l-am avut drept coordonator științific pe domnul conf. univ. dr. Octavian Moarcăș, directorul din acel moment al Publicom, întreprindere specializată în organizarea de târguri internaționale și de promovarea externă a intereselor economice ale României. Titlul lucrării cu care am participat la sesiunea studentescă a fost „Strategii de publicitate în comercializarea produselor cooperației meșteșugărești din România pe piața Japoniei”.

Eu eram, ca și acum, pasionată de promovare, așa că recomandarea dânsului către Publicom mi-a prins bine. Era o activitate care îmi plăcea, a fost ca o „repetiție” pentru examenul de diplomă.

Am fost bucuroasă de reîntâlnirea cu domnul profesor Alexandru Puiu când a participat la Revederea de 30 ani a promoției noastre în Aula Magna a ASE, în anul 2010. A fost primit cu multă căldură de toți colegii, încă o dovadă a aprecierii pe care i-am purtat-o în anii studenției, dar și pe parcursul carierelor noastre postabsolvire.

Un Om căruia trebuie să îi acordăm recunoștință deplină

Lect. univ. dr. Emilia Iordache
Universitatea „Constantin Brâncoveanu” din Pitești

Sunt oameni pe care i-am întâlnit pe parcursul vieții noastre, cărora suntem datori să le acordăm de-a pururi întreaga noastră recunoștință. Este indiscutabil faptul că domnul prof. univ. dr. Alexandru Puiu face parte din categoria acestor oameni. Am numeroase motive să susțin că omul, profesionistul, cercetătorul științific de mare anvergură și managerul exemplar Alexandru Puiu a influențat pozitiv viața unor oameni, a unor profesioniști, a unor comunități, și, evident, și pe a mea. L-am cunoscut prima dată în anul 1991, în calitate de tânără studentă la abia înființata Universitate „Constantin Brâncoveanu”, și mi-a sădit de la început atașamentul pentru valorile promovate de Domnia Sa. După absolvirea universității am devenit cadru didactic la recomandarea sa, am urmat un program de cercetare avansată și am obținut titlul de doctor în domeniul relațiilor economice internaționale, am devenit membru al personalului didactic și de cercetare al universității, lucrând prioritar la disciplinele la care Domnia Sa era titular.

Economistul Alexandru Puiu s-a dovedit plenar a fi un model complex și demn de urmat pentru studenții care i-au urmat cursurile la cele două universități pe care le-a slujit cu devotament (Academia de Studii Economice și Universitatea „Constantin Brâncoveanu”), sădindu-le acestora germenii dorinței de cunoaștere, rigurozității, meticulozității, spiritului analitic, însă, deopotrivă, și spiritul de sinteză, cel care îl conducea spre observarea fenomenelor economice și sociale în complexitatea lor. O caracteristică definitorie a caracterului său complex a reprezentat-o înclinația spre cercetarea științifică,

orientarea studenților în această direcție, precum și în sensul aprofundării permanente a cunoștințelor dobândite.

În pozițiile sale de manager, exercitate o foarte lungă perioadă de timp și la toate nivelurile tabloului educațional superior (șef de catedră, decan, prorector, precum și rector a două universități, una publică și alta privată), profesorul Alexandru Puiu a strălucit ca un dascăl model mai ales pentru cei care vor să lase ceva trainic în urma lor, în istorie și pentru eternitate, consacrand arealuri academice, în cadrul cărora și pentru care se conturează condițiile de bază pentru ca echipa de oameni și de profesioniști să funcționeze ca un tot unitar. După ce m-a inspirat atunci când i-am fost studentă, am fost o lungă perioadă de timp și asistentul Domniei Sale la mai multe discipline dedicate tabloului afacerilor internaționale, în sensul lor cel mai larg, și am avut posibilitatea să iau notițe cu privire la modul în care trata și rezolva probleme profesionale și organizaționale complexe, să îi pun întrebări și să aflu răspunsuri, de fiecare dată foarte temeinic argumentate, la acestea. Cândva, l-am întrebat care consideră dumnealui că este cea mai importantă resursă pentru o organizație: oamenii sau timpul? S-a gândit puțin, așa cum proceda de fiecare dată când se confrunta cu o dilemă, și mi-a răspuns: „Oamenii, pentru că ei pot influența și gestiona activitatea organizației”.

Omul Alexandru Puiu a rămas și pentru mine, la fel ca pentru numeroși alți tineri care au avut privilegiul să relaționeze cu Domnia Sa, un model demn de urmat, deoarece, în întreaga sa viață profesională și științifică a dat dovadă de seriozitate, corectitudine, eleganță, diplomatie, înțelegere, sensibilitate, bunătate, dorința de a-și ajuta semenii și, nu în ultimul rând, dăruire. Pot susține fără rezerve că domnul profesor Alexandru Puiu a fost un om care și-a dăruit o parte din viața proprie semenilor săi.

Domnul profesor Alexandru Puiu rămâne în conștiința noastră ca un OM, în toată complexitatea acestui cuvânt, un patriot desăvârșit, un profesionist responsabil și deschis către modernitate și progres, un vizionar și un reper în sistemul educațional universitar românesc.

Despre un deschizător de drumuri pentru educația de calitate

Prof. univ. dr. Mihai Aristotel Ungureanu
Prorector al Universității Româno-Americane, București

Universitatea „Constantin Brâncoveanu” și-a atins scopul binemeritat, rămânând în topul celor mai bune din țară, fiind singura universitate particulară din provincie care a primit la evaluarea instituțională grad de încredere ridicat. Lupta domnului Rector nu a fost în zadar. Cunoșc bine această universitate și știu că domnul Rector nu a pornit la drum cu gândul la o afacere, ci la calitate și la o cultură a educației. Nu doar zidurile, ci ideea de a face un învățământ trainic și de calitate, acest lucru merită apreciat. Și mai știu bine că profesorul Alexandru Puiu NU s-a uitat niciodată în grădina altora ca să atragă cadre didactice performante, au venit din proprie inițiativă sau, pur și simplu, le-a format în universitate. Se spune că nu e greu să ajungi în vârf, e greu să te menții acolo! Eu sunt sigur că numele Domniei Sale va fi mereu un simbol în afirmarea adevăratelor valori ale învățământului superior românesc. Îmi amintesc, cu nostalgie și respect față de domnul Rector, de atmosfera efervescentă a începuturilor de învățământ superior privat, de eforturile domnului Rector ca totul să fie perfect înainte de deschiderea fiecărui an universitar. Era ceva firesc pentru Domnia Sa, avea atâta experiență ca rector la una din cele mai căutate instituții din sistemul de învățământ universitar – Academia de Studii Economice din București. Toți tinerii performanți sperau să intre la una dintre facultățile Academiei! După Revoluție, domnul Rector a fost deschizător de noi drumuri în învățământul universitar și a reușit foarte bine! Sper ca Universitatea „Constantin Brâncoveanu” să dăinuie în timp, să pregătească noi generații de economiști care să facă față numeroaselor schimbări ale noii societăți în care trăim cu toții la nivel global și numele domnului Rector Alexandru Puiu să fie rostit cu mult respect.

Galerie foto

Între studenți – locul unde s-a simțit cel mai bine

La unul dintre numeroasele programe de instruire

Participant la o activitate academică

Consfătuire metodică-didactică, 16-17 septembrie, Râmnicu Vâlcea

Festivitatea de absolvire a promoției 2013
a Universității „Constantin Brâncoveanu”

Împreună cu președintele Academiei Române,
academicianul Eugen Simion

În mijlocul studenților

în 1987, rectorul Alexandru Puiu l-a primit în Aula ASE
pe marele economist american de origine română Anghel Rugină

La biroul său de lucru

La catedră, la unul dintre cursuri

La inaugurarea noului sediu din Pitești
al Universității „Constantin Brâncoveanu”

La o festivitate de absolvire

La una dintre numeroasele manifestări științifice academice

În biroul său de lucru, gândind la ce mai trebuie făcut

Lansarea uneia dintre edițiile tratatului său de management internațional

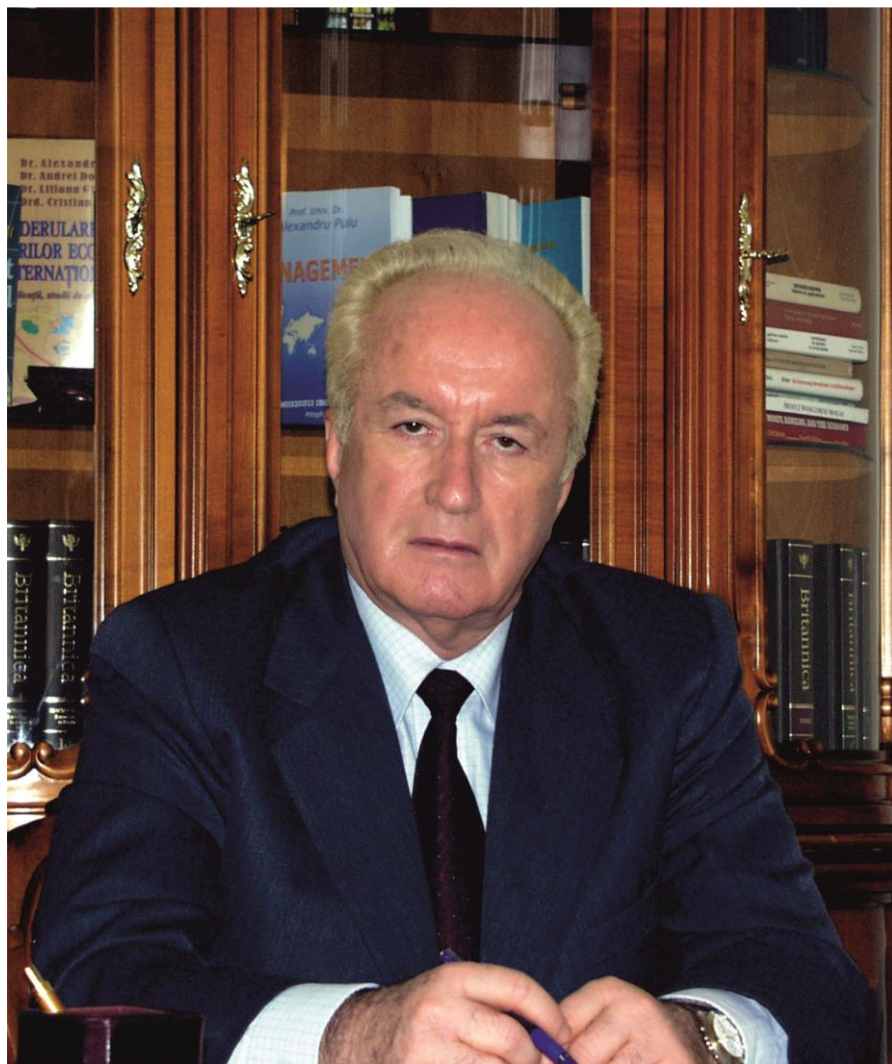
Împreună cu academicianul Ioan Valeriu Franc
la momentul primirii unei diplome de merit

Privind cu încredere la absolvenții uneia dintre promoții

Prezentarea pentru studenți a posibilităților de mobilitate internațională
în cadrul programelor ERASMUS

Prof. univ. dr. Alexandru Puiu în biroul său de lucru

Vorbind unui amplu auditoriu despre provocările
cu care se confruntă economia românească

Participând la una dintre festivitățile de absolvire ale studenților

„Ca entitate vie, dinamică și care și-a asumat provocările, a anticipat amenințările, și-a folosit atuurile competitive și a acumulat admirabile realizări, universitatea noastră a avut la cârma sa manageri valoroși, personalități respectate care au lucrat împreună cu membrii comunității universitare și au relaționat cu mediul extern, astfel încât să obțină resurse, să beneficieze de reglementări publice corecte și posibil de aplicat, care să mențină Academia de Studii Economice pe locul pe care îl merită din plin. Ori de câte ori vin la birou, privirea mi se îndreaptă și către portretul rectorului Alexandru Puiu, care s-a aflat la conducerea universității noastre în perioada 1984-1990. Și prin această lucrare se subliniază că domnul profesor se așează meritat în *galeria personalităților* față de care avem datoria să ne manifestăm recunoștința și respectul și pe care trebuie să le menționăm de fiecare dată când evocăm momentele de mare importanță pentru instituția noastră”.

Prof. univ. dr. Nicolae Istudor
Rectorul Academiei de Studii Economice din București